

GREEN KEYS

Hoe duurzame principes het Westland ruimtelijk vernieuwen

Eindpresentatie

Machiel Crielaard

Studentnummer 1538543

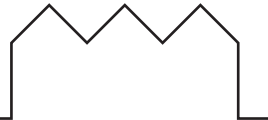
machielcrielaard@gmail.com

Graduation studio Delta Interventions

First mentor: Anne Loes Nillesen

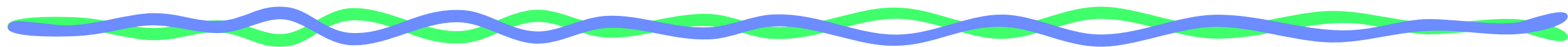
Second mentor: Dirk Sijmons

Motief

‘I believe that there is a subtle magnetism in Nature, which, if we unconsciously yield to it, will direct us aright.’ Henry David Thoreau

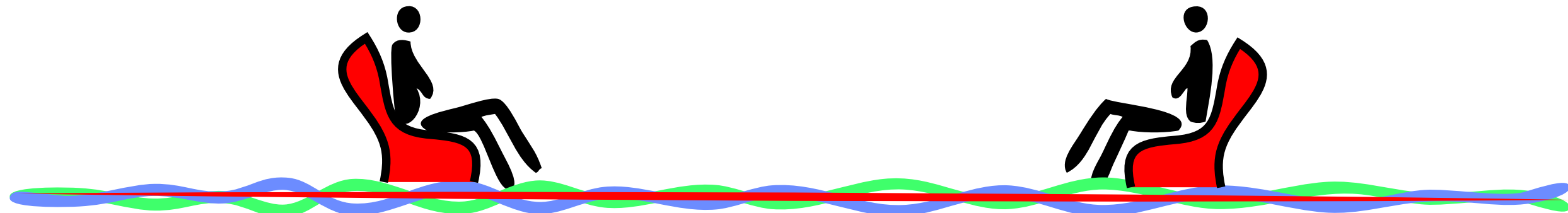
Natuur

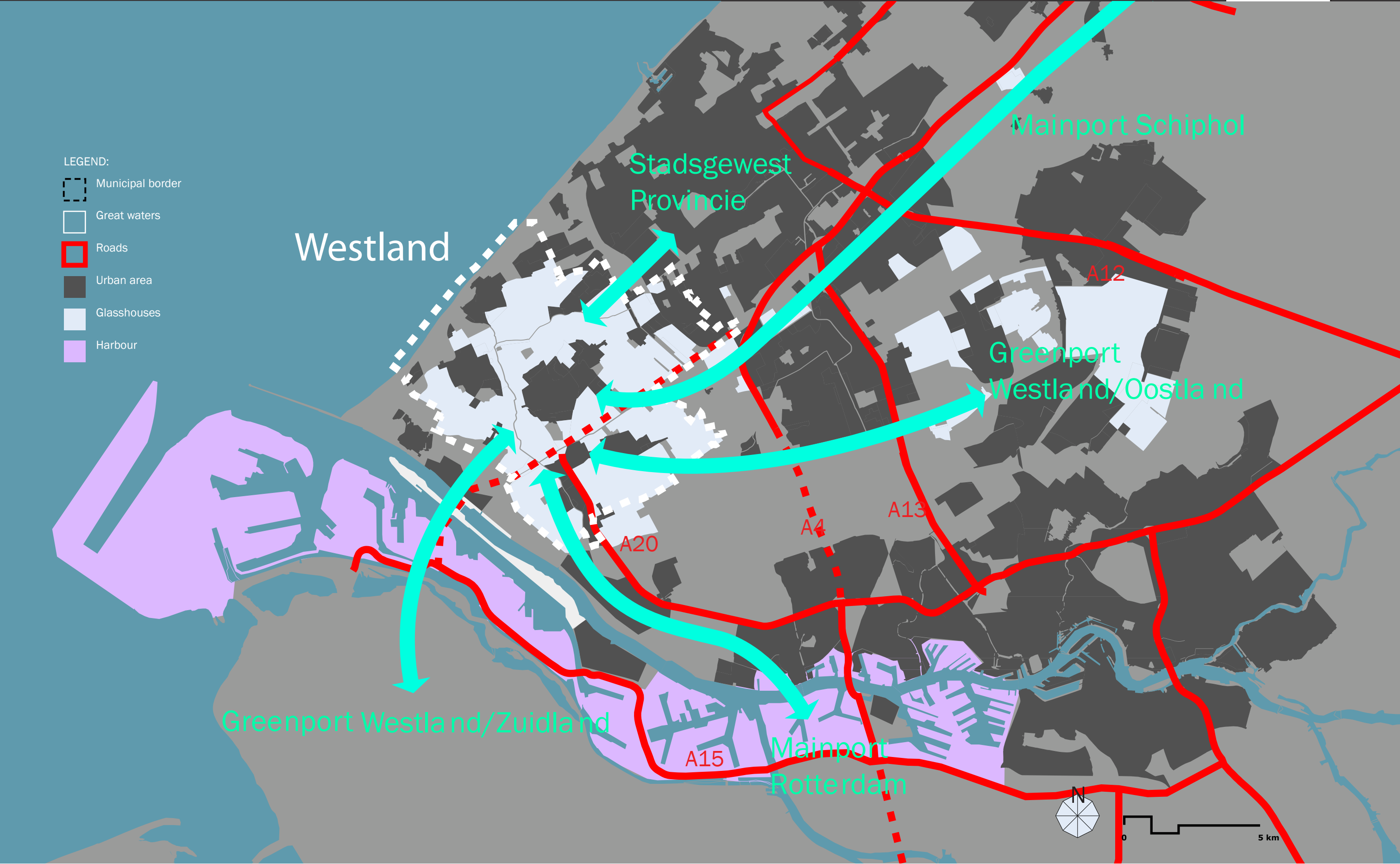
Mens versus Natuur

Mens met Natuur

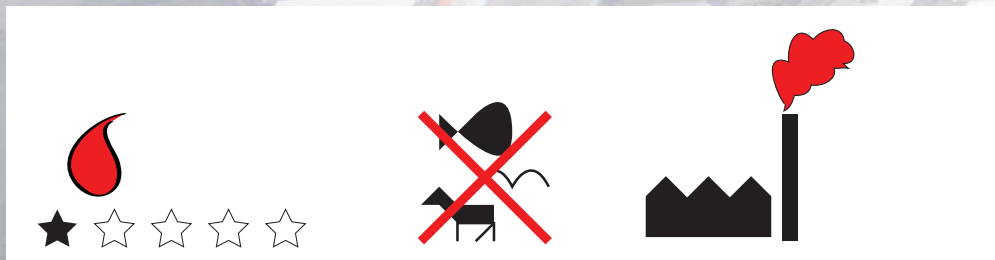
Context Ruimte

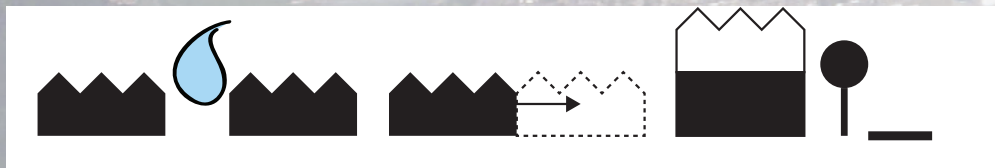
Het Westland is eentonig

Het Westland is dood

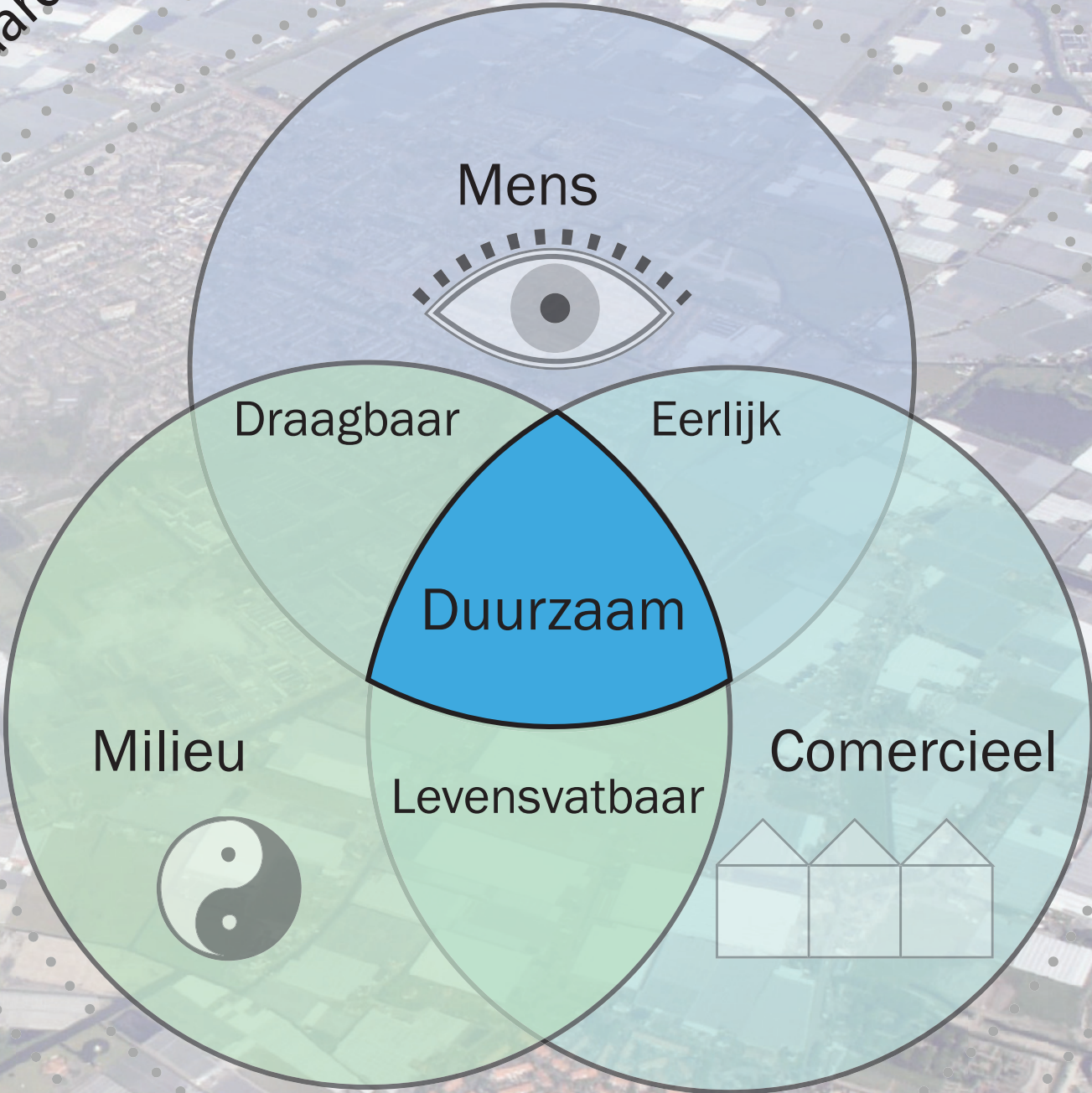

Het Westland is verouderd

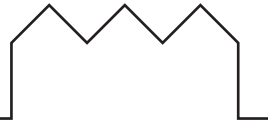

Belevingswaarde

Gebruikswaarde

Toekomstwaarde

‘Hoe kan het Westland functioneren als een testlab voor duurzame manieren van geïntegreerd leven, werken en produceren.’

Ruimte

Kas

Integratie

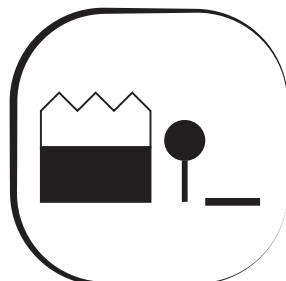
Ruimtelijk ontwerp voor het Westland

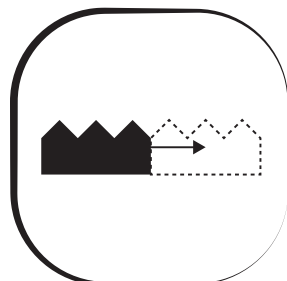
Doelstellingen

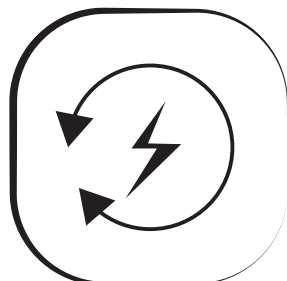
(http://www.klasindekas.nl/images/klas_met_tuinder.jpg)

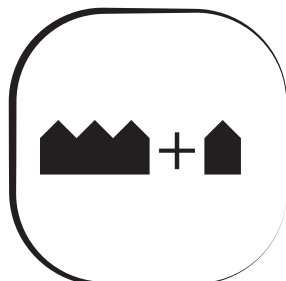
Meervoudig
ruimtegeb.

Schaalvergroting

Hernieuwbare
energie

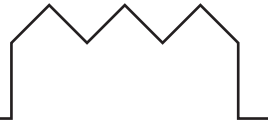

Wonen en bedrijf

Verbreiding bedrijf

‘Bert Glas’

Tuinder

Beleving

Gebruik

Toekomstperspectief

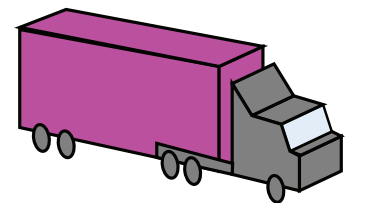
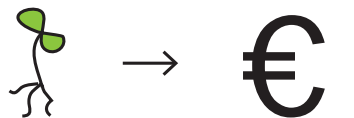
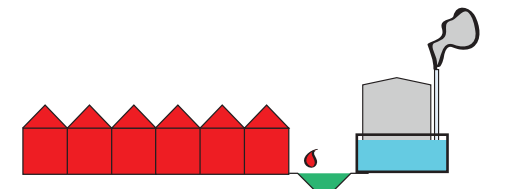
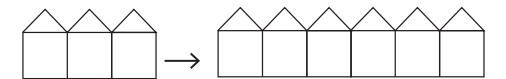
Knelpunten

Ruimte voor uitbreiding

Ruimtelijke kwaliteit

Internationale markt

Fossiele brandstoffen

Doelstellingen

Schaalvergroting

Duurzaamheid

Verbindingen

Wonen bij kas

Mogelijkheden tot verbreding

Doelstellingen

http://www.foodlog.nl/images/uploads/TOMAAT_Henk_Bouman1.jpg

‘Aleksy Kowalski’

Gastarbeider

Beleving

Gebruik

Toekomstperspectief

Knelpunten

Huisvesting

Doelstellingen

Werk

Onderdak

Voorzieningen

Accommodatie arbeiders

Doelstellingen

<http://www.heelderpeel.nl/aanbiedingen>

Sjaak en Ali Huisman

Gezin

Beleving

Gebruik

Toekomstperspectief

Knelpunten

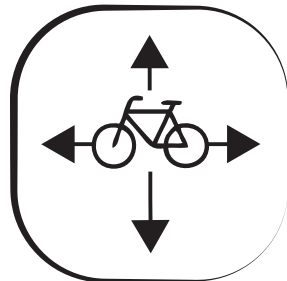
Huis in groene omgeving

Doelstellingen

Goede fietsverbinding naar OV

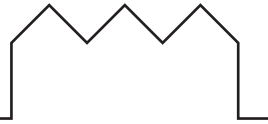
Groen wonen

Recreatief Netwerk

Doelstellingen

Anton Bos

http://www.nicolasproductions.com/images/Album/Boswachter/Boswachter_003.jpg

Natuurlijkheidshebbber

Beleving

Gebruik

Toekomstperspectief

Knelpunten

Beperkte natuurlijke invloed

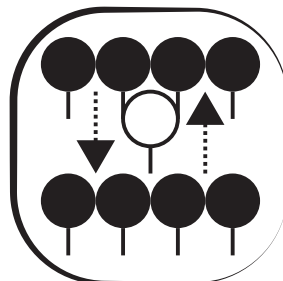
Lage biodiversiteit

Milieukwaliteit

Doelstellingen

Natuur in Westland in plaats van eromheen.

Betere waterkwaliteit.

Groen netwerk

Biodiversiteit

Doelstellingen

Gert en Klaasje den Ouden

Gepensioneerd

Beleving

Gebruik

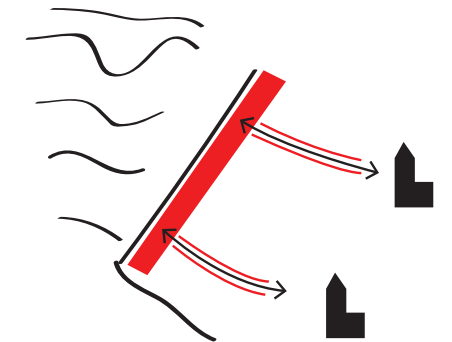
Toekomstperspectief

Knelpunten

Geen goede doorgaande
recreatieve fietsverbindingen

Beleving langs fietsroutes

Attracties in het Westland zelf

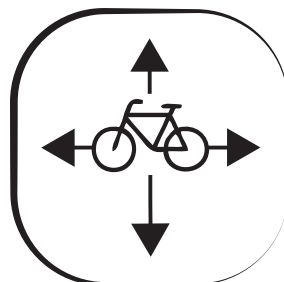
Doelstellingen

Beter fietsnetwerk langs
groene elementen

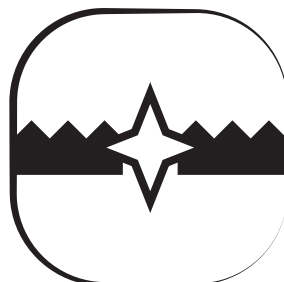
Meer attractiepunten

Attracties

Recreatief Netwerk

Integratie glas

Richtlijn VROM

Situatie Westland

openbare ruimte/huis

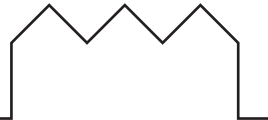
28m2

Gem. afstand/openbare ruimte

Doelstellingen

Jan van Dijk

<http://www.hdsr.nl/contents/pages/174854/dijkgraafenrenepiet.jpg>

Dijkgraaf

Beleving

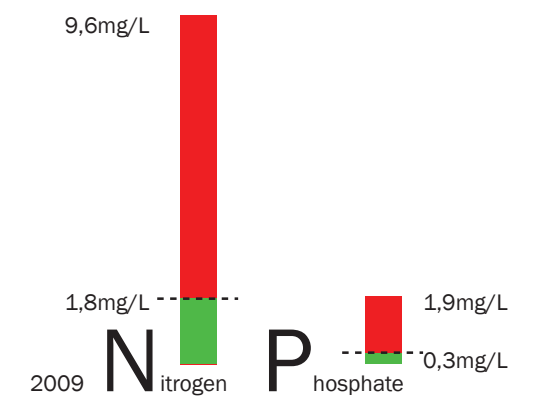
Gebruik

Toekomstperspectief

Knelpunten

Waterveiligheid

Waterkwaliteit

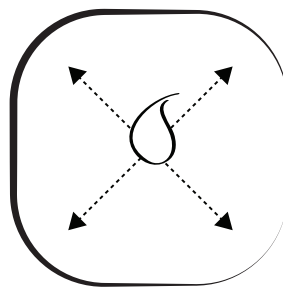

Doelstellingen

Voldoende waterberging

Versterking kust

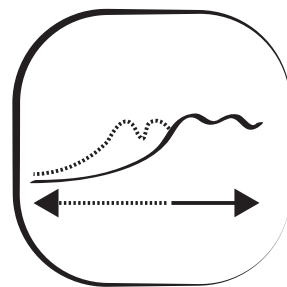
Verbetering waterkwaliteit

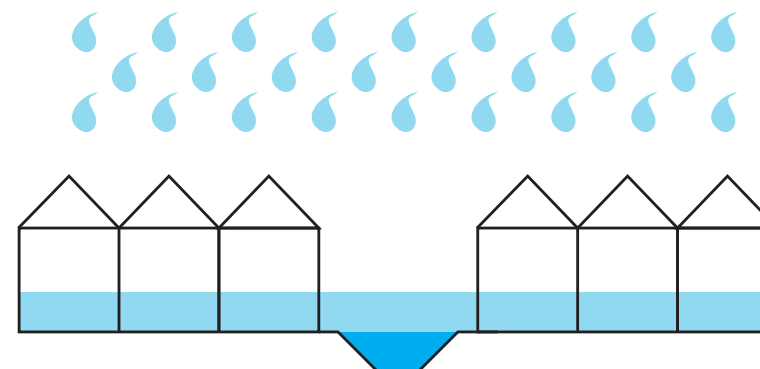
Water berging

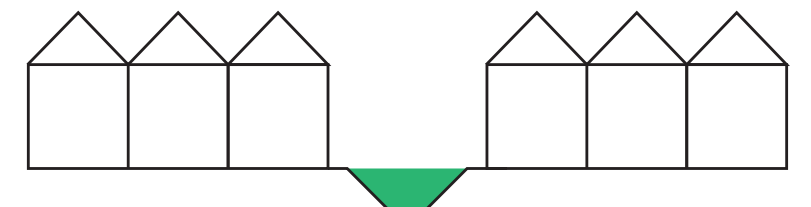
Water zuivering

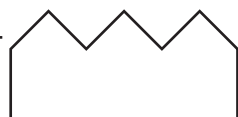
Kustverdediging

Waterveiligheid

Waterkwaliteit

Verkenning

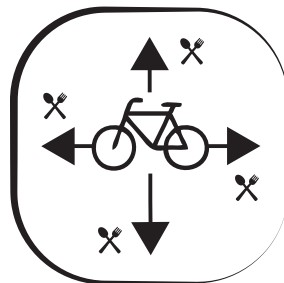
Doelstellingen

http://www.gemeentehulst.nl/Actueel/Nieuwsberichten/Nieuwsberichten_2010/November/Meest_Markante_Horecaondernemer_van_Zeeland

Promotie WL

Lokaal voedsel

Pieter Kok

Horecaondernemer

Beleving

Gebruik

Toekomstperspectief

Knelpunten

Weinig recreatieve knooppunten

Doelstellingen

Ontwikkeling recreatief netwerk
(Horecapunten)

Streekproducten/branding

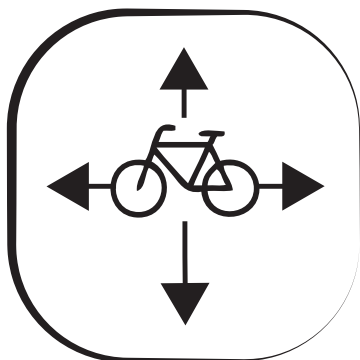
Ontwikkeling Delflandse kust

Doelstellingen

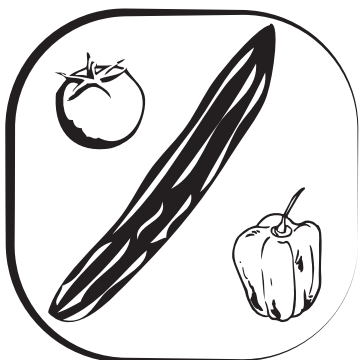
Beleving

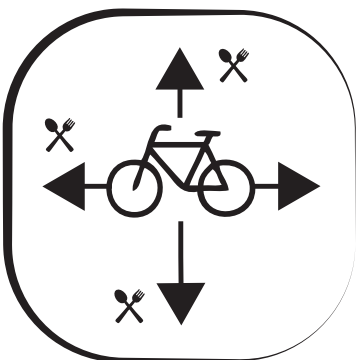
Groen wonen

Recreatief Netwerk

Promotie WL

Lokaal voedsel

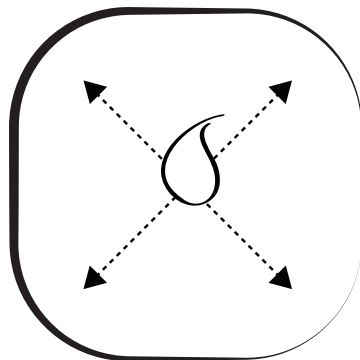

Attracties

Integratie glas

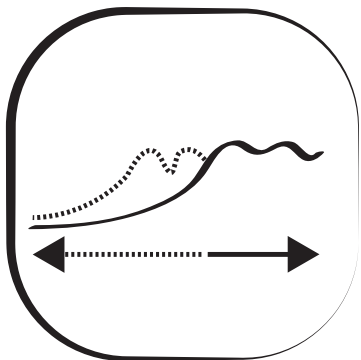
Veerkracht/ Duurzaamheid

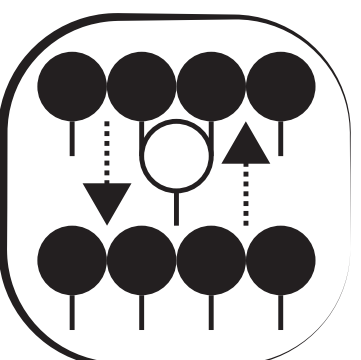
Water berging

Water zuivering

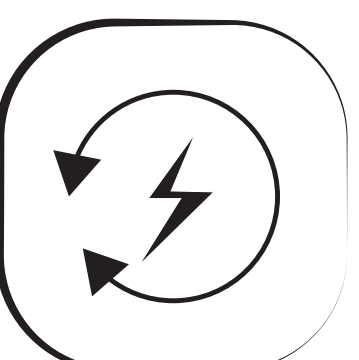
Kustverdediging

Groen netwerk

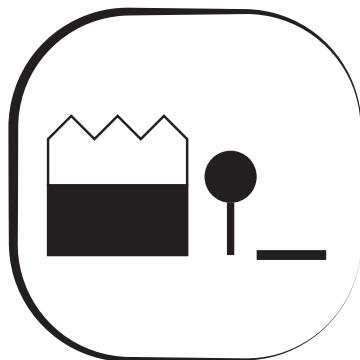

Biodiversiteit

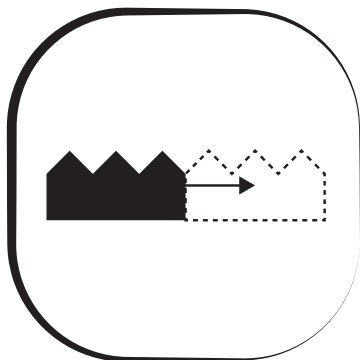

Hernieuwbare energie

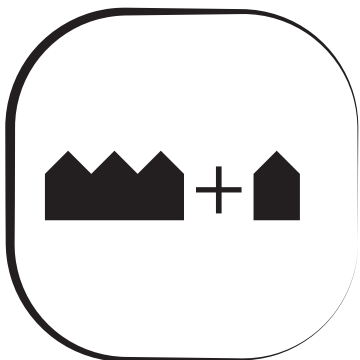
Bruikbaarheid

Meervoudig ruimtegeb.

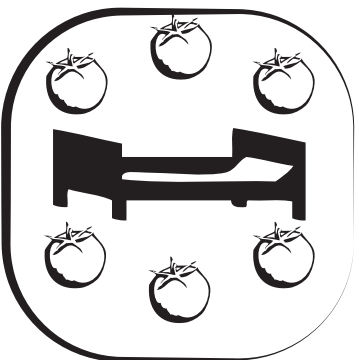
Schaalvergroting

Wonen en bedrijf

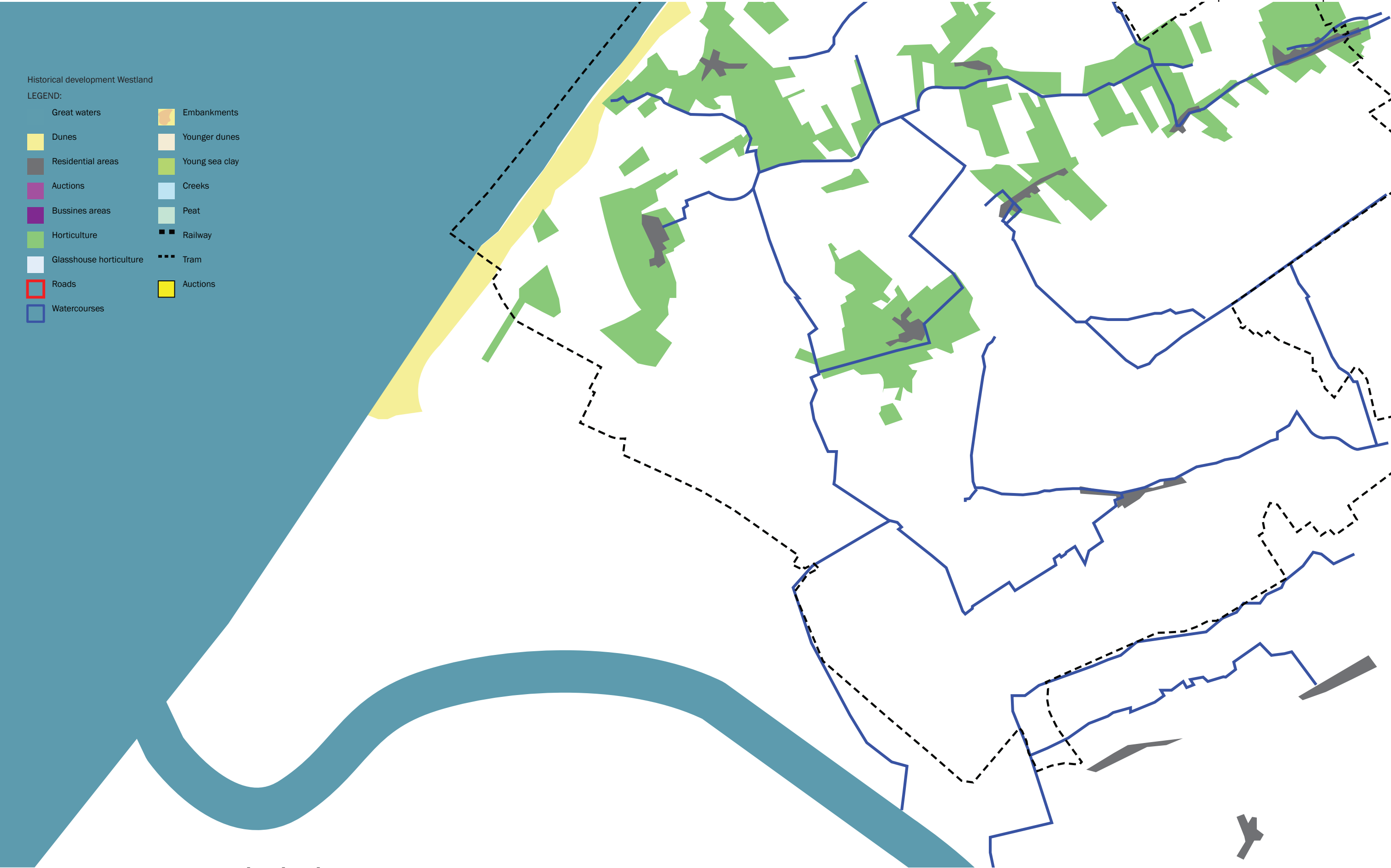

Verbreding bedrijf

Accommodatie arbeiders

Context Tijd: 1850

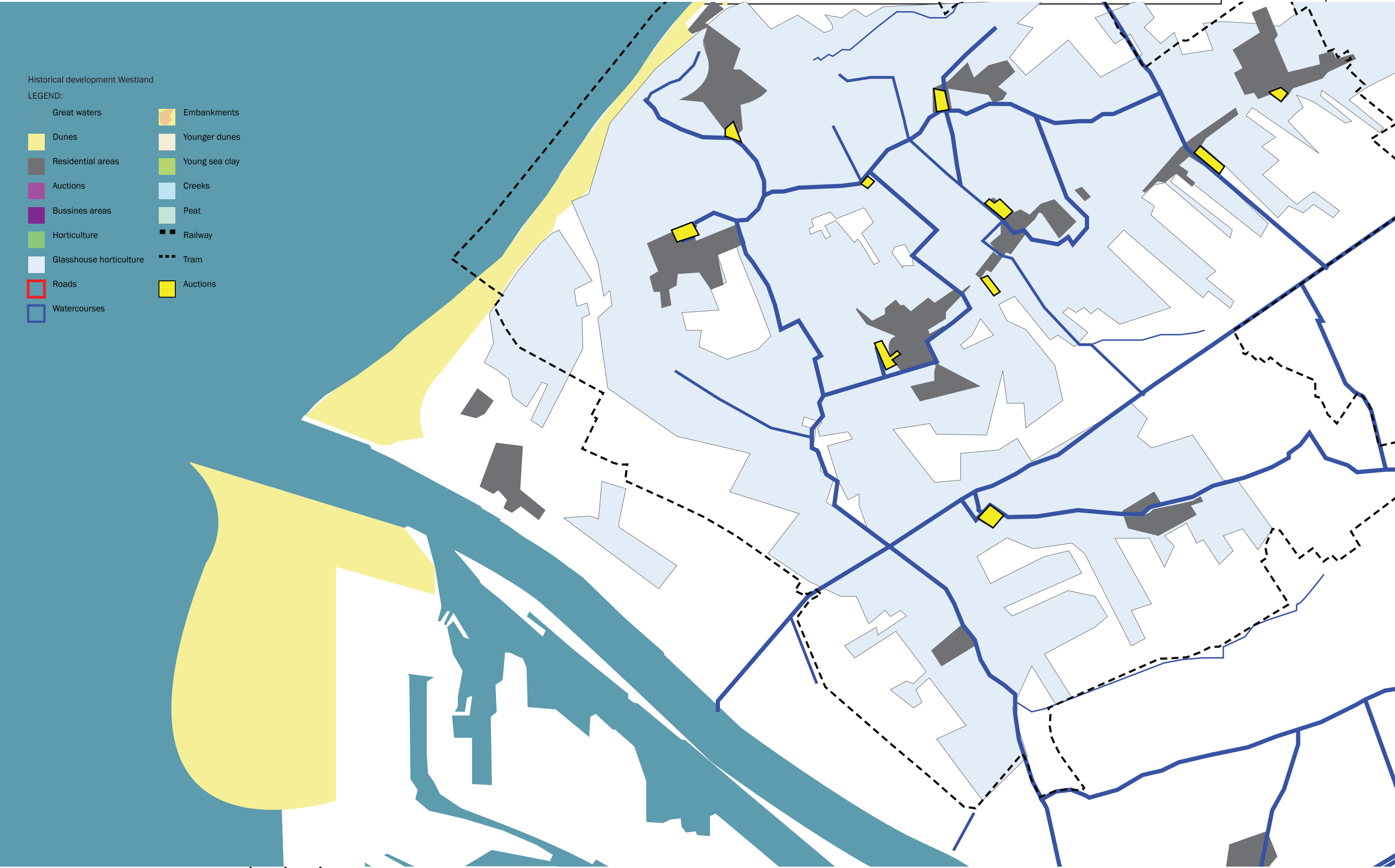

Historical development Westland

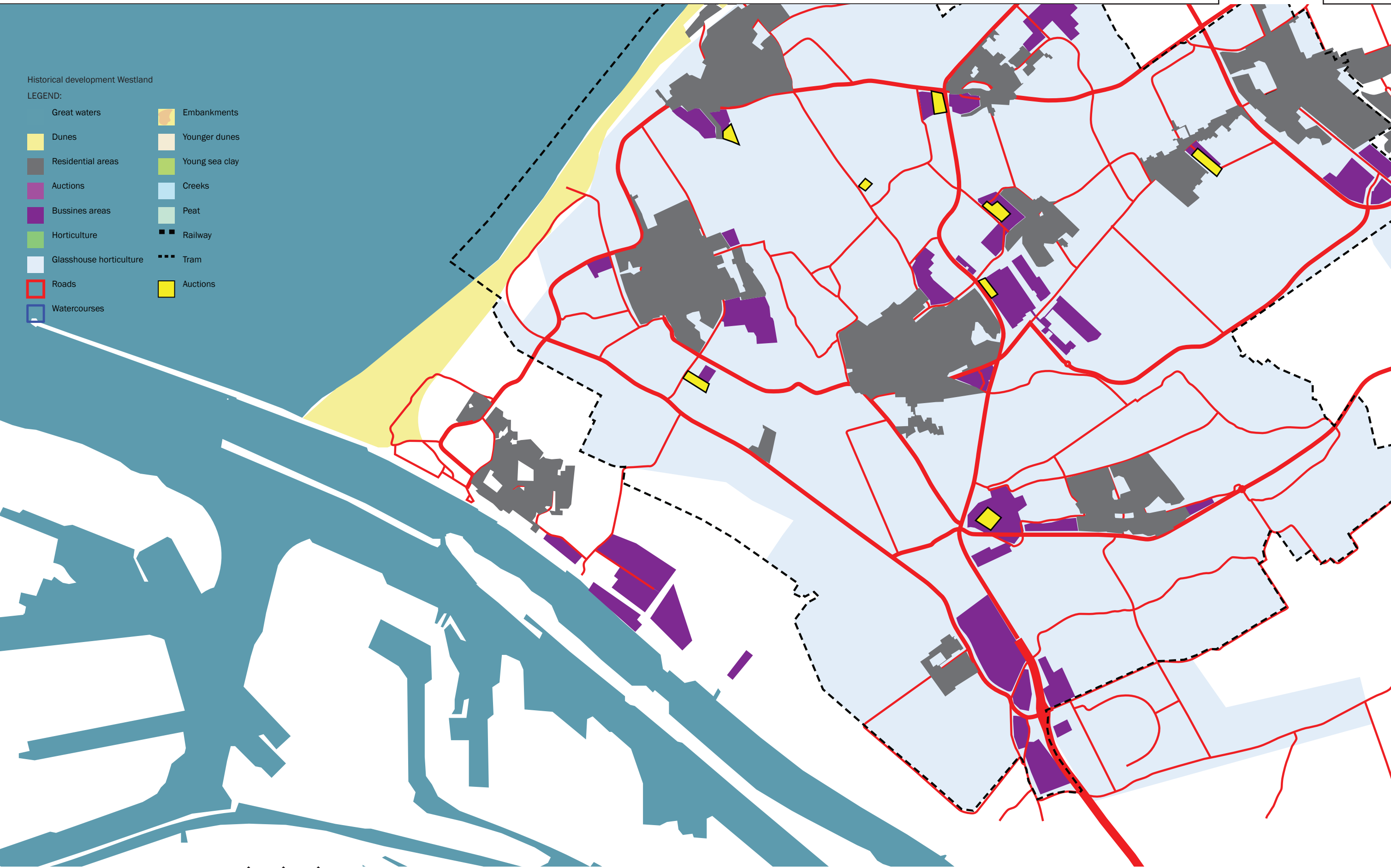
LEGEND:

Great waters	Embankments
Dunes	Younger dunes
Residential areas	Young sea clay
Auctions	Creeks
Bussines areas	Peat
Horticulture	Railway
Glasshouse horticulture	Tram
Roads	Auctions
Watercourses	

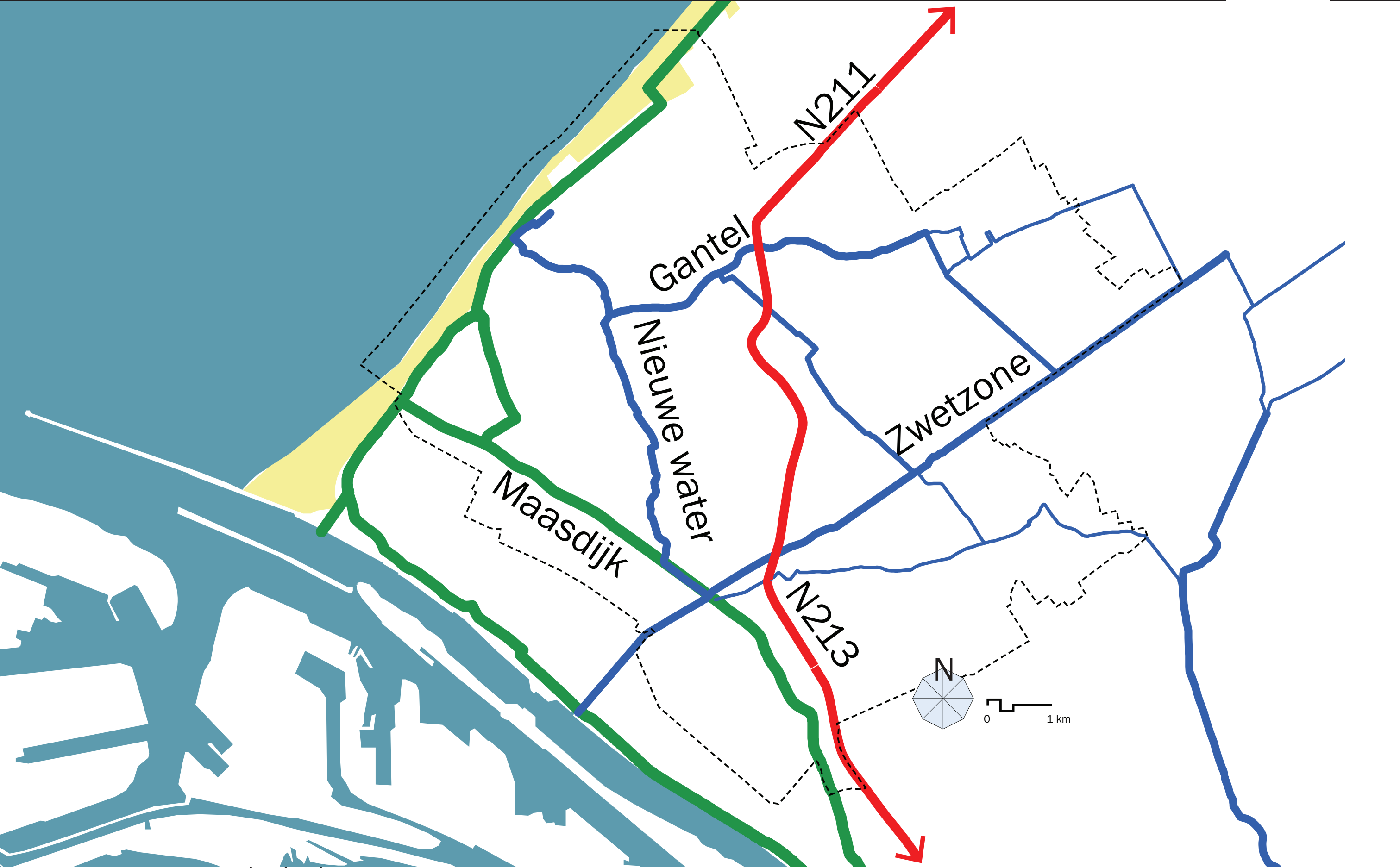
Context Tijd: 1963

Context Tijd: 2010

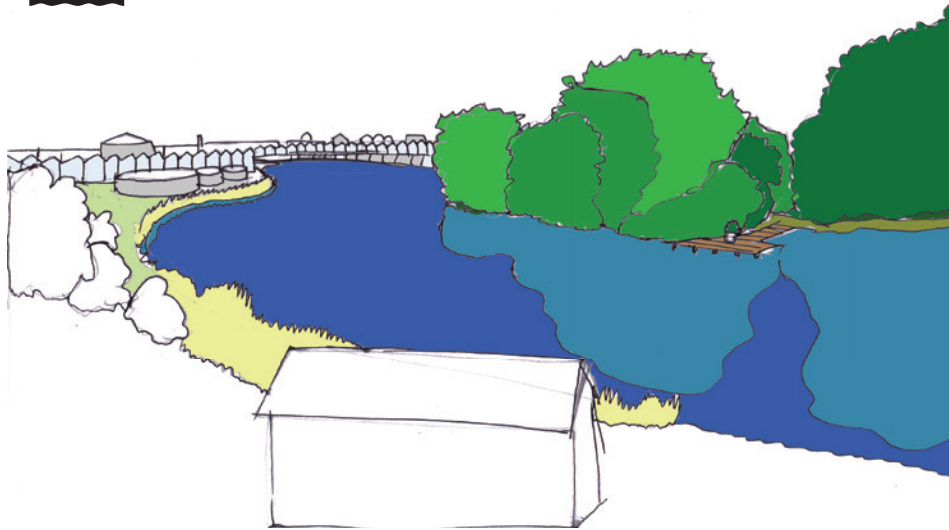
Ruimtelijke dragers

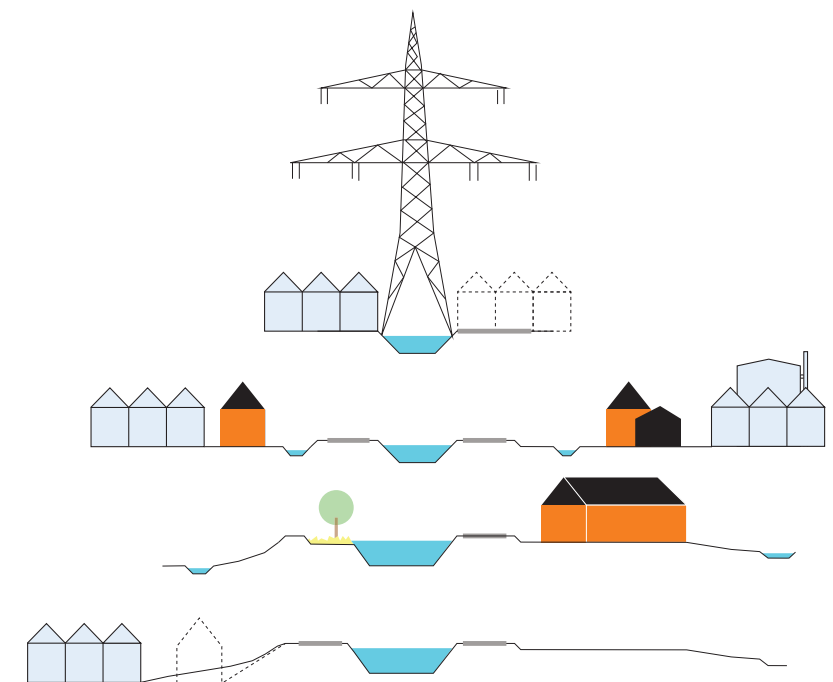
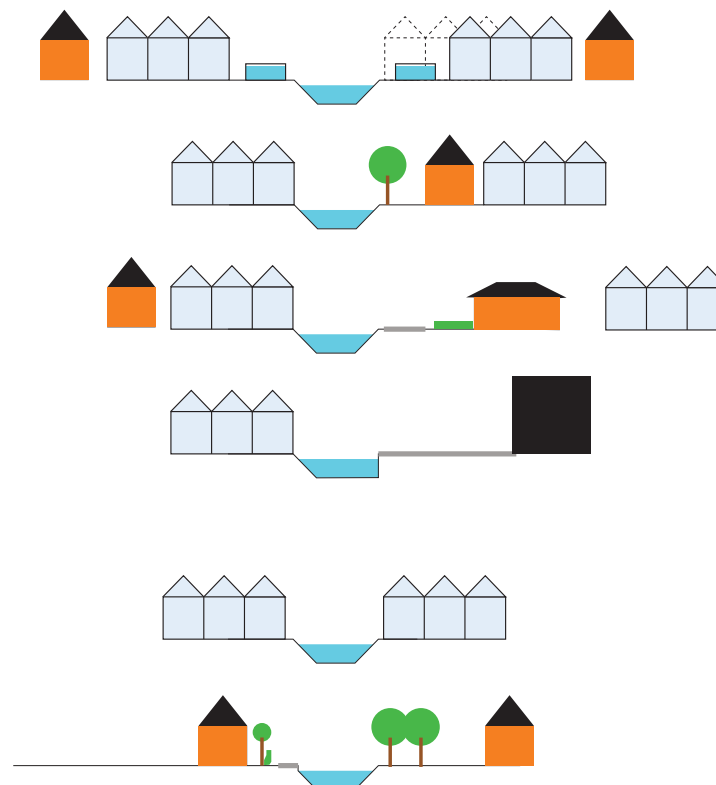
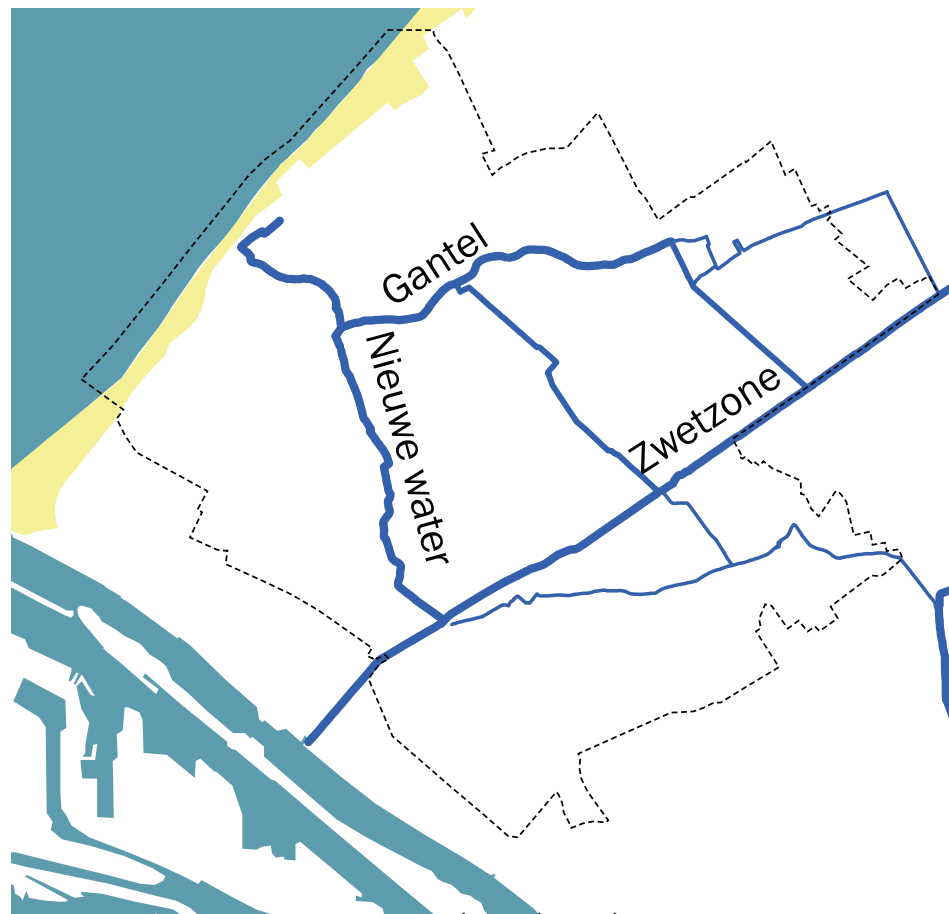
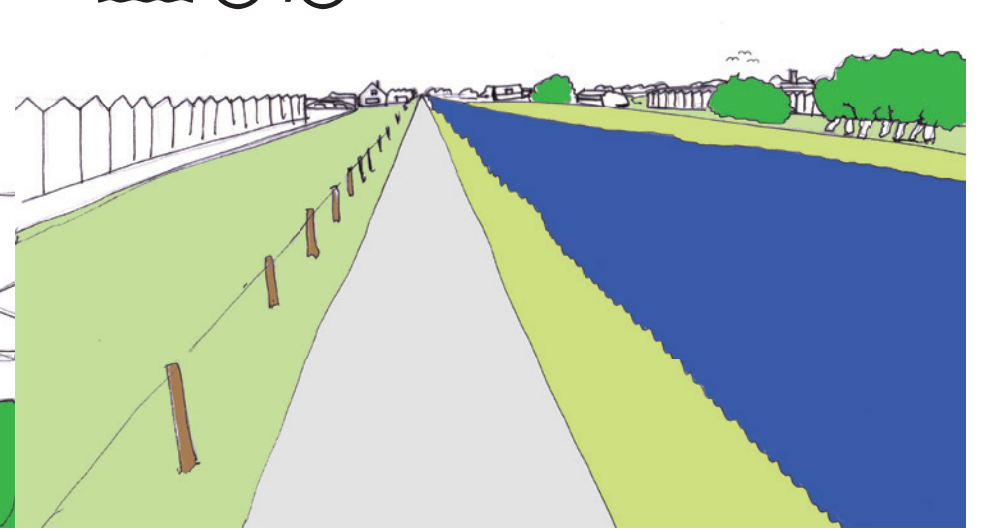
Beeld water

De beleving langs doorgaande waterlopen.

Creeks

Canals

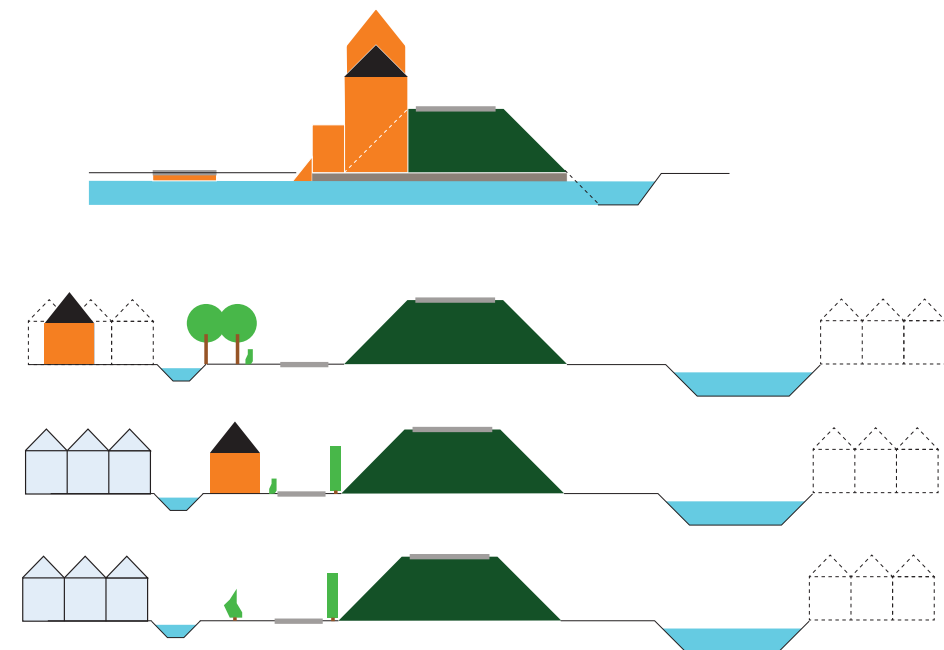
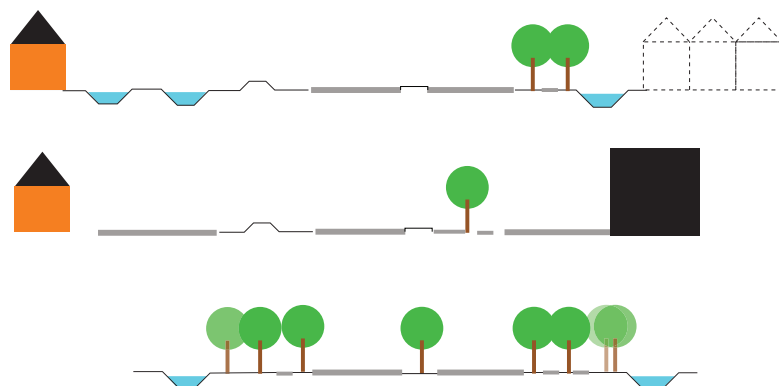
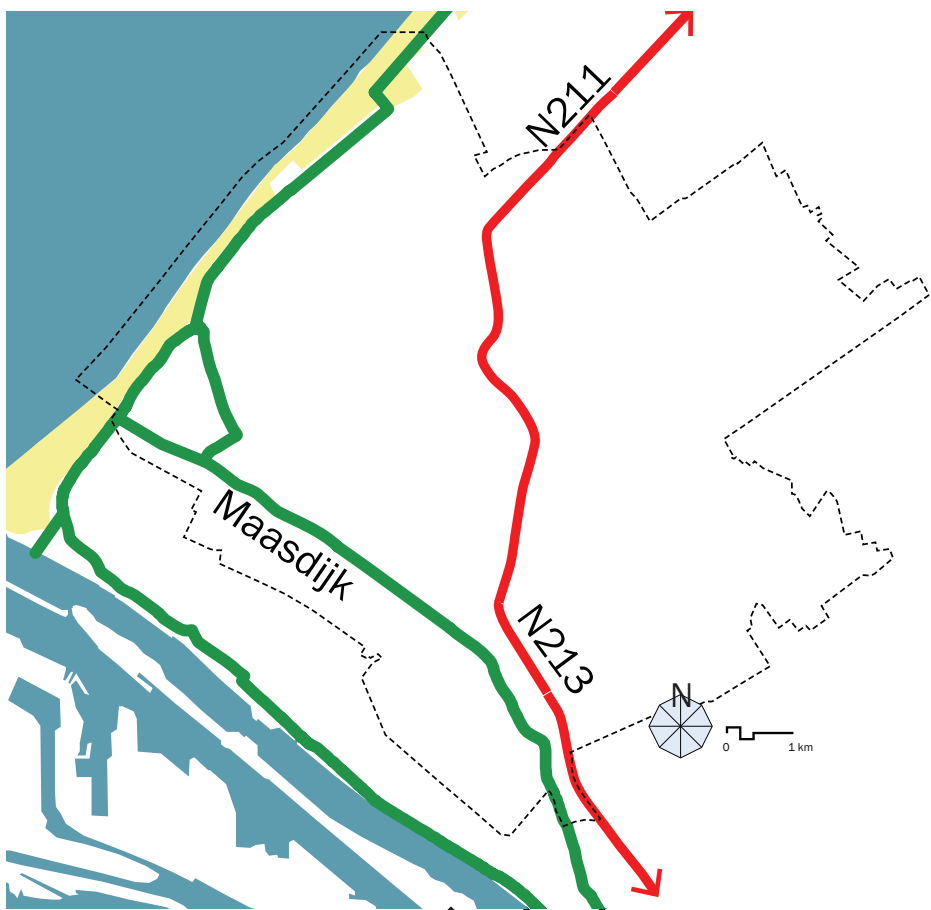
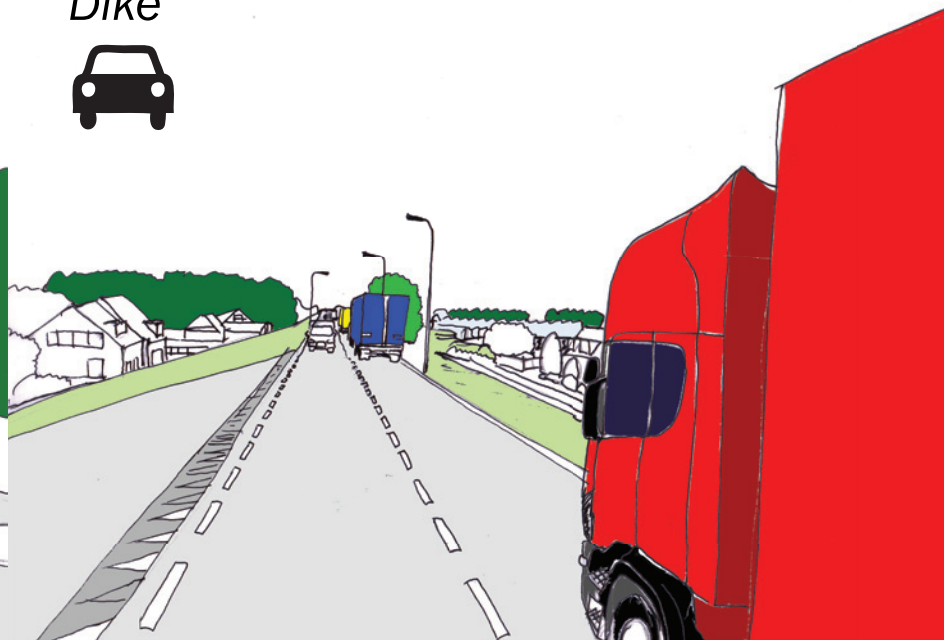
Beeld weg

De beleving langs doorgaande wegen.

Road

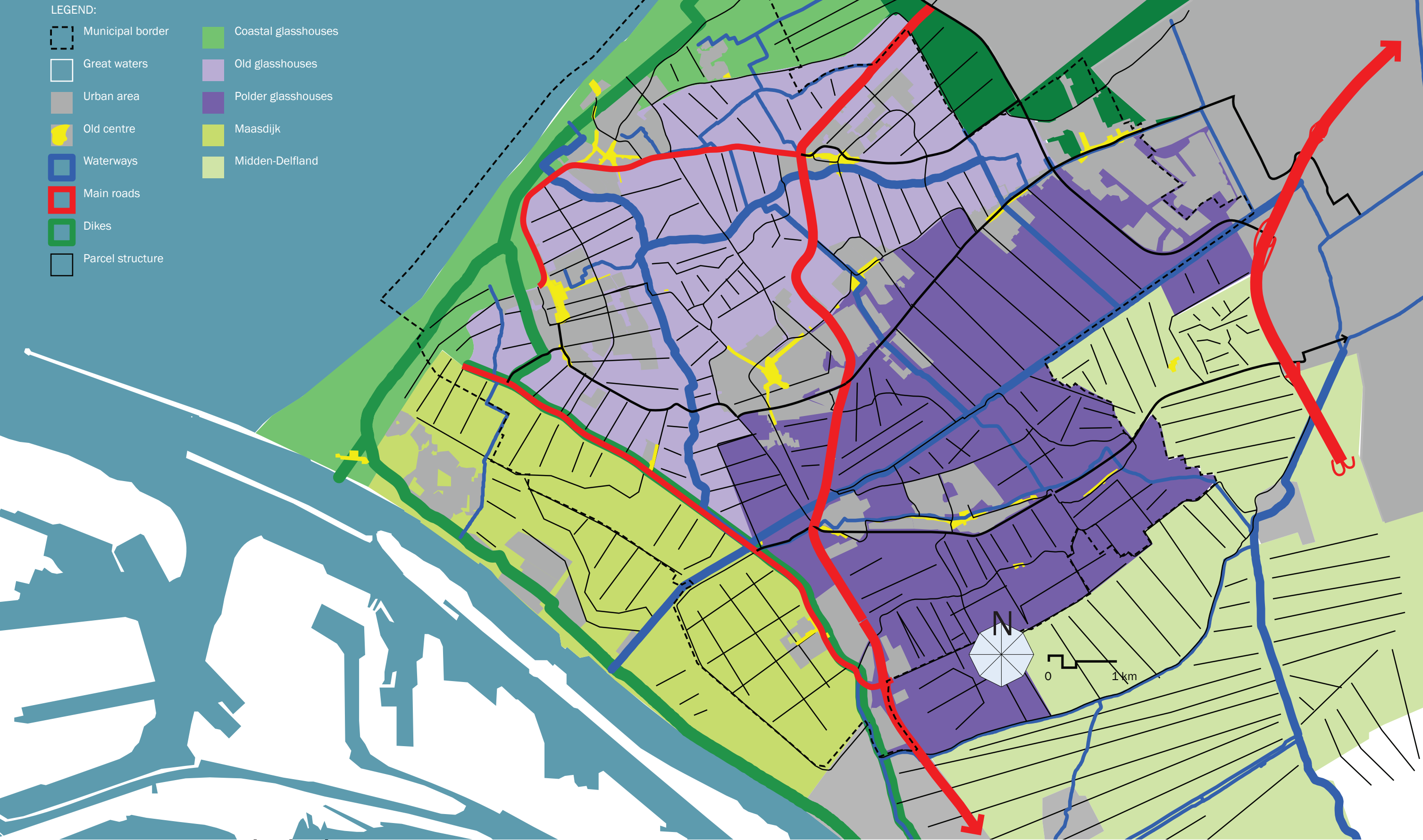

Dike

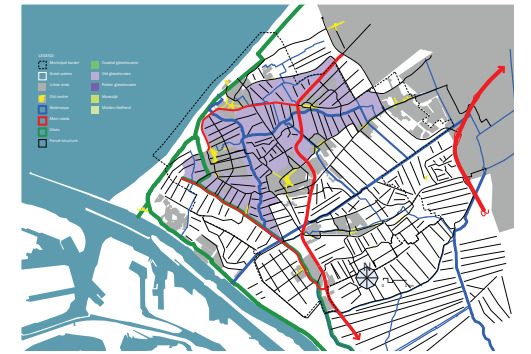
Beleving gebieden

Verschillende ruimtelijke belevingen:

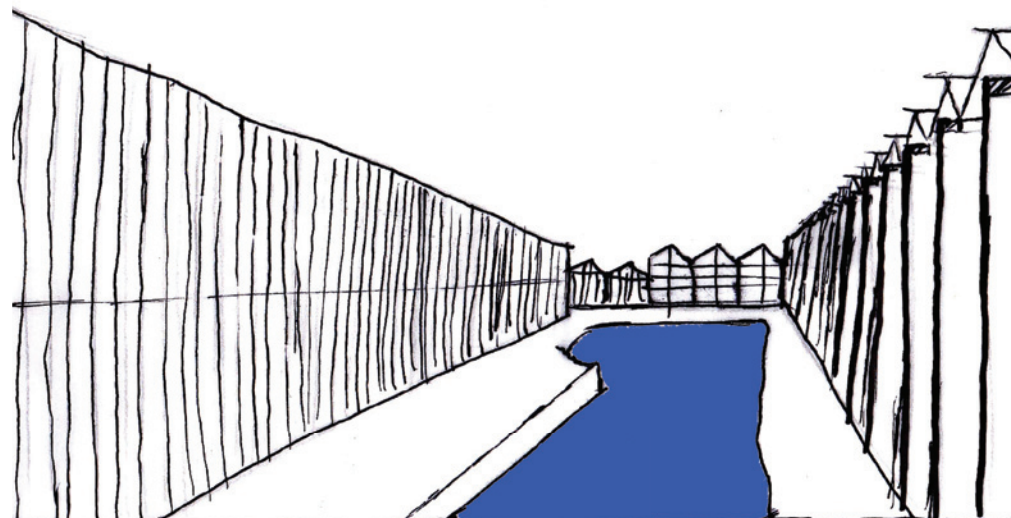

Beleving

Het oude tuinbouwcomplex met overblijfselen uit vroegere tijden.

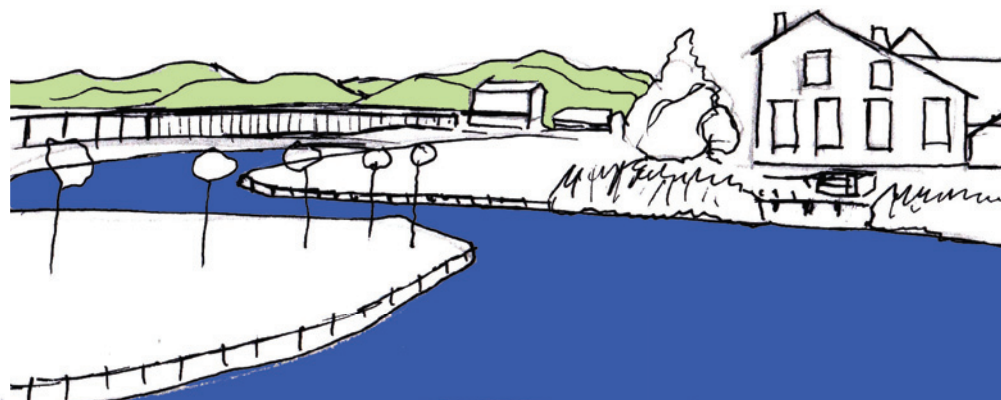
Steekhaventjes kassen

Beplanting langs kreek

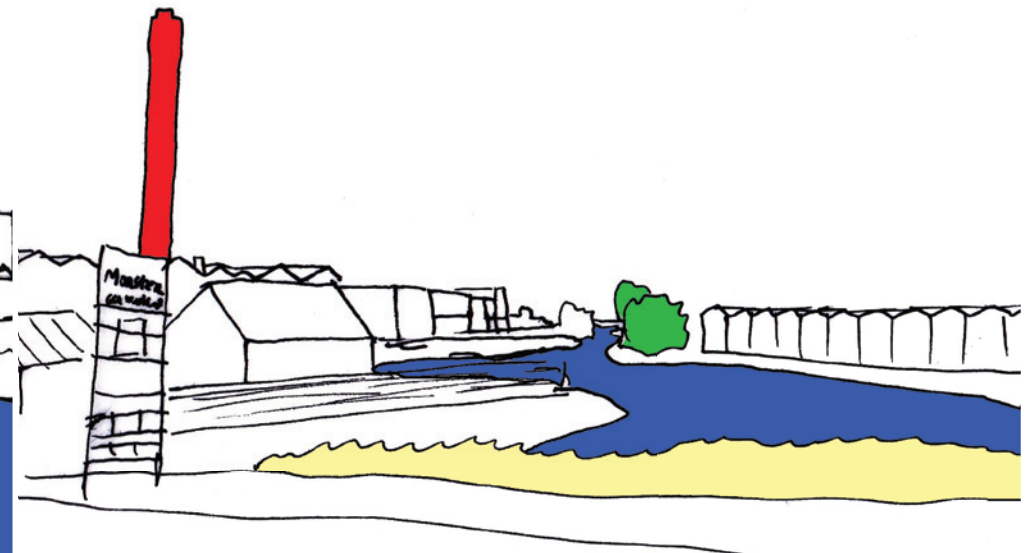
Kreek en duinen

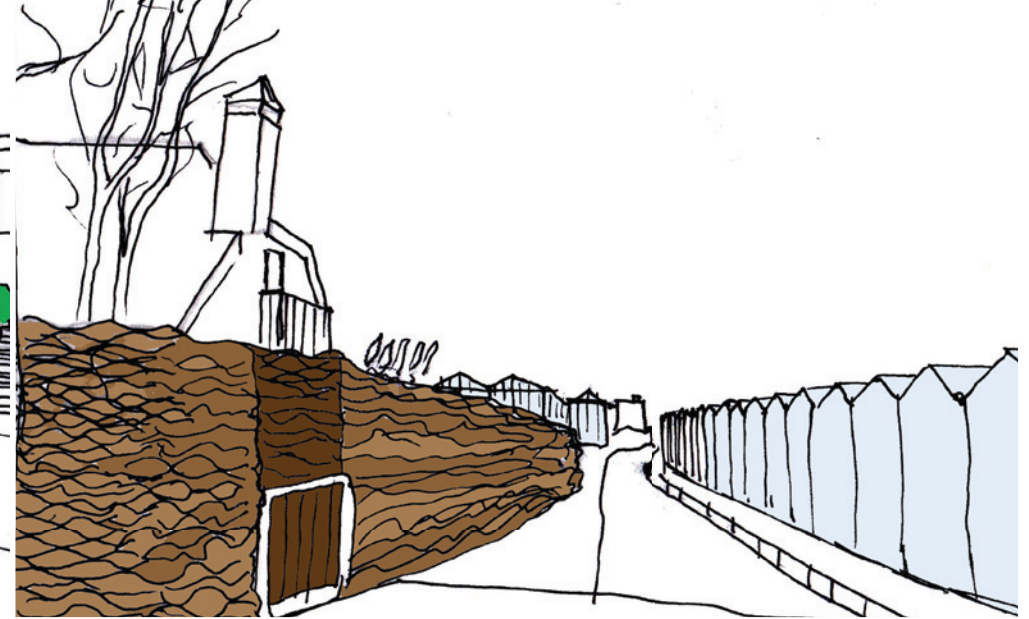
Inovatieve typologie

Kreek en kassen

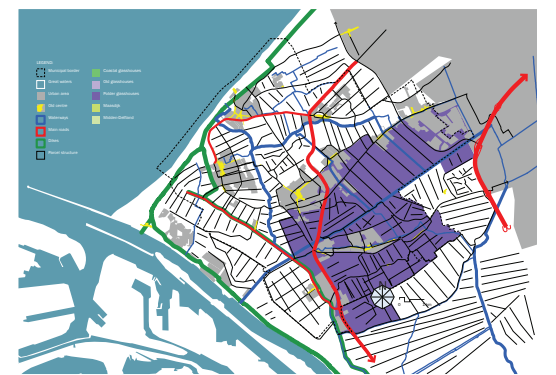

Defensieve typologie

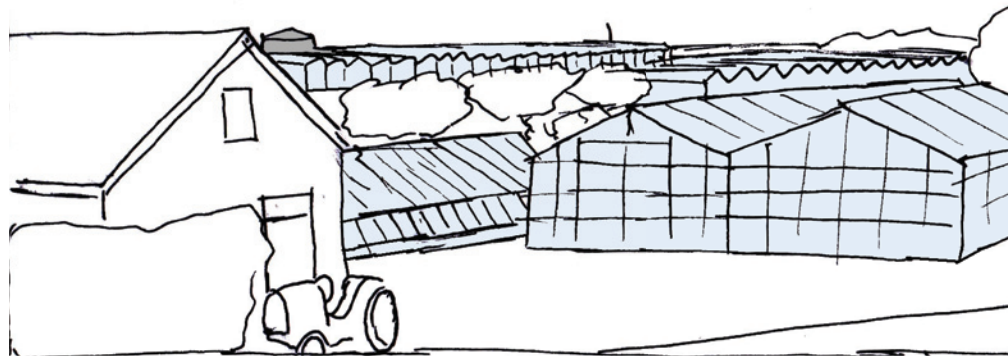

Beleving

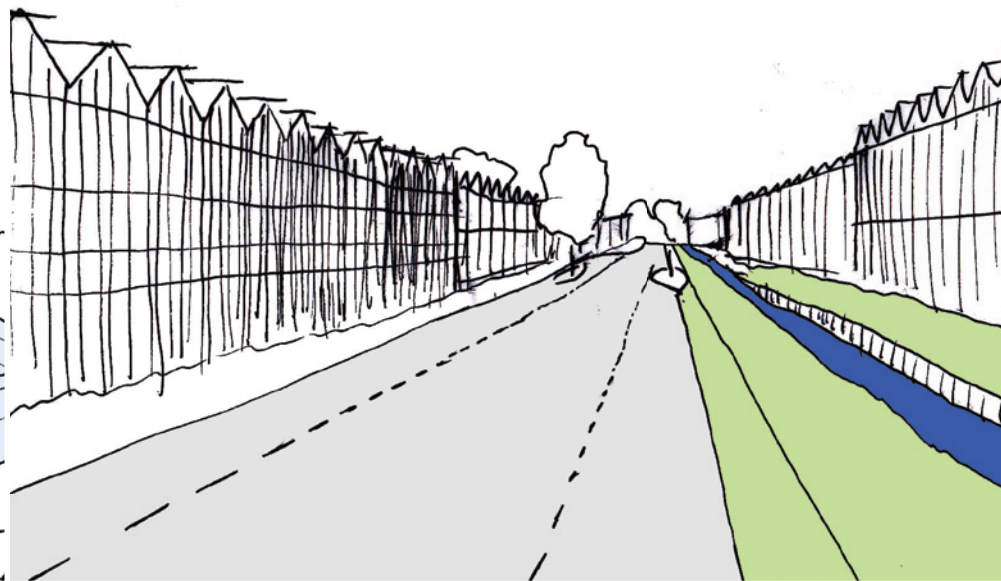
De glas-polders met ruime erven en huizen, rechtlijnig en met een moderne glastuinbouw.

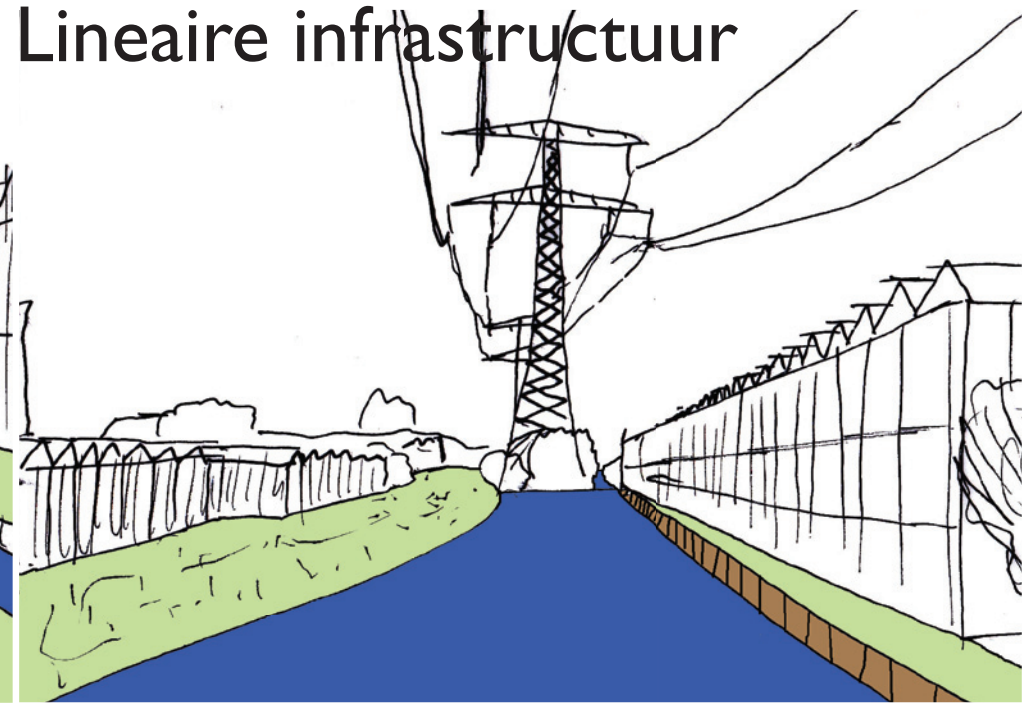
Aaneengesloten kassen

Lineaire verkaveling

Lineaire infrastructuur

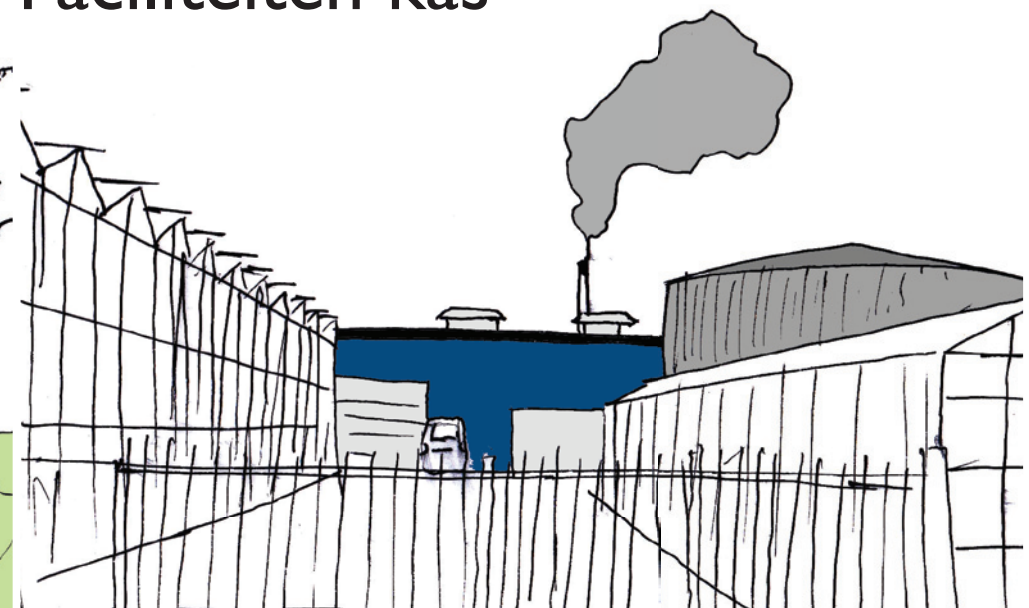
Intensief landgebruik

Ruime erven en huizen

Faciliteiten kas

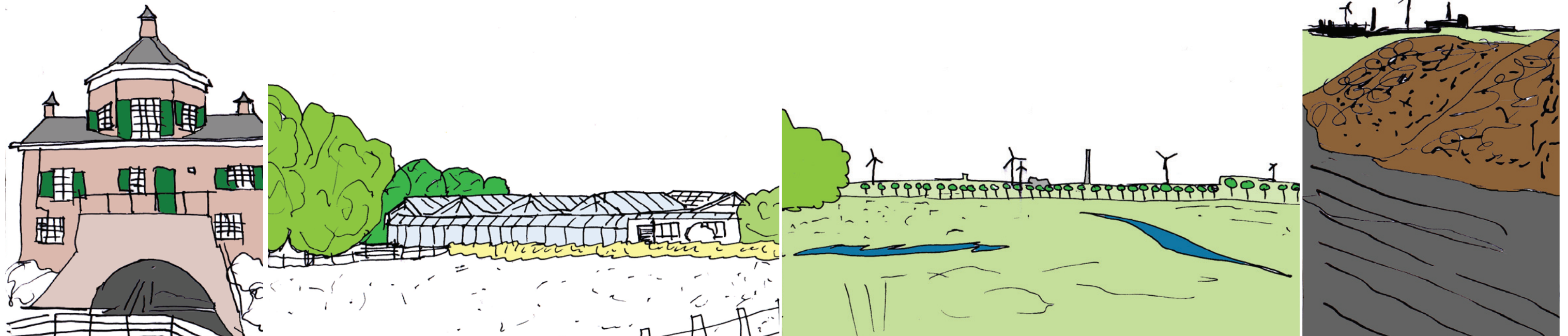

Beeld

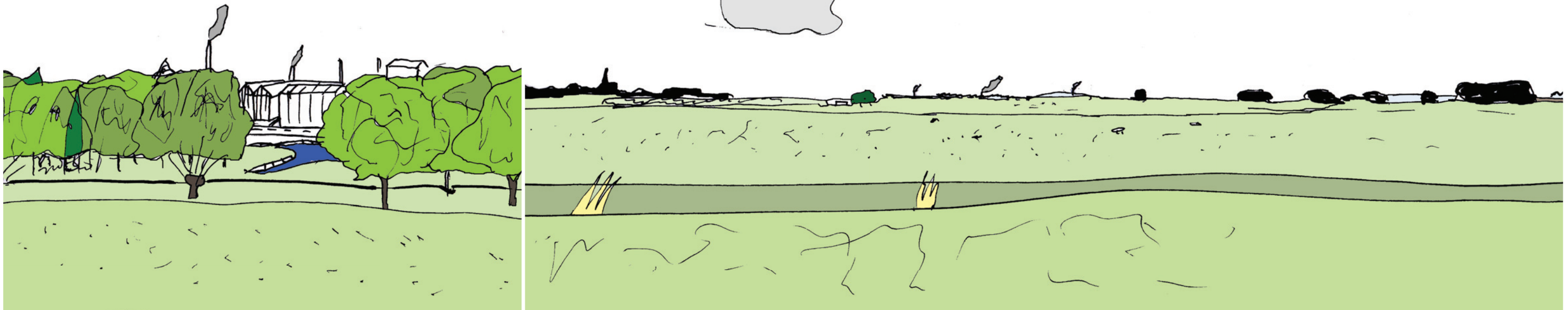
De omgevende gebieden van het Westland contrasteren met hun openheid tegen het gesloten Westland.

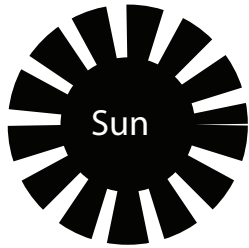
Maaspolders

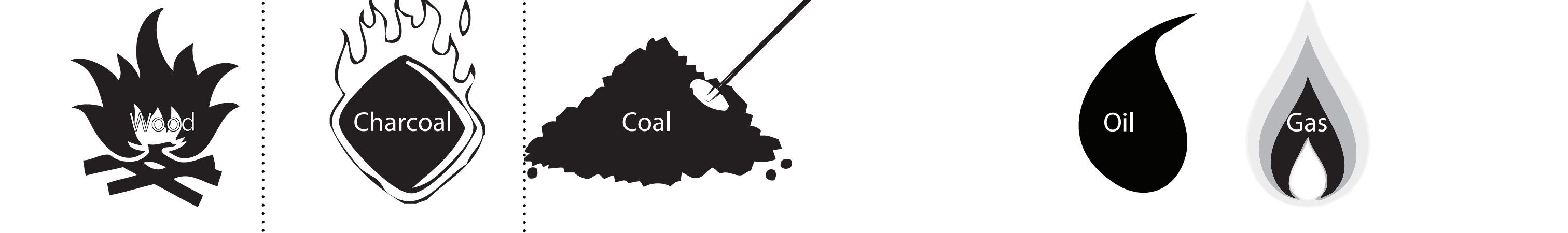
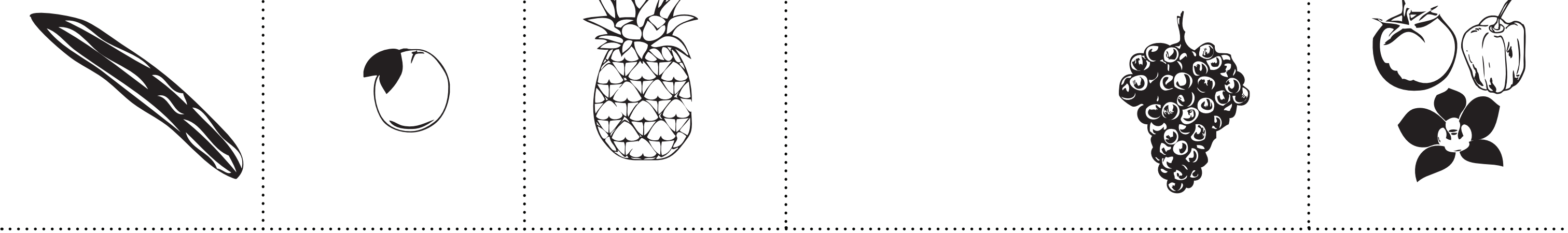
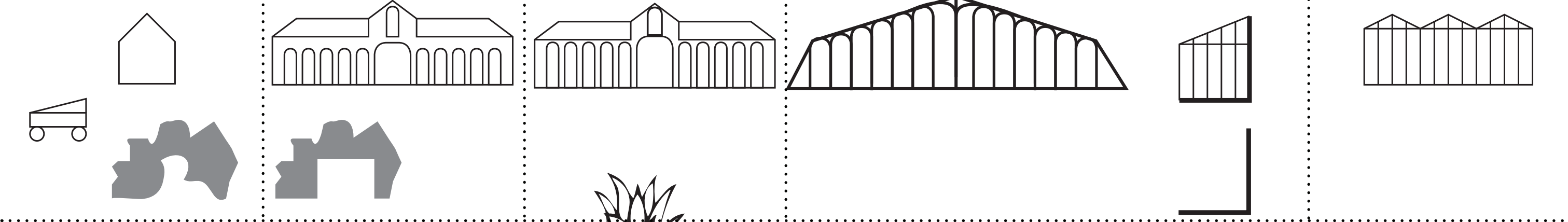
Midden-Delfland

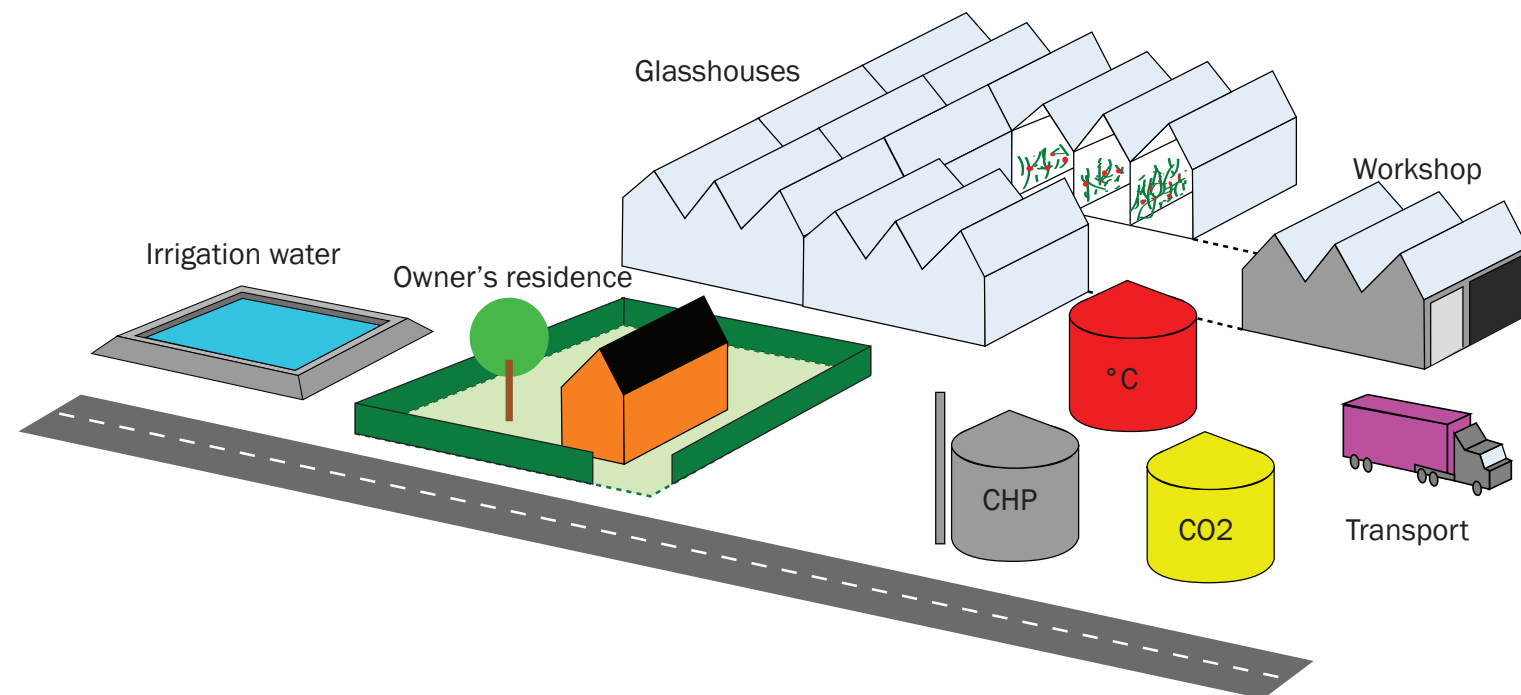
Kassen door de tijd heen

Antiek Renaissance 18e eeuw 19e eeuw 20e eeuw Nu

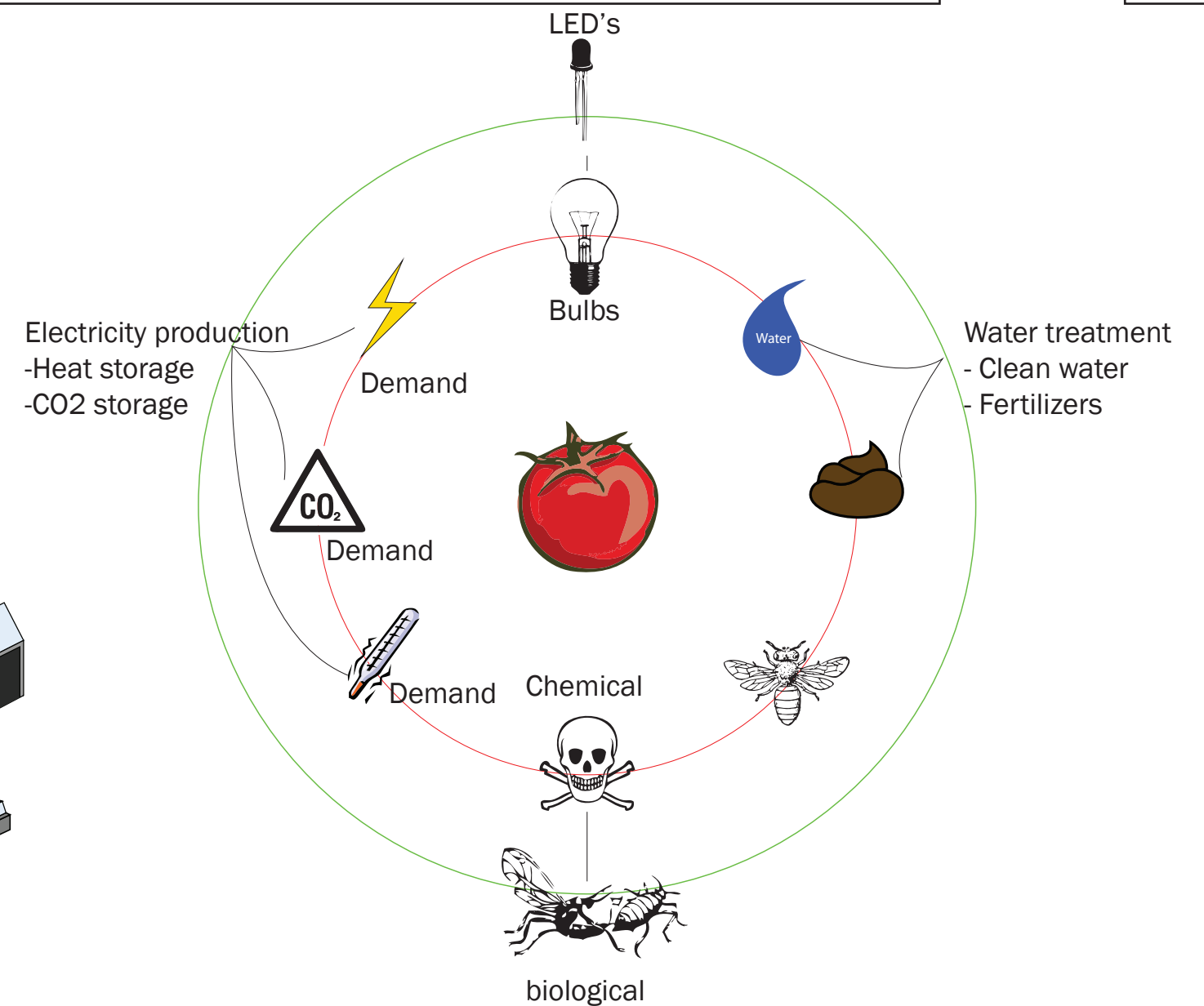

Kassen, het bedrijf

Aspecten glastuinbouwbedrijf

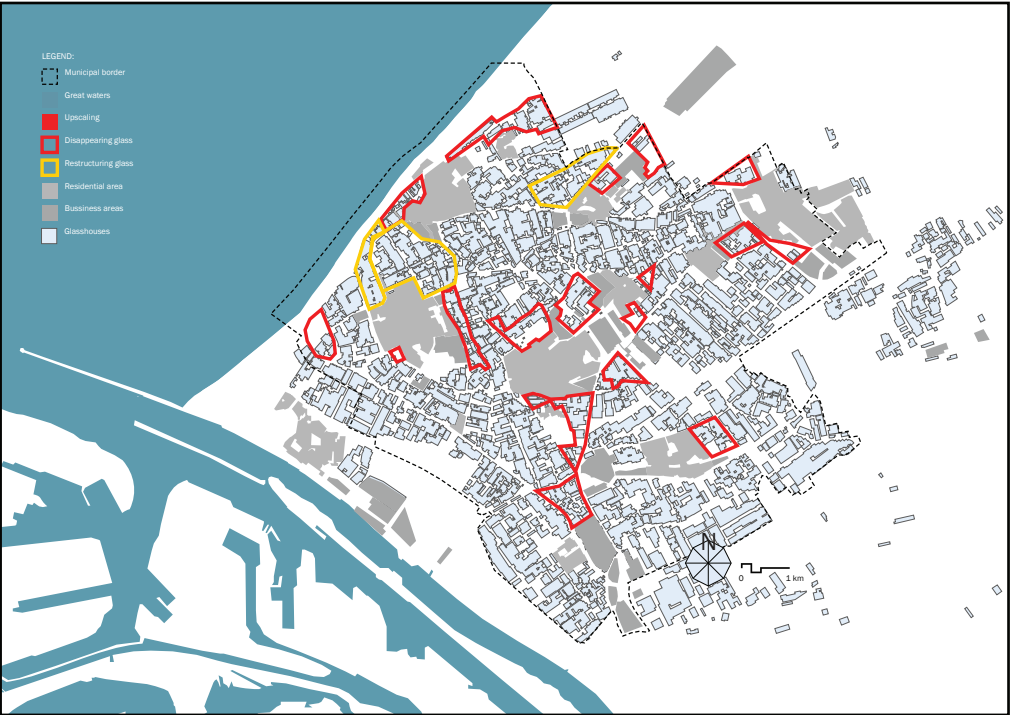
Huis
Kas
Waterbassin
Tanks: Warmte, CO2 en WKK
Werkplaats/logistiek

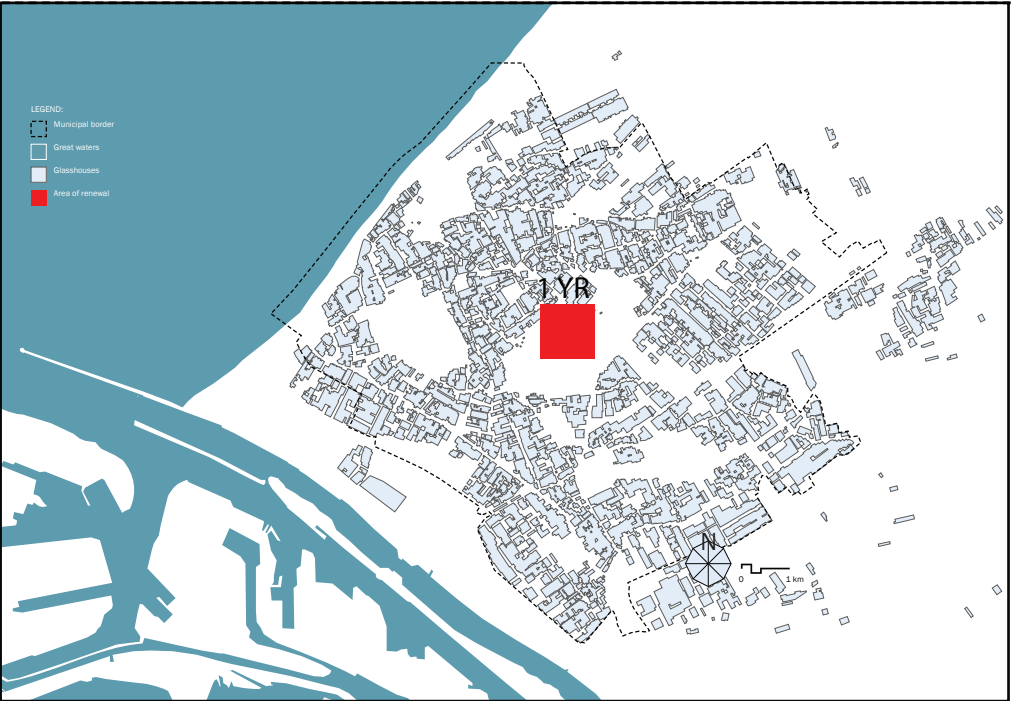
Gesloten kas

Bedrijfsvoering van kas met gesloten kringlopen.

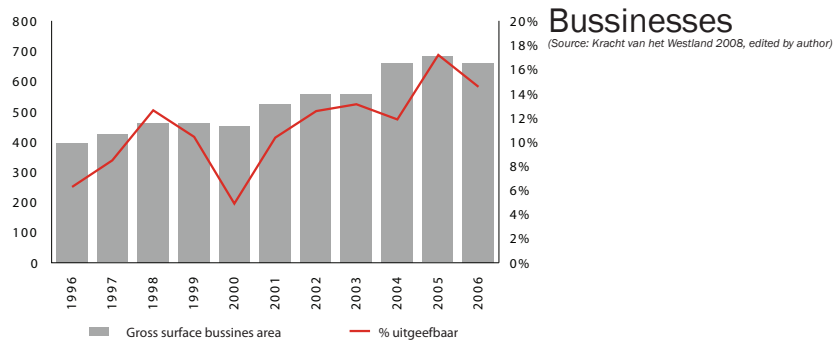
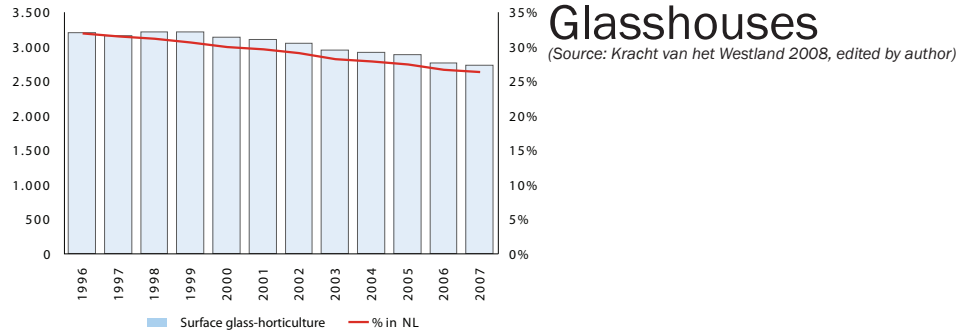
Kassen trends

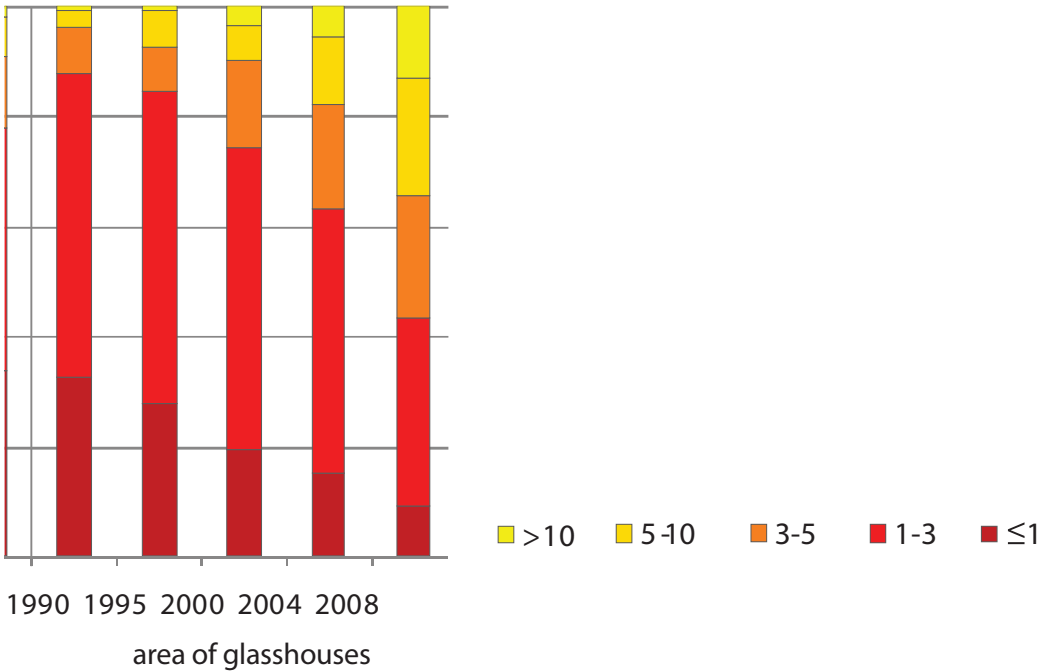
Functieverandering glas

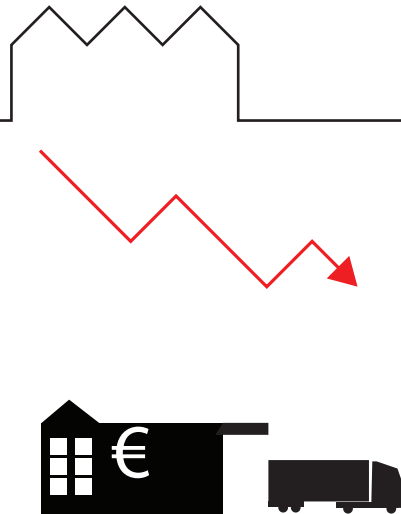
Vernieuwing glas

Krimpend en vertrekkend glas

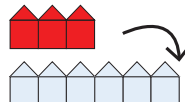
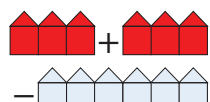
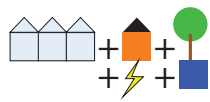

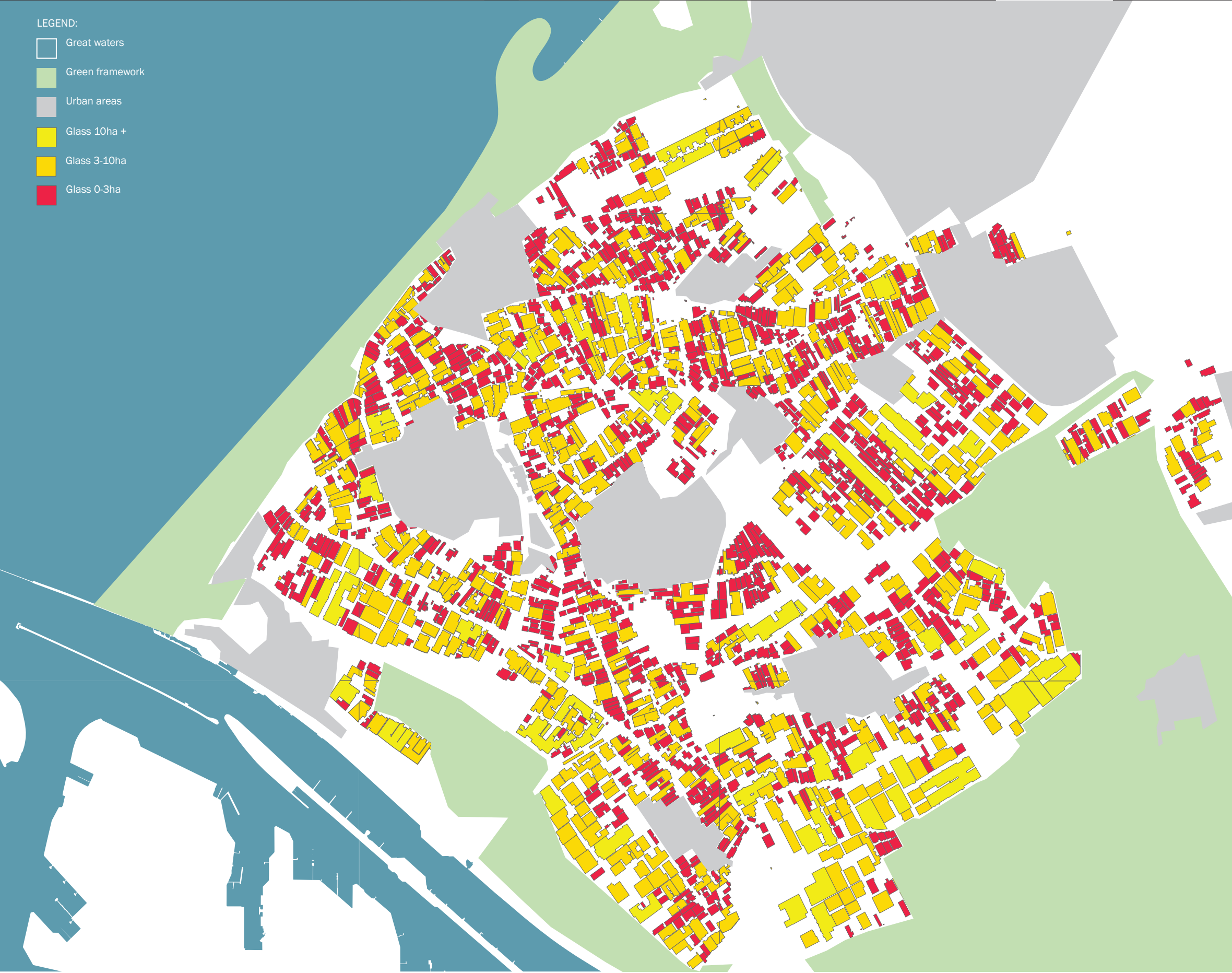
Schaalvergroting glastuinbouw

Kassen: ontwikkelingen kleine bedrijven / schaalvergroting

Ontwikkelingsrichting

- Stoppen
- Verhuizen
- Schaalvergroting
- Verbreding
- Innovatieve producten en markten
- Uitbreiden buiten het Westland.

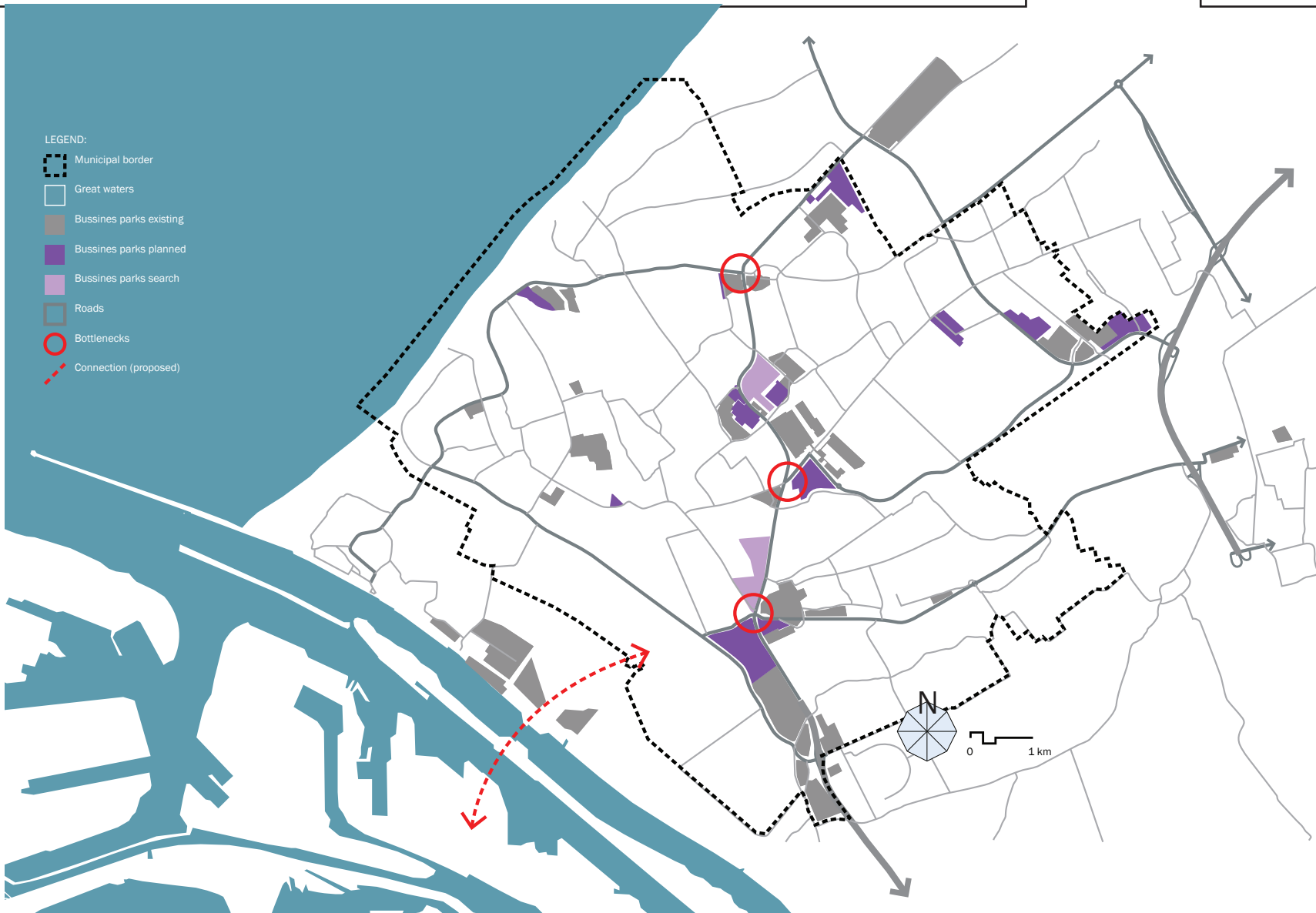

Kassen en logistiek

De keten van de greenport beslaat een heel productief en logistiek proces.

<http://vanplanttotklant.nl/images/header/02.jpg>

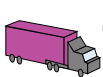

Plant breeding (plantveredeling)

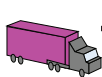
Cultivation

Starting material
Propagation/harvest
Packaging/Storage

Auction

Packaging

Traders

Retailers

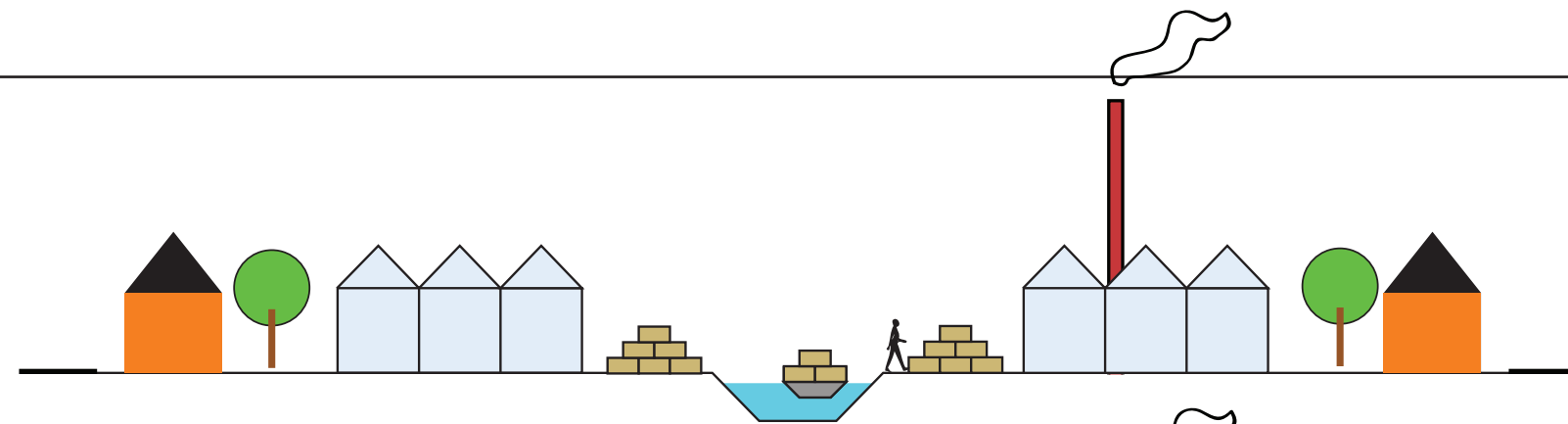
Consumers

Suppliers

Greenhouse builders
Technology
Services

Ontwikkeling en visie Westland

Verleden

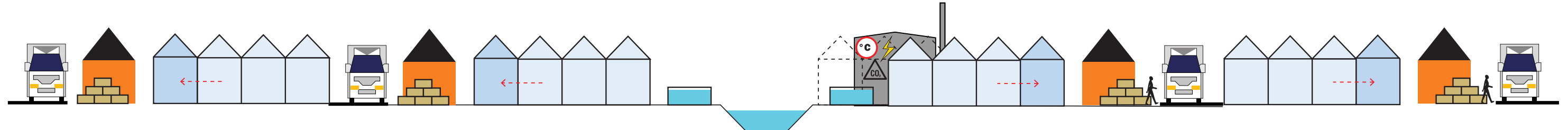

Heden

Ornament

Nut

Ornament

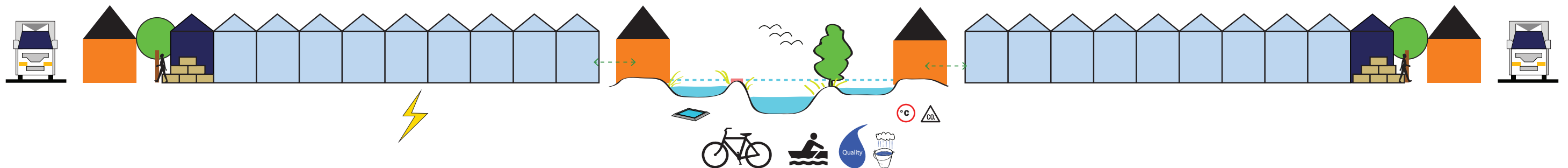

Toekomst

Nut

Rest

Nut

Ornament

Nut

Ornament

Nut

Ornament

Basis toekomst:

Aanpak schaalvergroting kassen

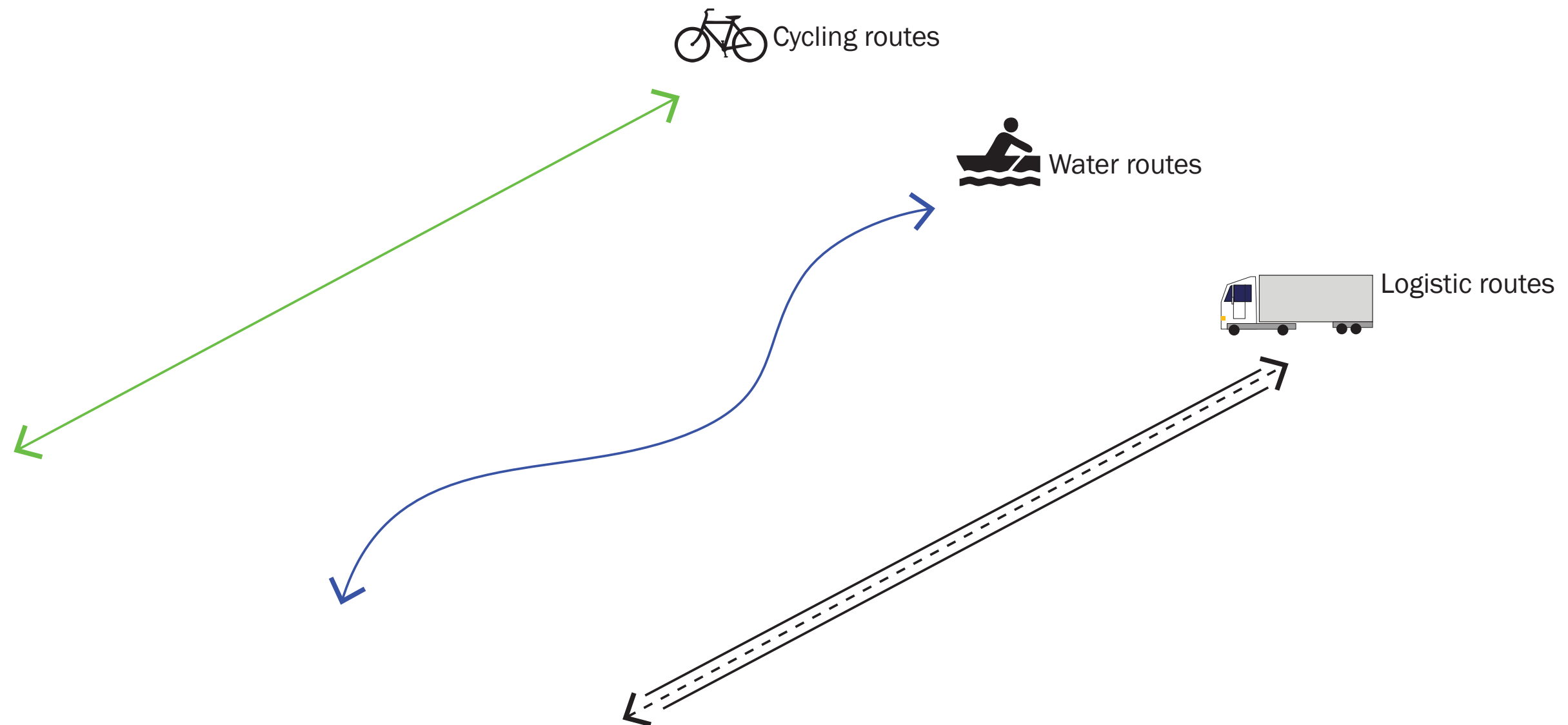
Aanpak beleving recreatie door Westland, groen raamwerk corridor

Aanpak duurzaamheid en veerkracht Westland, groen raamwerk corridor, duurzame gesloten kas

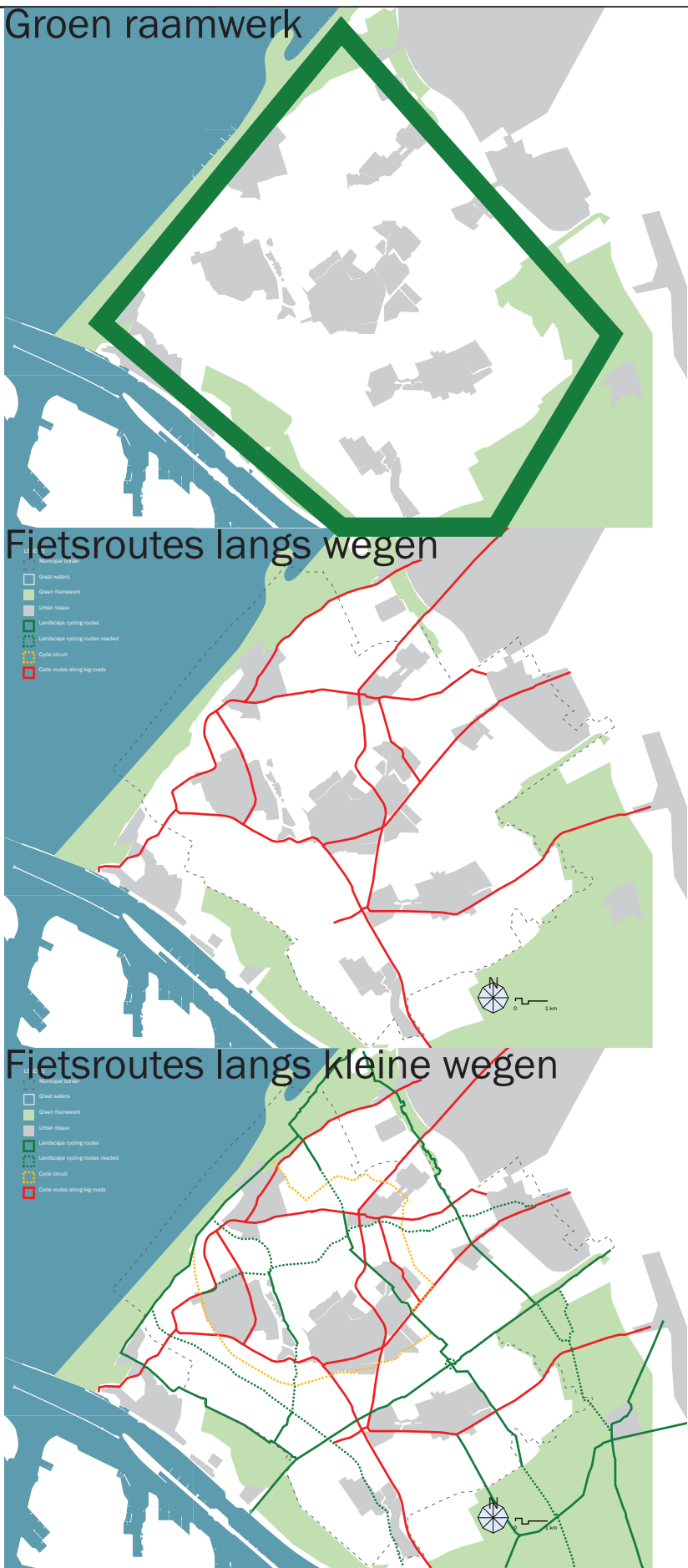

Drie verschillende soorten routes zorgen er mede voor dat de doelstellingen bereikt kunnen worden.

- De recreatieve fiestroutes helpen mee met het verbinden van het Westland met omliggende gebieden
- Langs de waterroutes kan gezocht worden voor oplossingen voor de verbetering van de waterkwaliteit en waterberging.
- De logistieke routes creëren betere verbindingen met de mainports en verbeteren het ruimtelijk beeld van het Westland.

Ontbrekende schakels: fietsroutes

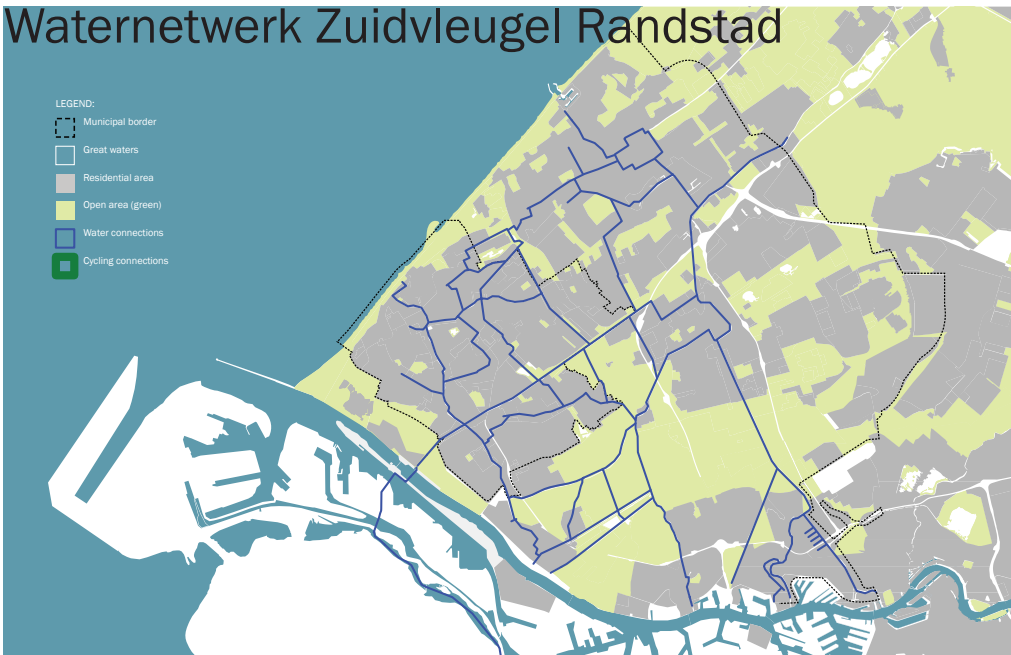

De huidige doorgaande fiestroutes lopen voorla langs hoofdwegen, gebruik makend van landschappelijke elementen voor fietsverbindingen komt de beleving en verbondenheid ten goede.

Water routes

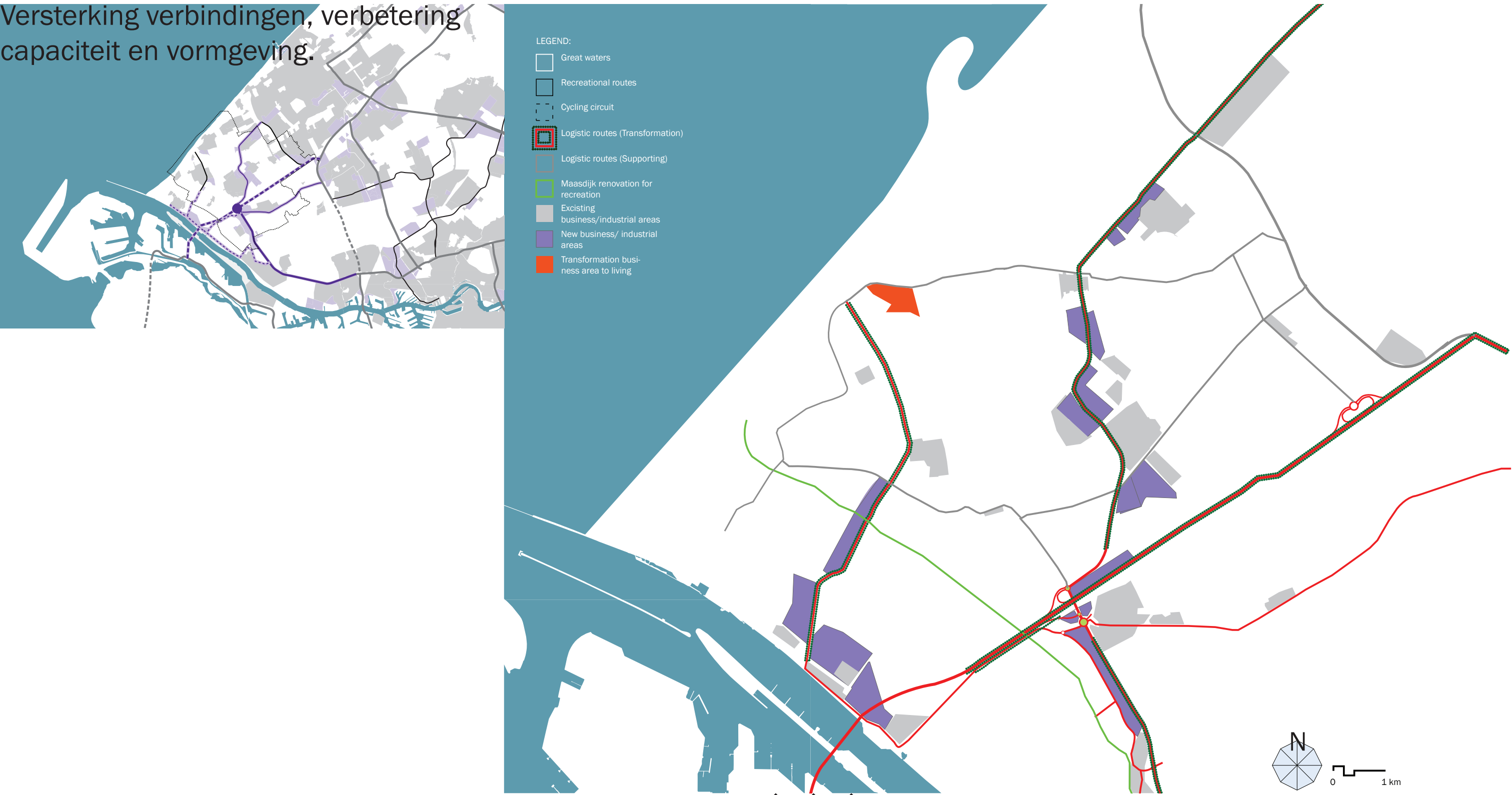
In vroegere tijden waren de waterlopen belangrijk in het transportnetwerk, momenteel zij de waterlopen vooral de achterkanten van het landschap.

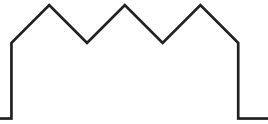
Logistieke routes

Tegenwoordig vindt het transport vooral plaats via de weg, om een nog beter logistiek netwerk te krijgen zijn er verbindingen nodig richting de mainports Schiphol en R'dam.

Versterking verbindingen, verbetering capaciteit en vormgeving.

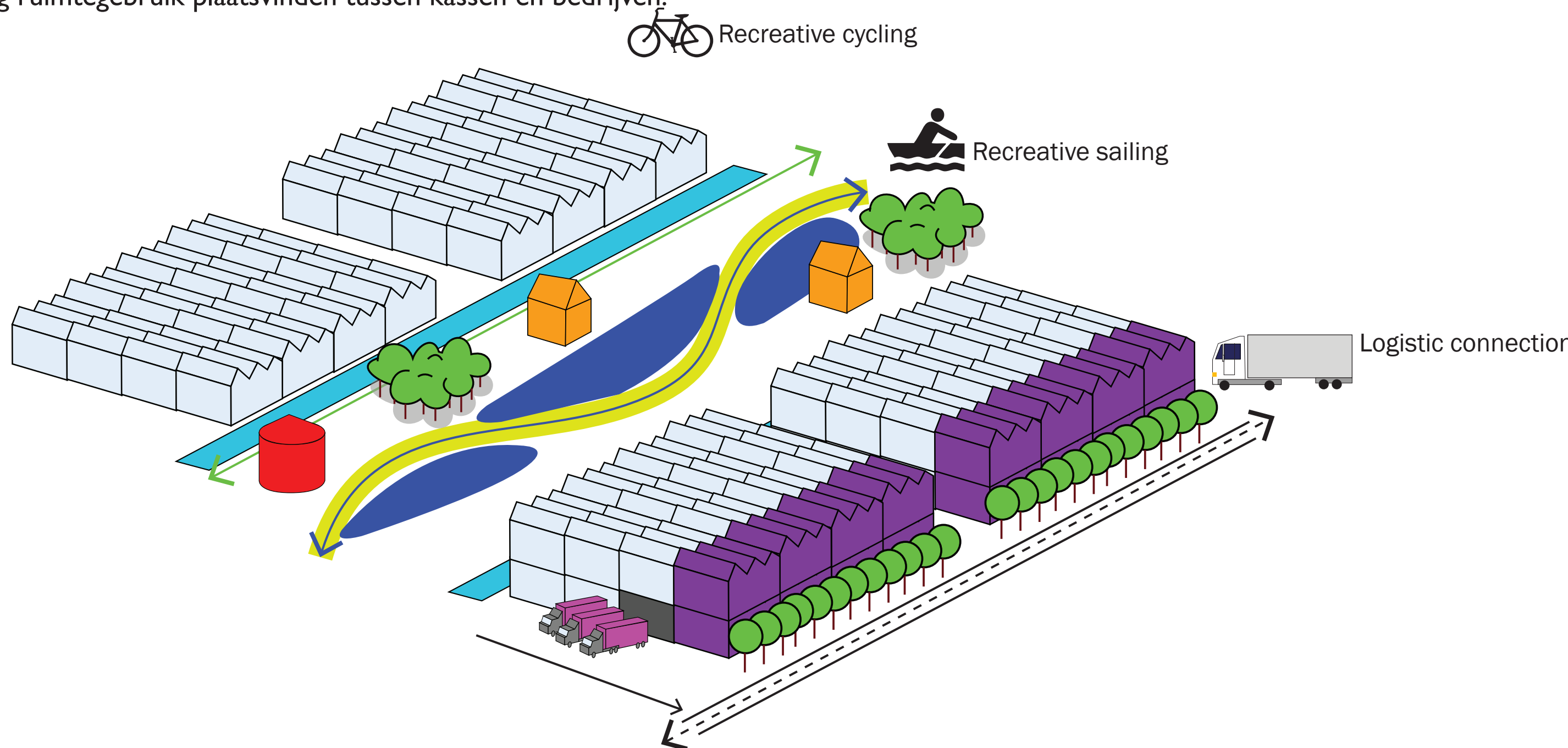

Corridors

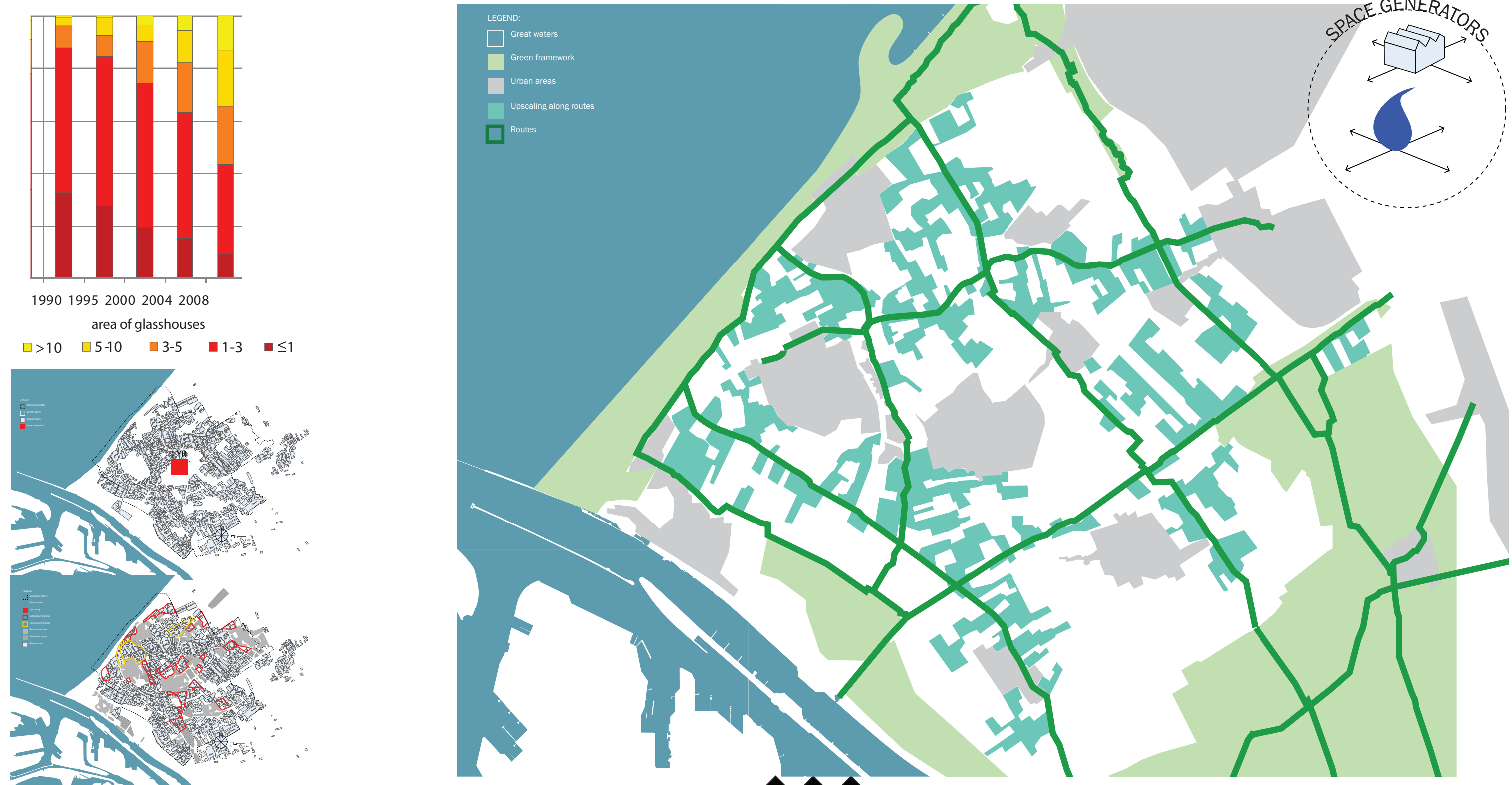
Aan de verschillende soorten routes worden uitvoeringsprogramma's gekoppeld.

- Langs de recreatieve routes vindt een schaalvergroting van de kassen plaats met inpassing in het landschap
- Langs de waterroutes kan gezocht worden voor oplossingen voor de verbetering van de waterkwaliteit en waterberging. Daarnaast kan hier plaats gemaakt worden voor de natuur. Wonen kan geïntegreerd worden.
- De logistieke routes creëren betere verbindingen met de mainports en verbeteren het ruimtelijk beeld van het Westland., hierlangs kan meervoudig ruimtegebruik plaatsvinden tussen kassen en bedrijven.

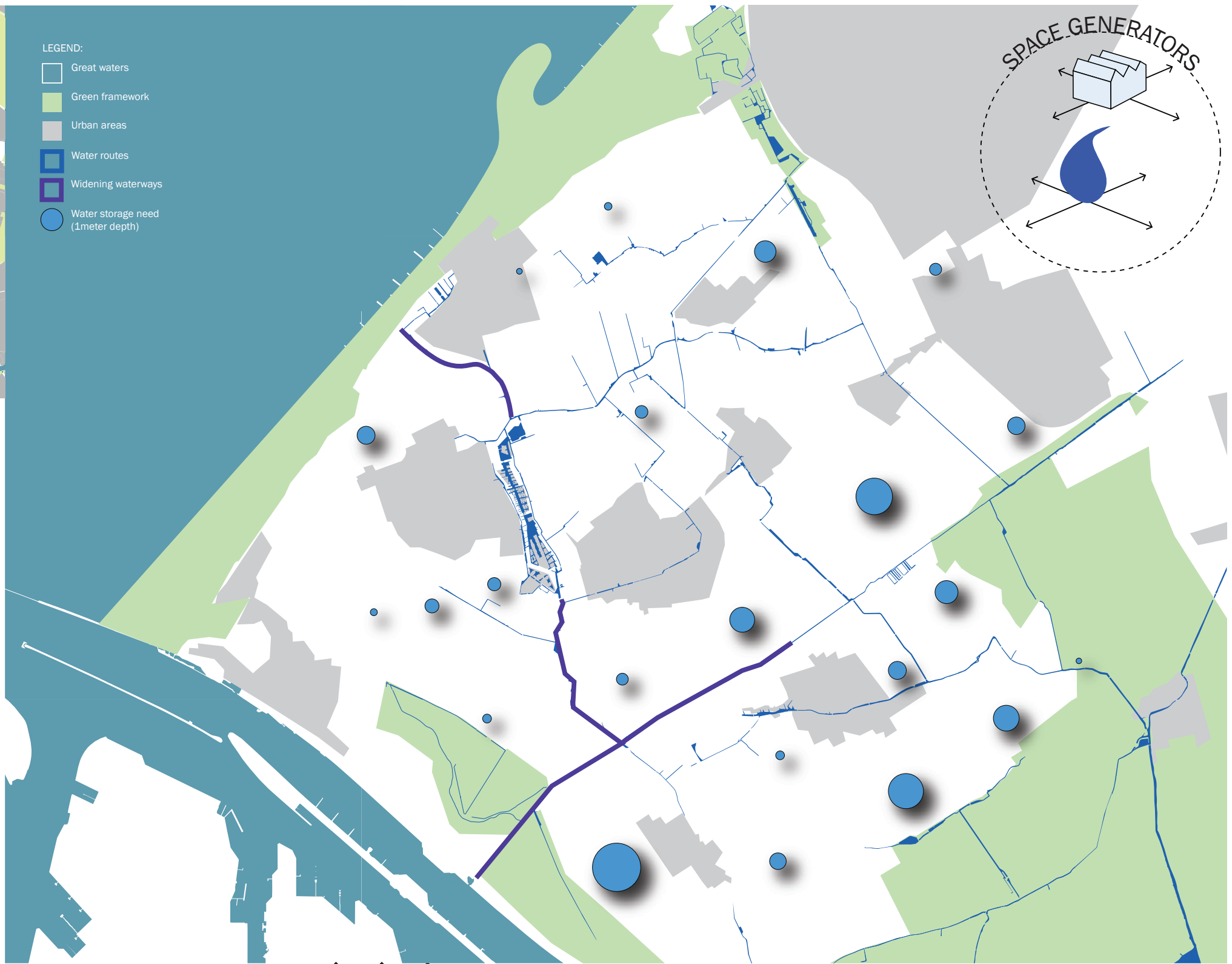
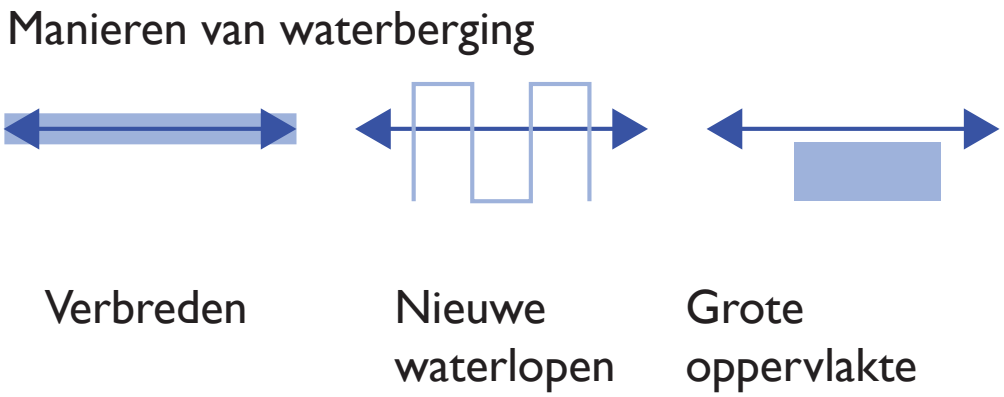
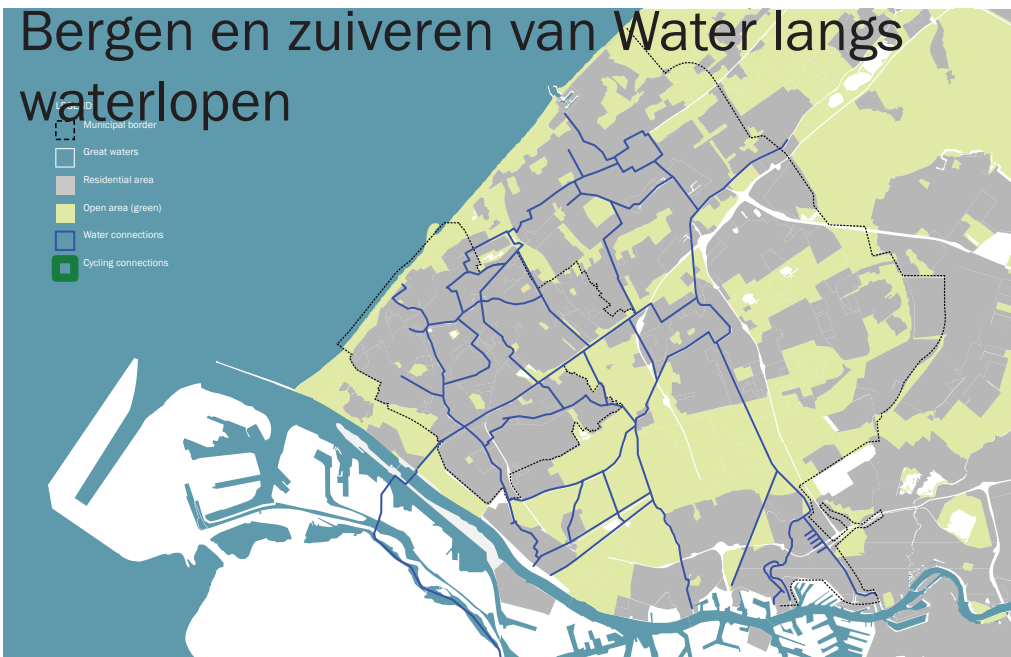
Schaalvergroting langs routes

De schaal van de kassen in het Westland loopt achter bij die in hun omgeving, daarnaast krimpt het glasareaal in het Westland, vindt er vernieuwing plaats en worden sommige gebieden gesaneerd. Door te kijken naar de schaal van de kassen kan een voorspelling gedaan worden over de vitaliteit, deze kassen kunnen gebruikt worden in het maken van plannen voor schaalvergroting en andere functies.

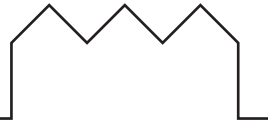

Water berging

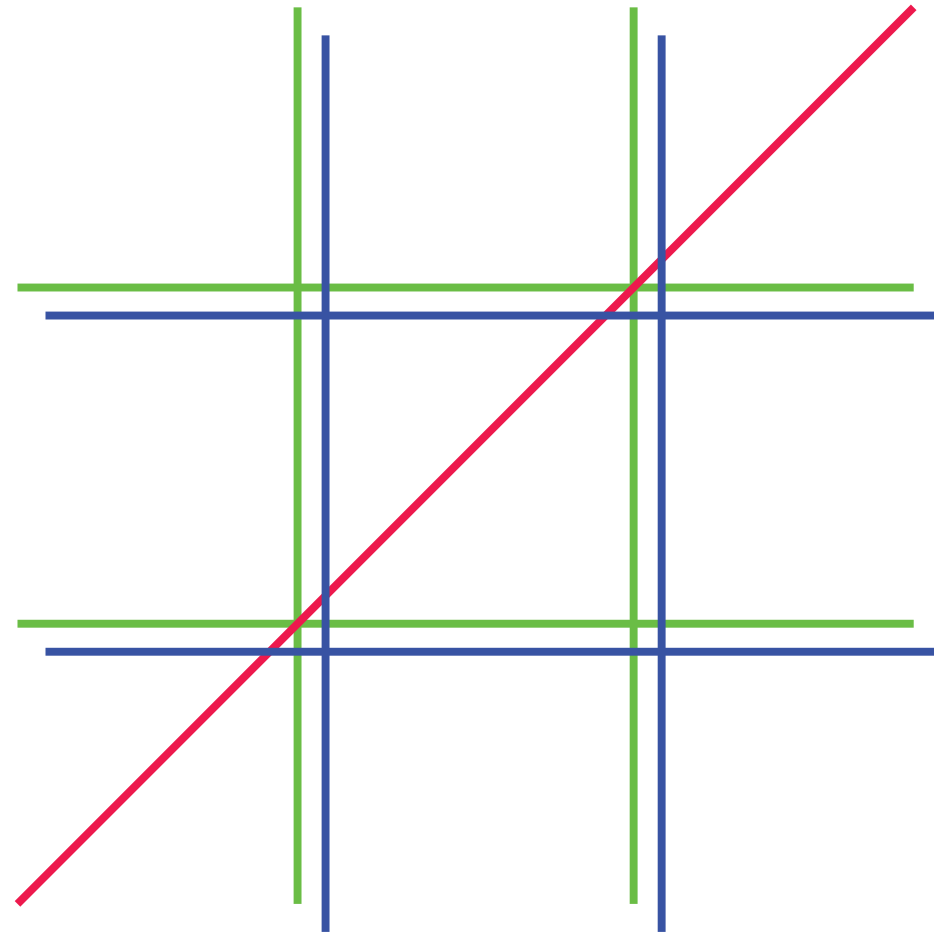
De tweede ruimtegenerator is waterberging, door het grote verharde oppervlak van kassen en de weinige bergingsruimte is er een noodzaak tot uitbreiding van de bergingscapaciteit. Vooral in de lagergelegen polders zijn er piekbergingen nodig.

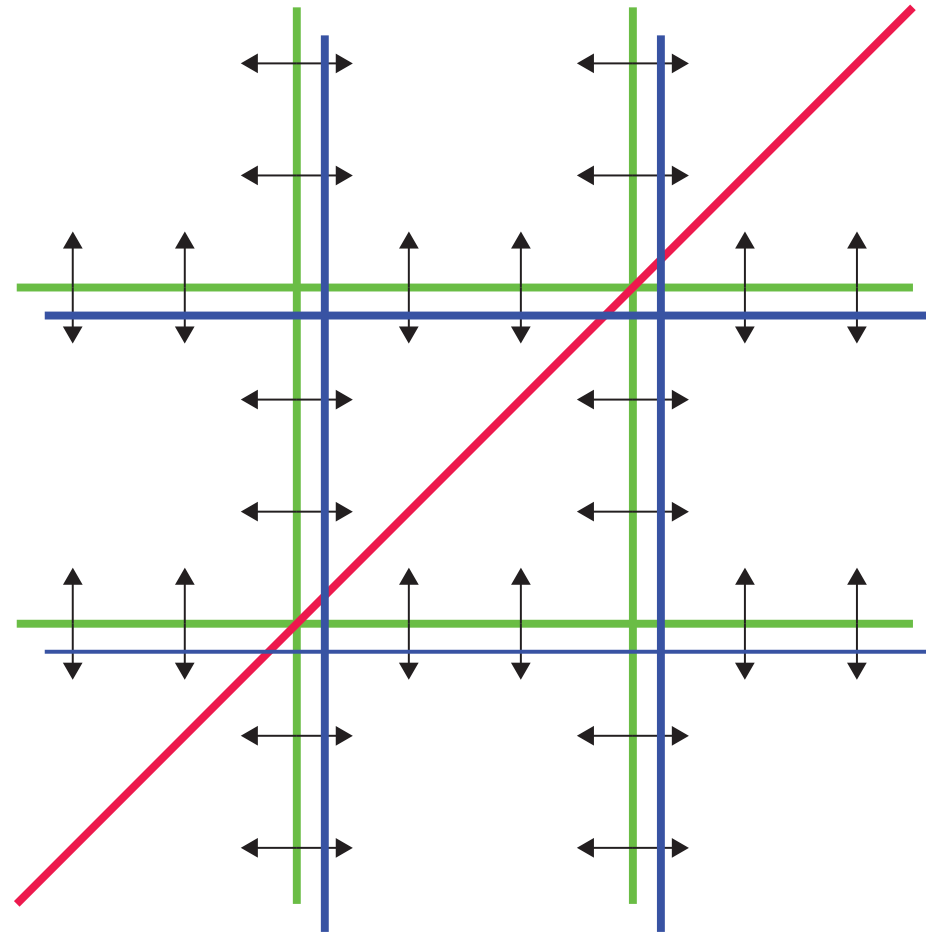
Concept Routes+Corridors

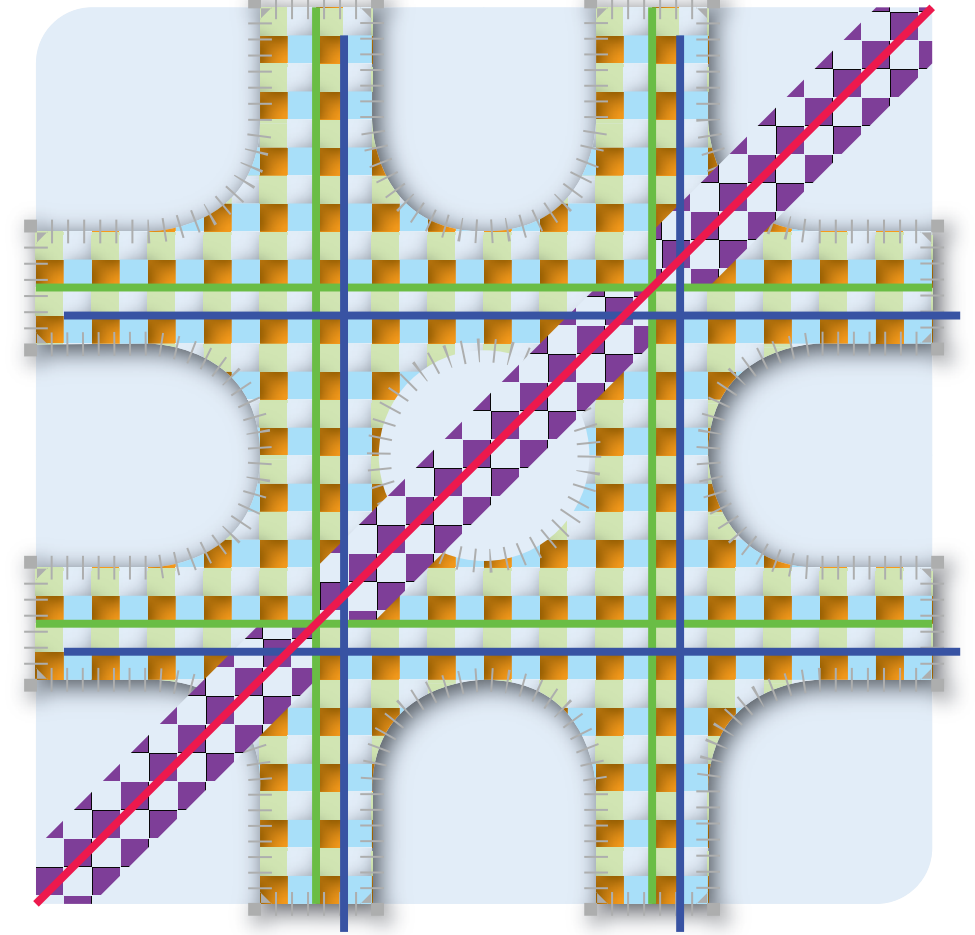
Raamwerk ontwikkelen

Ruimte creëren

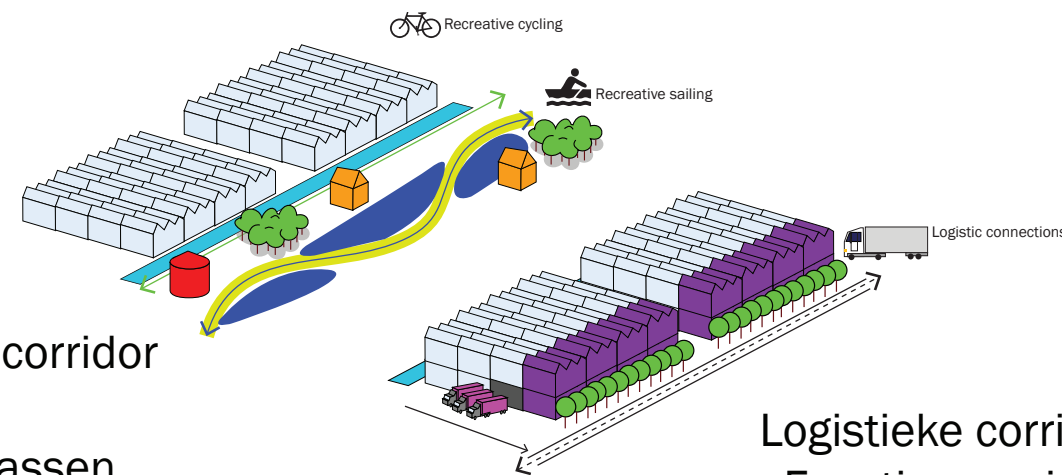
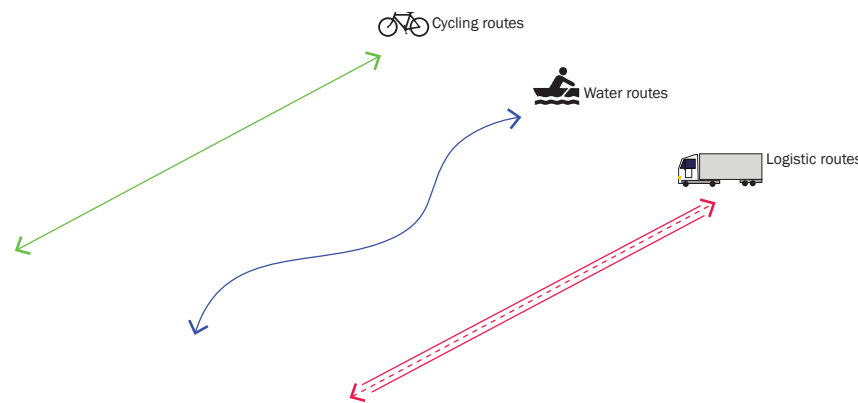
Patroon veranderen

Doorgaande routes ontwikkelen

Creëren van corridors

Vernieuwen van het Westland

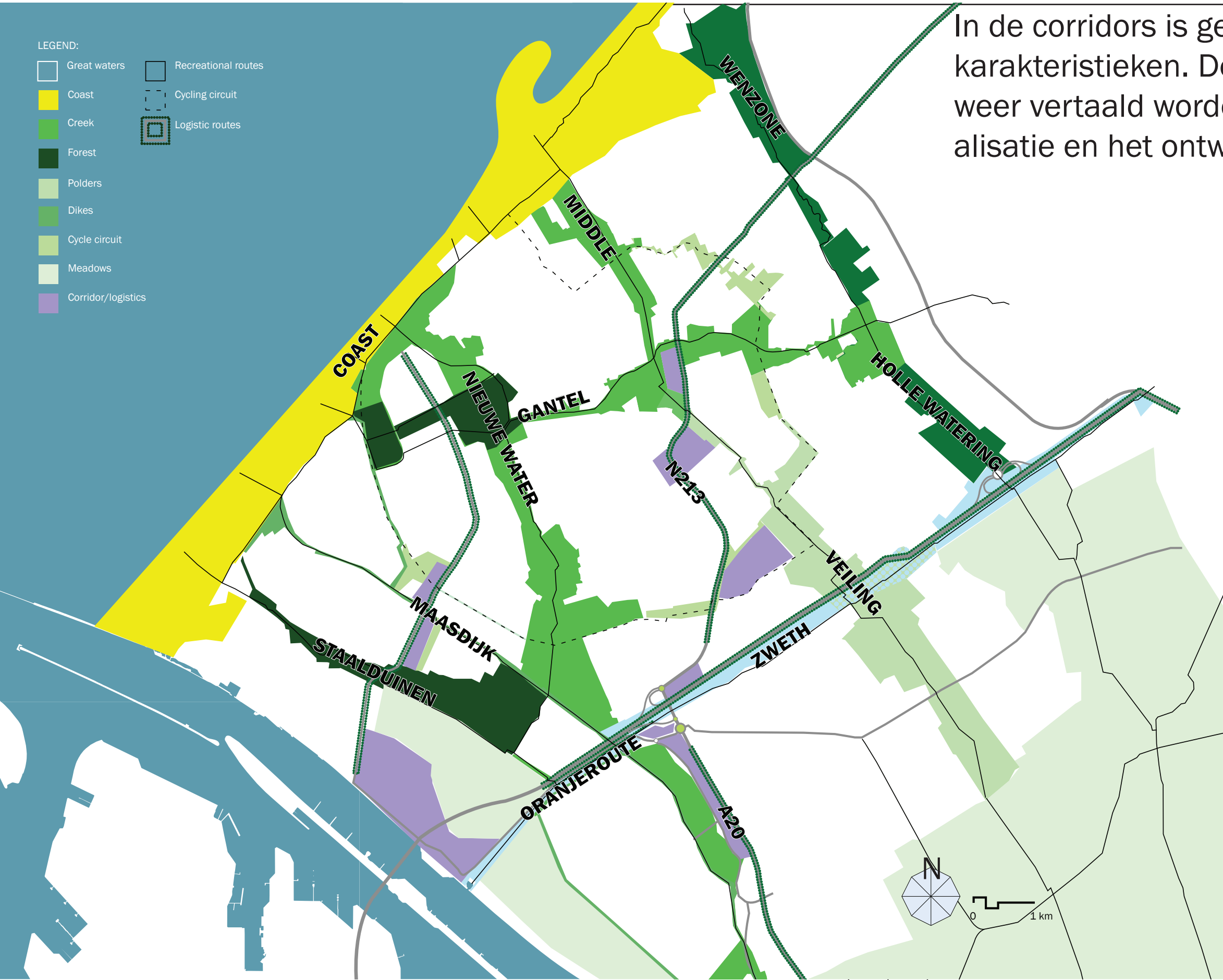
Recreatieve corridor

- Wonen
- Inpassen kassen
- Wateropslag
- Natuurontwikkeling/waterzuivering
- Recreatie

Logistieke corridor

- Functiemenging
- Wegverbreding
- Ruimtelijke drager (laan)
- Stedelijke karakter

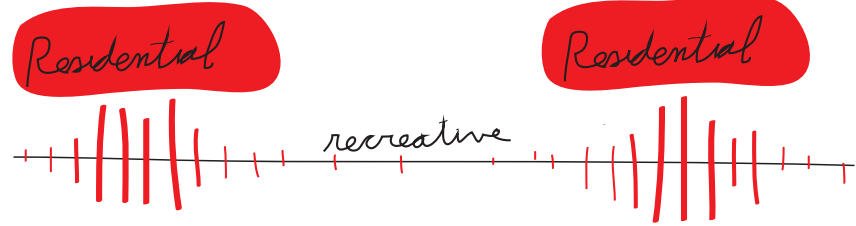
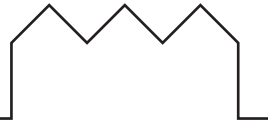
Karakteristieken corridors

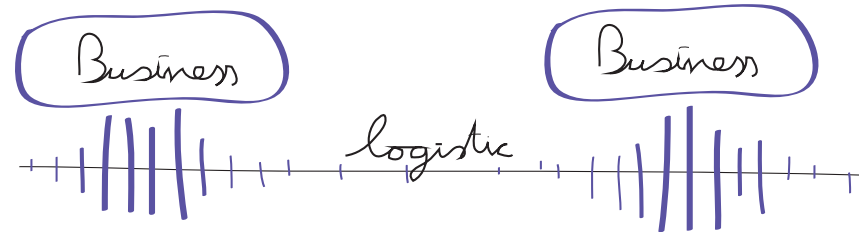
In de corridors is gekeken naar de lokale karakteristieken. Deze kunnen vervolgens weer vertaald worden in de beplanting, materialisatie en het ontwerp.

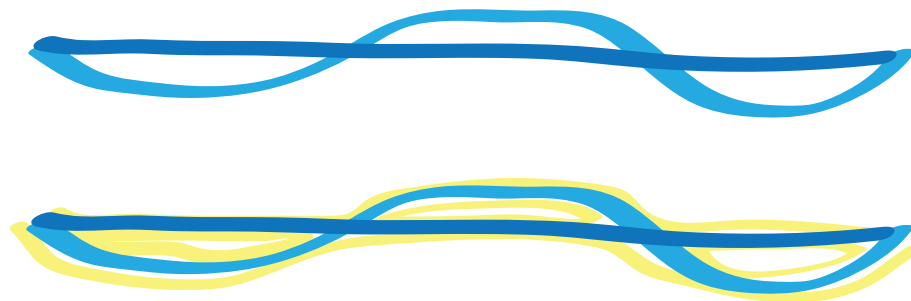
Principes invulling corridors

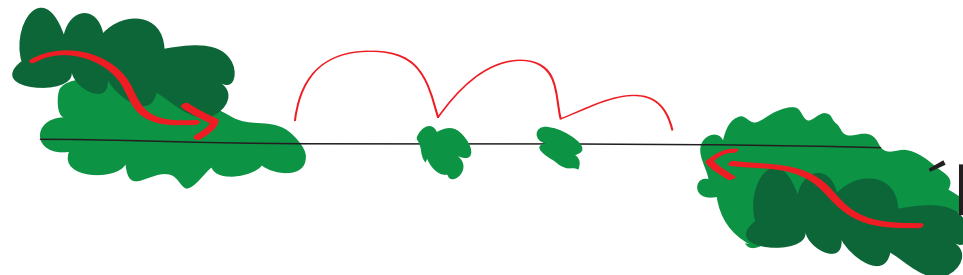
‘Hechten van woongebieden aan recreatieve routes en corridors’

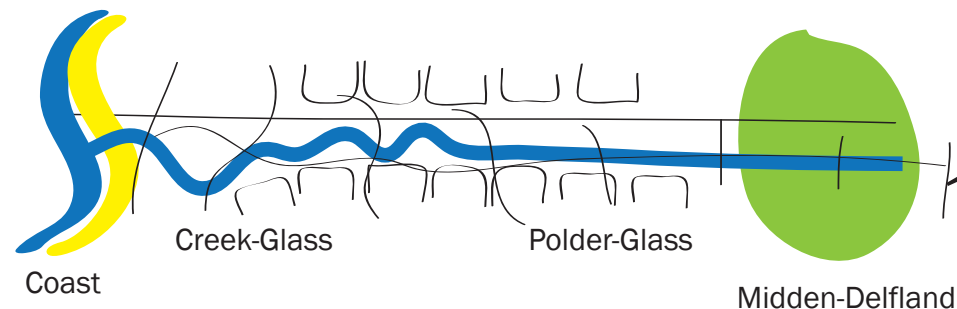
‘Hechten van bedrijven aan de logistieke routes en corridors’

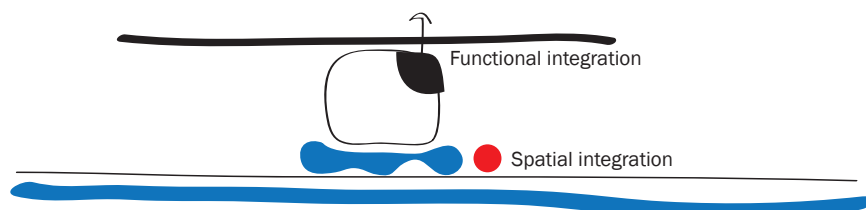
‘Combineren van waterberging en waterreiniging’

‘Het maken van ecologische verbindingen’

‘Het volgen van de morfologie en de lokale karakteristieken’

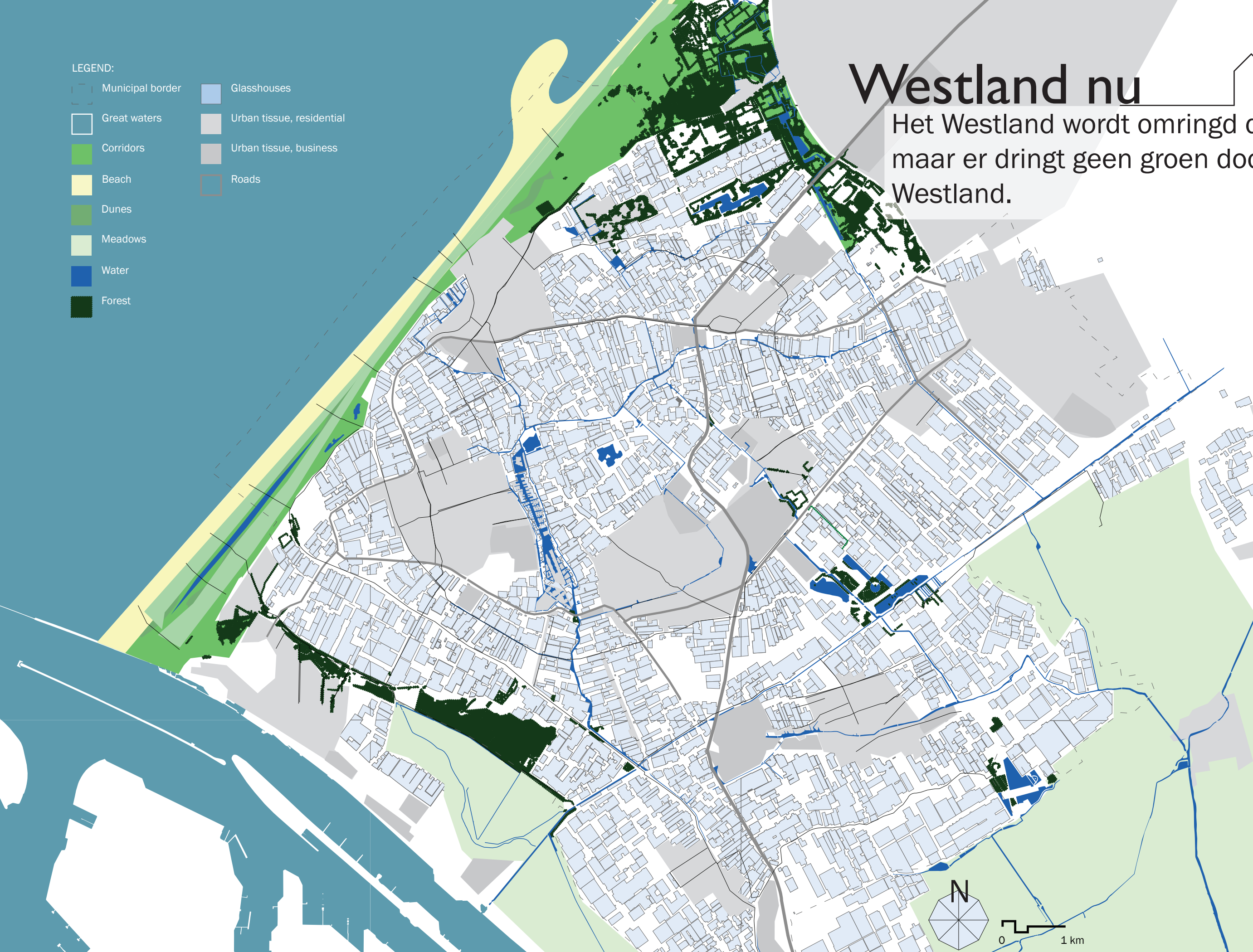

LEGEND:

Municipal border	Glasshouses
Great waters	Urban tissue, residential
Corridors	Urban tissue, business
Beach	Roads
Dunes	
Meadows	
Water	
Forest	

Westland nu

Het Westland wordt omringd door groen,
maar er dringt geen groen door in het
Westland.

LEGEND:

	Municipal border		Glasshouse upscaling		Acces Terrain Glass
	Great waters		Glasshouse (stapled)		Old
	Corridors		Glasshouse (floating)		New
	Beach		Urban tissue, residential		Recycling
	Dunes		Urban tissue, residential in progress		
	Meadows		New residential areas		
	Reed		Urban tissue, business		
	Existing forest		New business areas		
	New forest		Business blocks		
	Existing waterways		Routes, recreational		
	New waterways		Routes, main logistic		
	Irrigation water		Acces road		

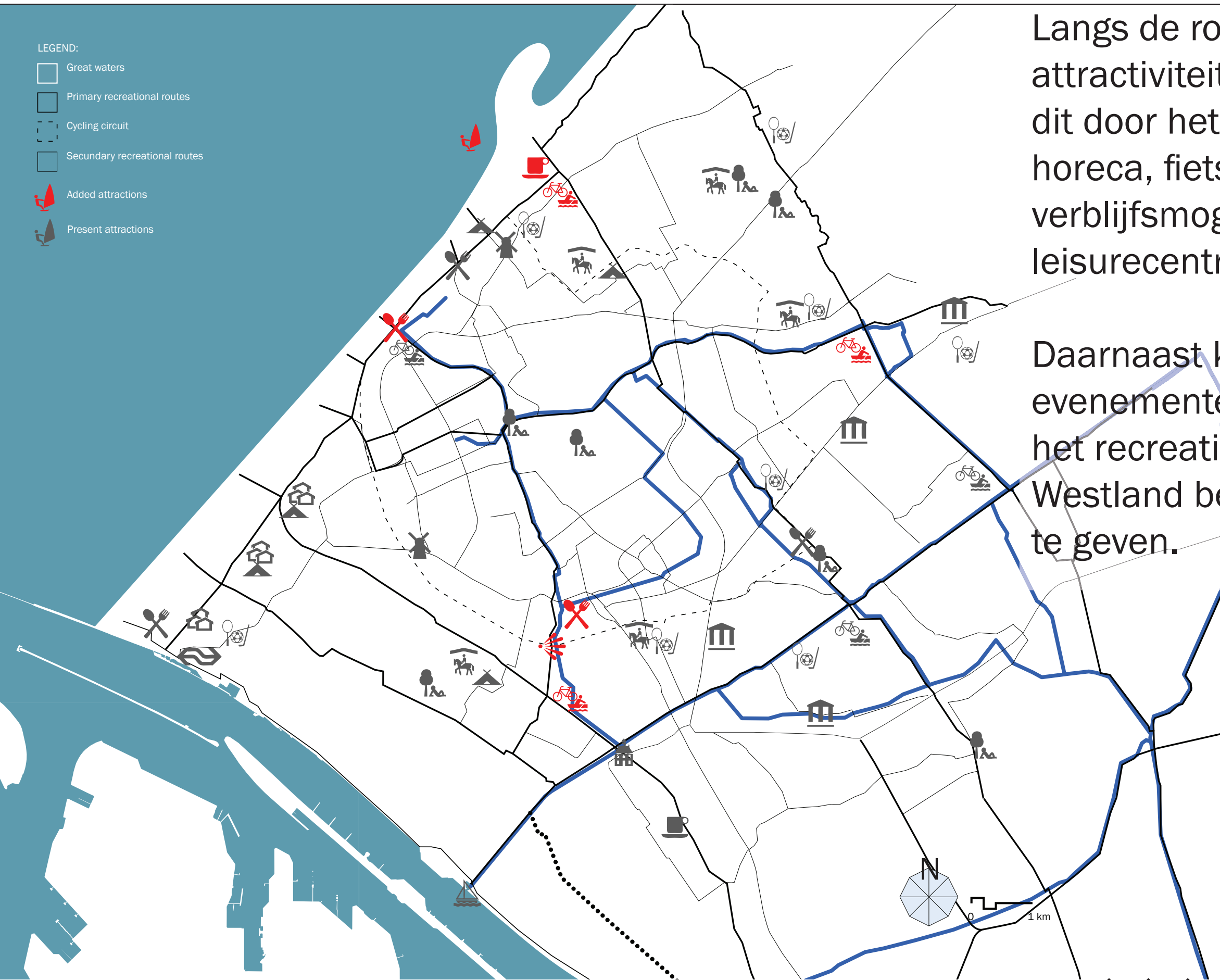
Westland 2040

Door doorgaande routes te creëren en daaraan programma's voor water, natuur, wonen, werken, en produceren te koppelen ontstaan er corridors die doordringen in het Westland.

Zo wordt het Westlander bruikbaar, leefbaarder en recreatief aantrekkelijker.

Programme along routes

Langs de routes moet de attractiviteit verbeterd worden dit door het toevoegen van horeca, fiets/vaar transferia, verblijfsmogelijkheden en leisurecentra.

Daarnaast kunnen er ook tijdelijke evenementen gecreëerd worden om het recreatieve netwerk van het Westland bekendheid en identiteit te geven.

Kas & Kust

Glazen Pavillioen

Kreek-kust verbinding

Ingepaste woningbouw

Verbeterde wegen

Ontw. dennenbos

Inpassing kas

Presentatie kassen
aan Weg.

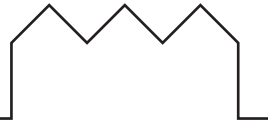
Ontwerp

43/64

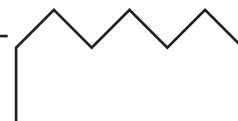
Kust

De verbreding van de kust geeft een kans om de kust een karakteristieke identiteit mee te geven. Gedacht kan worden aan kassen als strandpaviljoens en het aanbieden van lokaal geproduceerde etenswaren. Ook het meubilair en de materialisering kan geïnspireerd worden op het Westland.

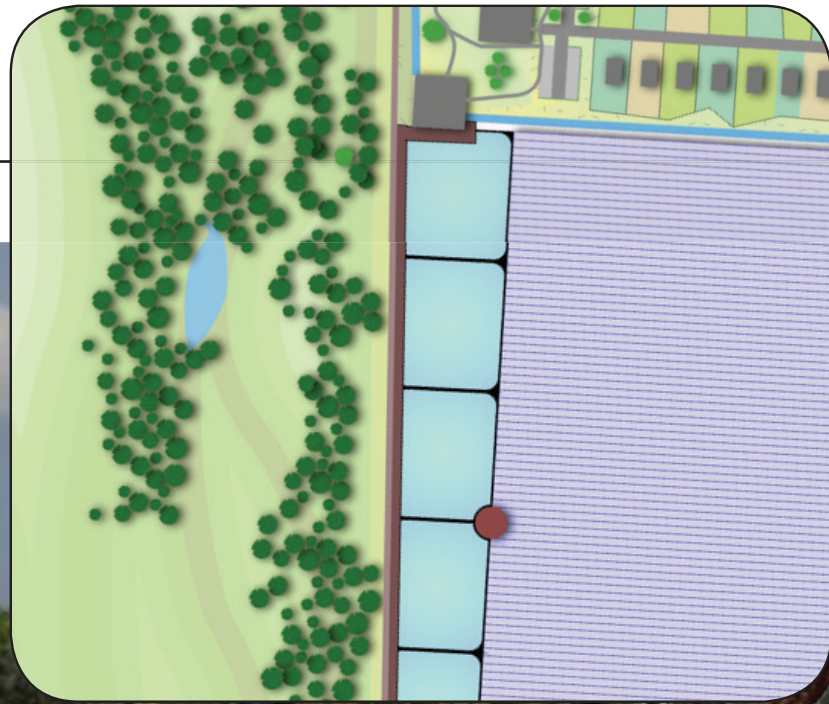

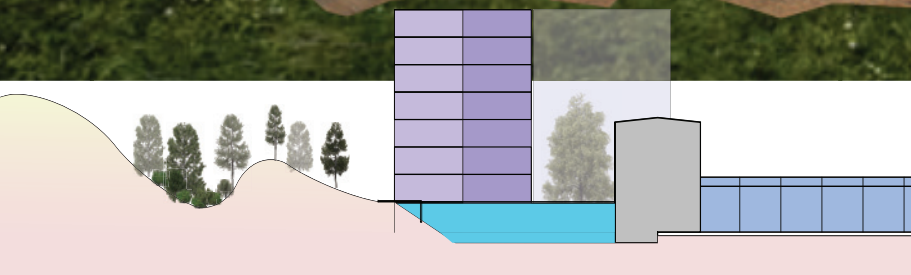
‘Monofunctioneel karakter recreatie, geen interactie met kas en kust’

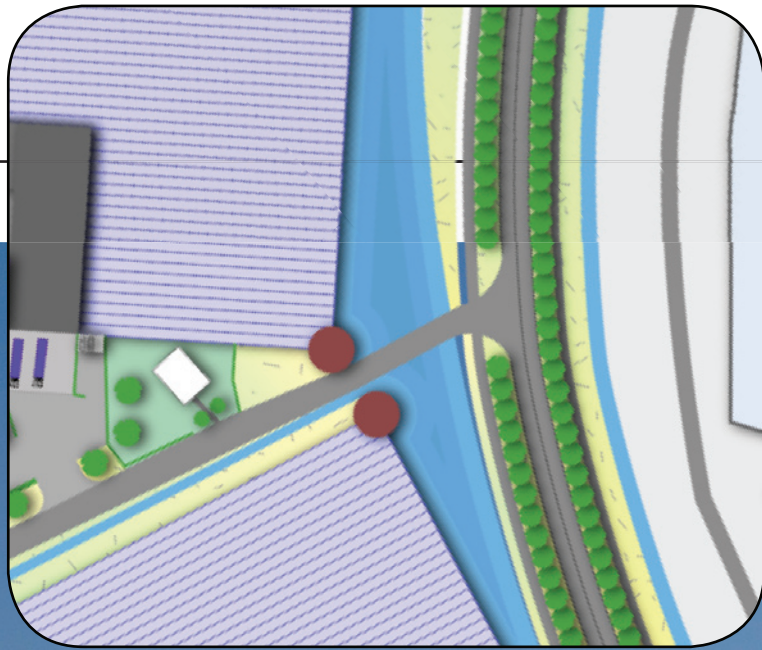
Kassen aan duinrand

‘Wonen, Kassen, Recreëren, Kunst’

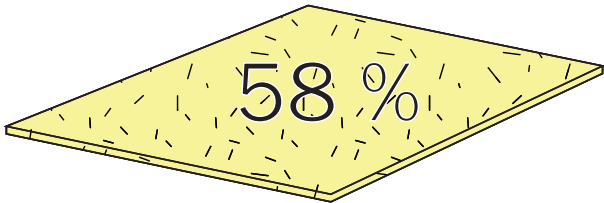
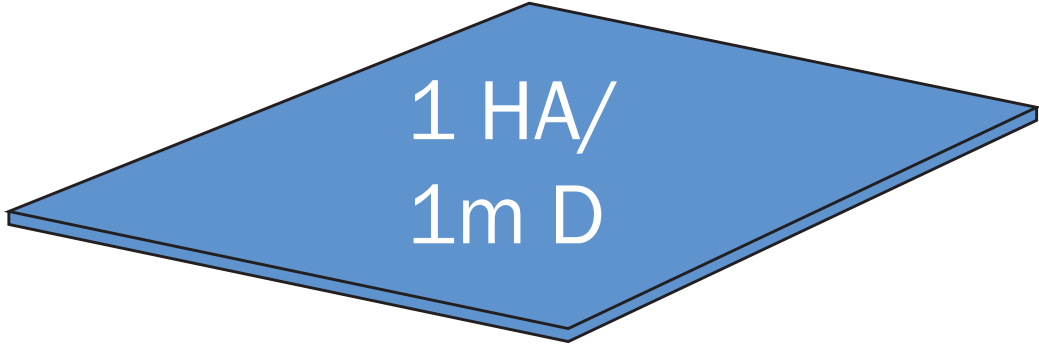
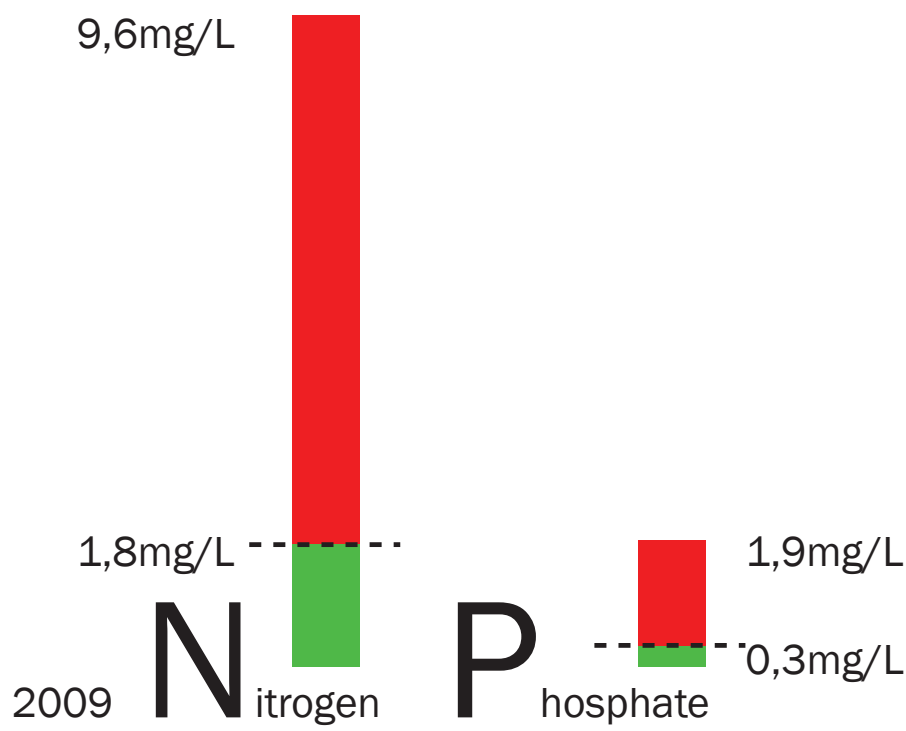

Entree kassen

'Branden Westland, producten, entree'

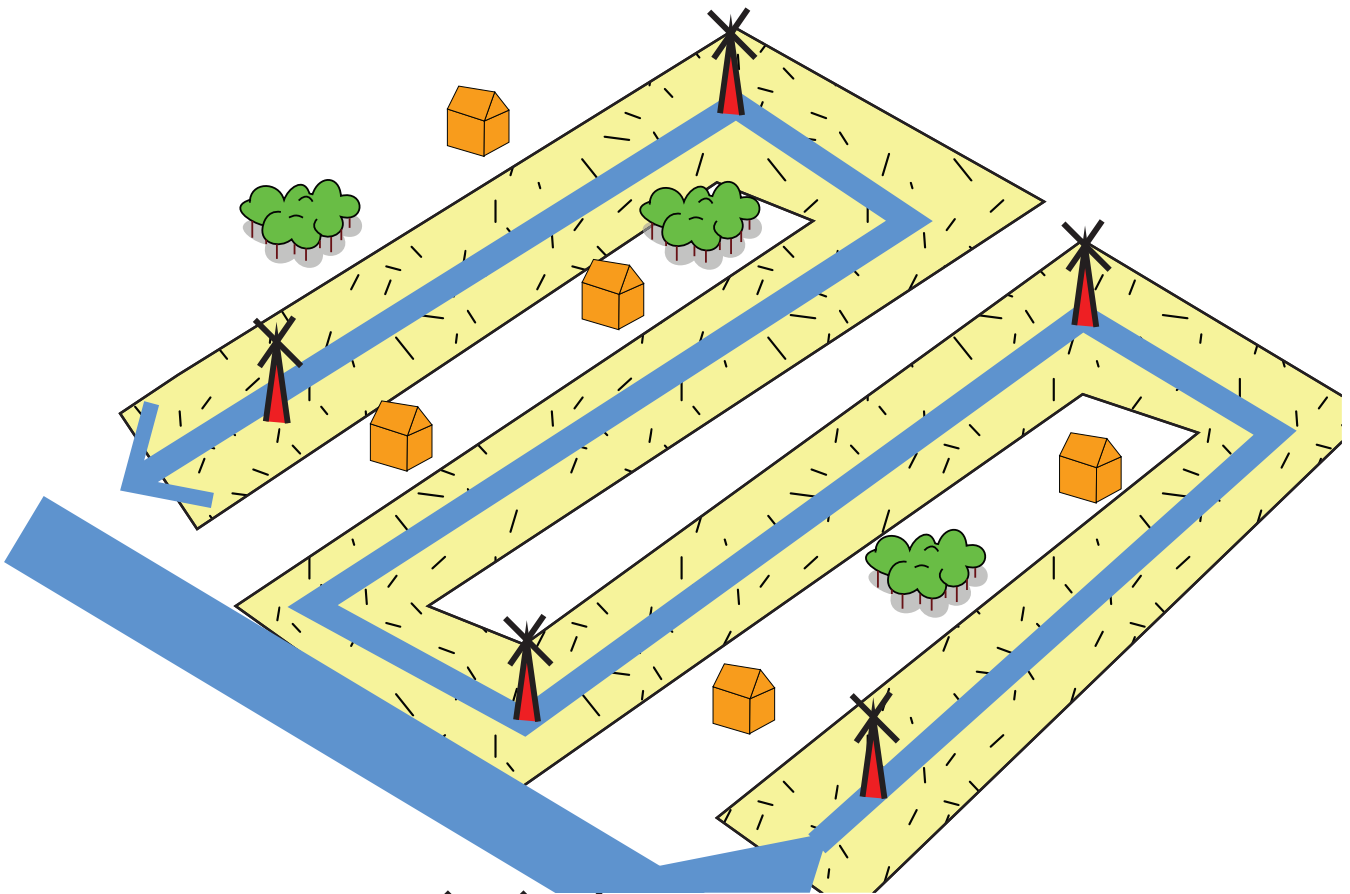
INTERMEZZO: Waterkwaliteit

De concentratie van Nitraat en Stikstof in het Westlands oppervlaktewater overschrijden het maximum ruim. In eerste instantie kunnen kassen aangesloten worden op het riool. Daarnaast kunnen helofietenfilters ingezet worden, met de huidige waterkwaliteit en een gemiddelde diepte van 1m is een oppervlakte van 58 procent van de wateroppervlakte nodig aan heleofietenfilter.

Voor de doorstroming van het filter kunnen Bosman-molens ingezet worden.

Kassen aan kreek

‘Alles loopt dood richting kreek’

Kassen aan kreek

‘Kreek maken tot landschappelijke drager recreatie en natuur, integratie van kas’

Kas & Kreek

Inpassing kas
functioneel

Inpassing kas
Recreationeel

Waterzuivering door
Helophytenfilter

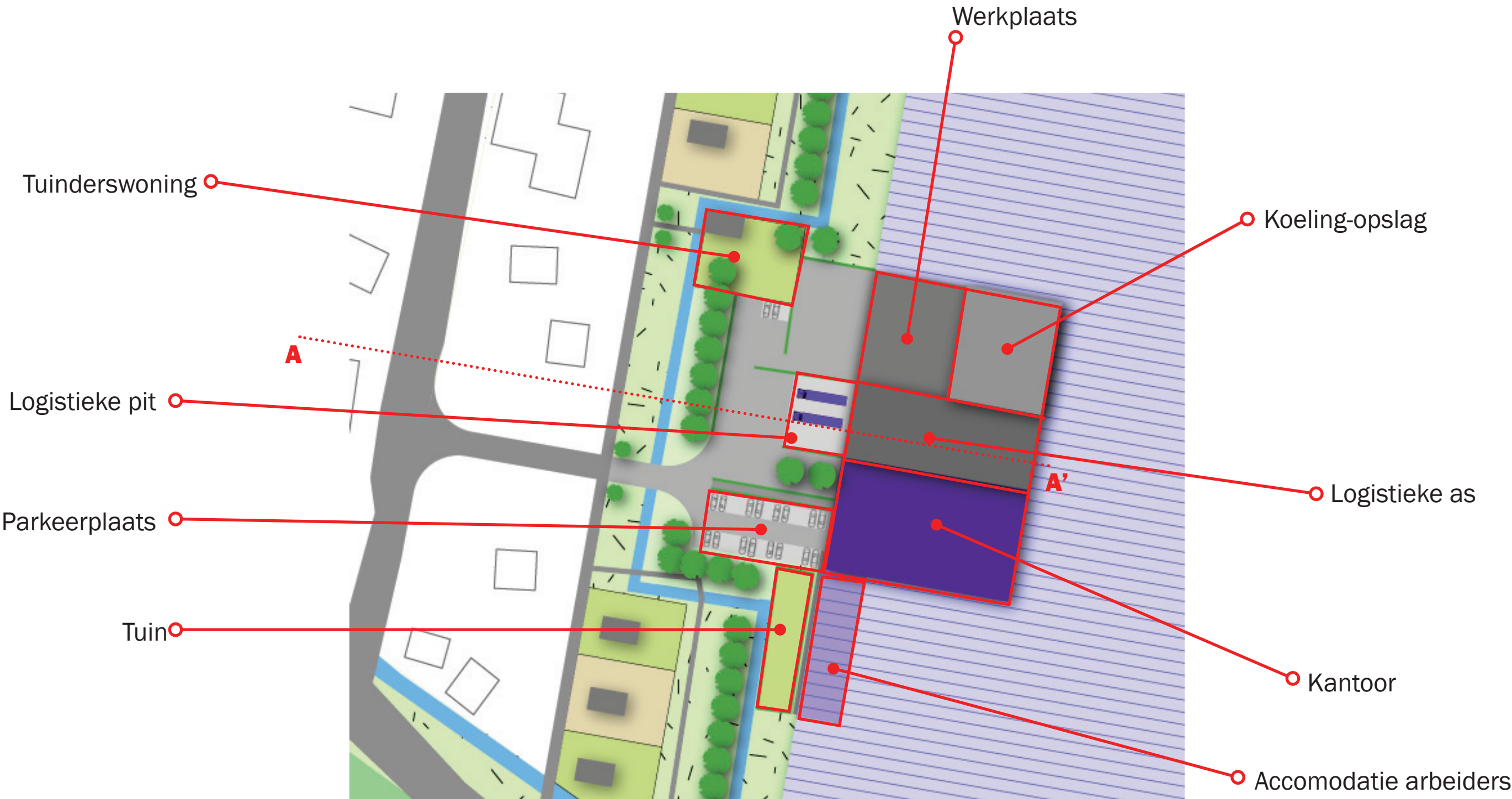
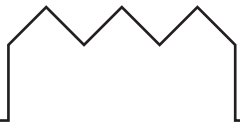
Innovatief wonen

Geothermische spa
Recreatiepark

Downgrade Maasdijk
Langzame verbinding

Verbinding Staelduinse
Bos

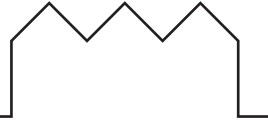
Inpassing en ontsluiting kas

A

A'

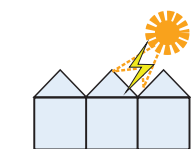
INTERMEZZO: Duurzaamheid

Electriciteit

53% minder fosiele brandstof sinds 1990

Hernieuwbaar 2010: **1,3% 4%** 2020: **20%**

Per M2 kan jaarlijks 20 kWh opgewekt worden

Oppervlakte 10 324,06 Ha

29 666 Huishoudens van electriciteit

Hernieuwbaar potentieel: **28,3**

Biogas

Fossil
Fuel

Bio
Fuel

Per M3 4kWh warmte en 2kWh electriciteit

Potentieel 180 000 Ton Afval=
23 325 915 m3 Biogas

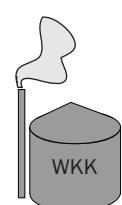
3480 kWh/huishouden

13 405 Electriciteit + 93303 kWh warmte

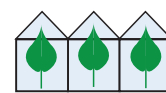

Minder WKK=Minder fossiele brandstof

CO2

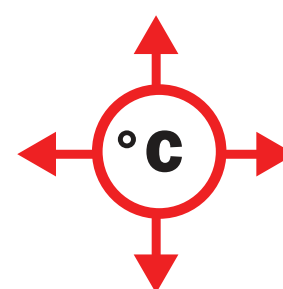
Sinds 1990 **3,3** Mton CO2 bespaart
2,3 Mton WKK
1 Mton in productie

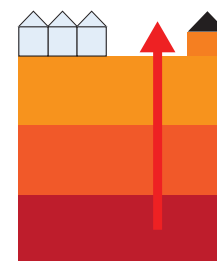
OCAP Leiding naar haven
170 Kton CO2

Bespaart 95 miljoen m3 gas

Warmte

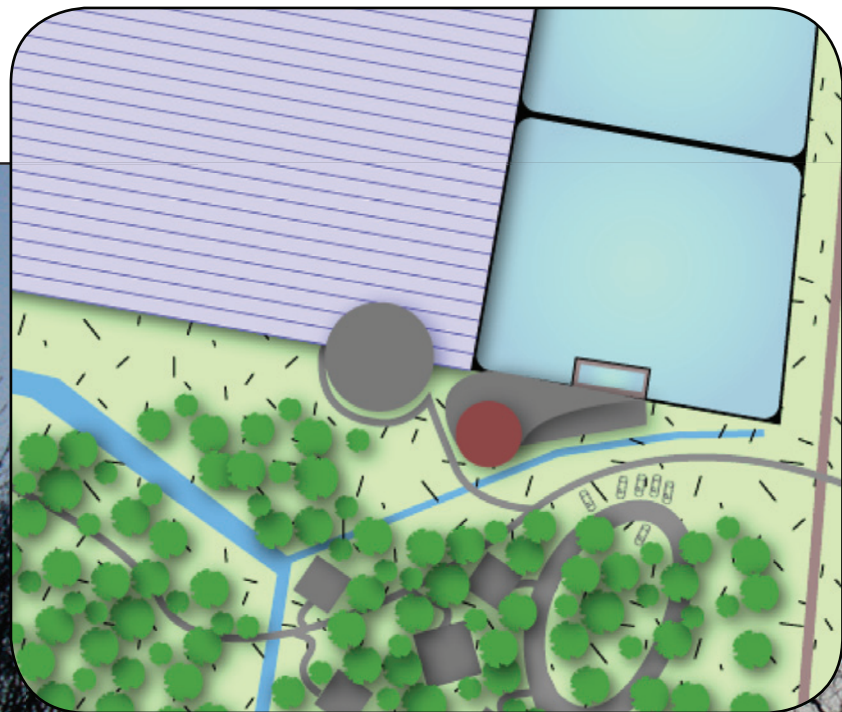

Warmtenet Zuidvleugel Randstad
die vraag en aanbod met elkaar in
contact brengt.

Aardwarmte, woonwijken, kassen en
andere functies verwarmen met
geothermie

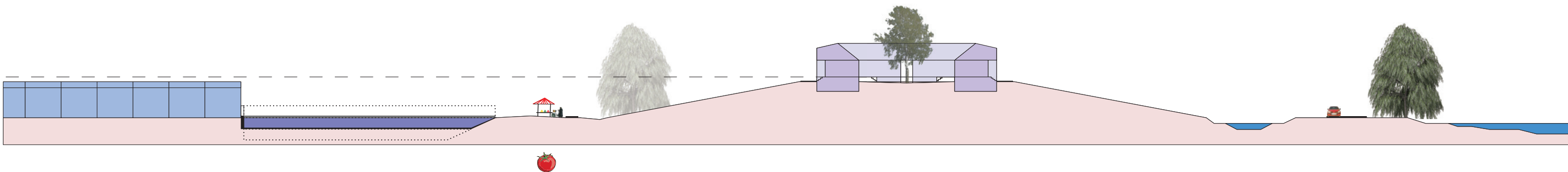
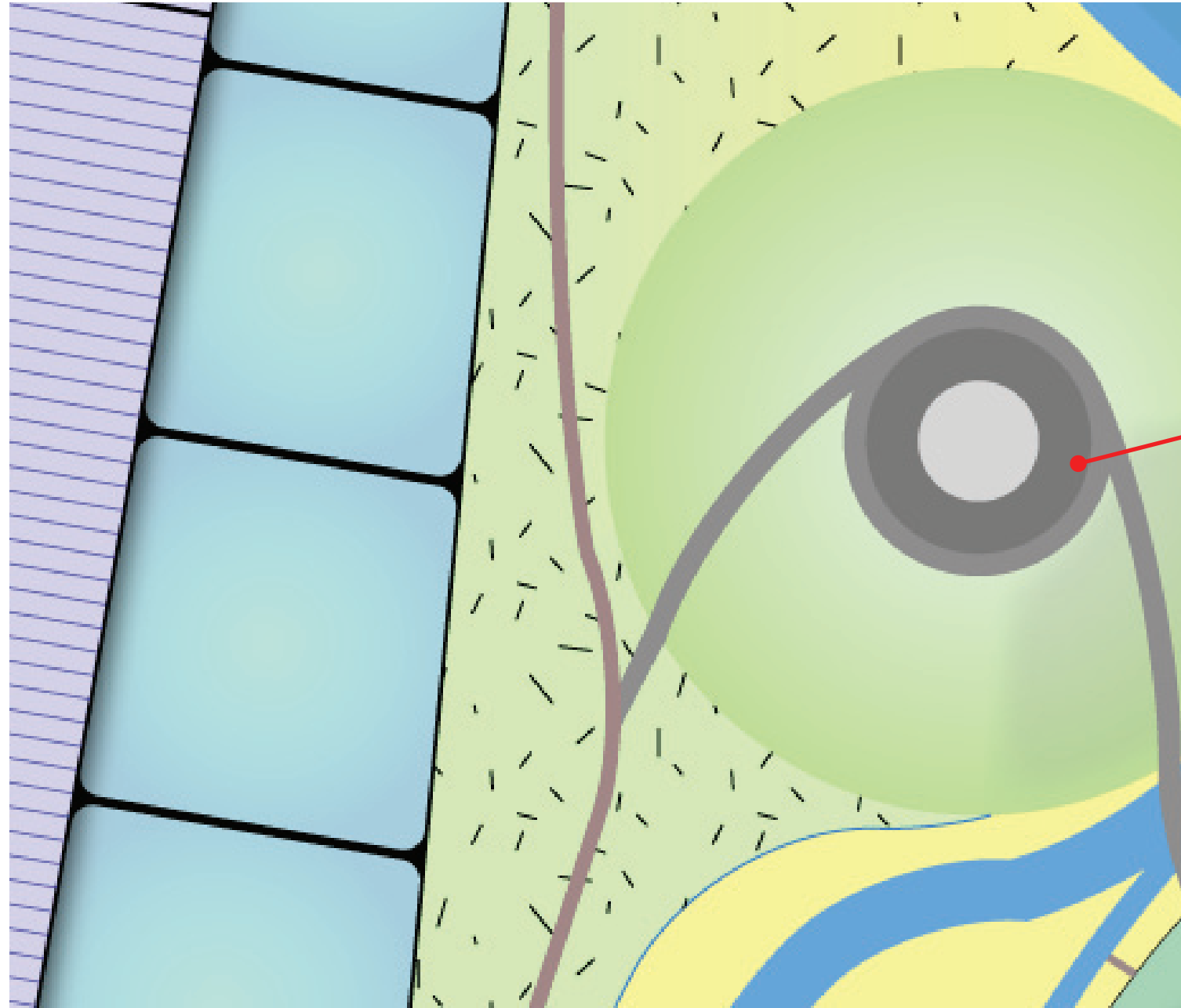
Spa/Wellnes op aardwarmte

Wonen in corridor

Innovatieve typologiën

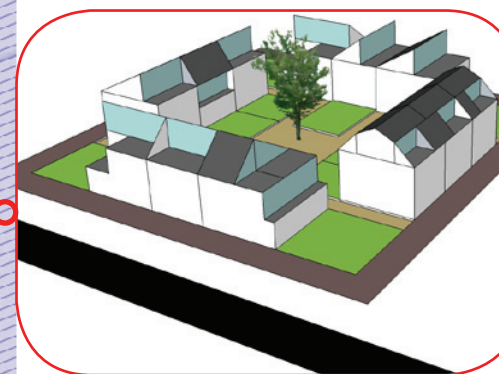
Gebruiken grond waterbassins voor het ophogen van de woningen zodat er zicht komt over de kassen.

Wonen in corridor

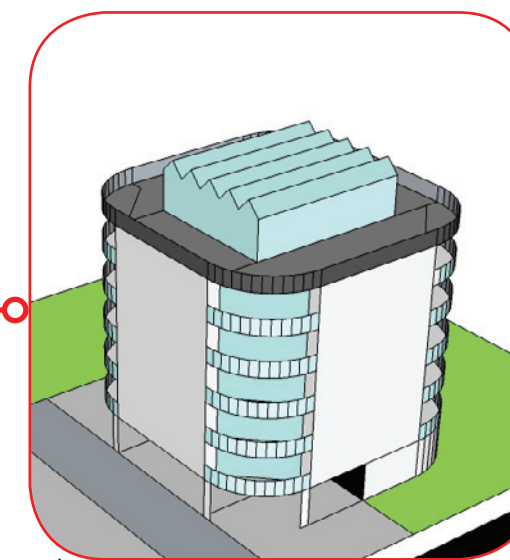
20 x

3 X
12 Woningen
=36

25 x

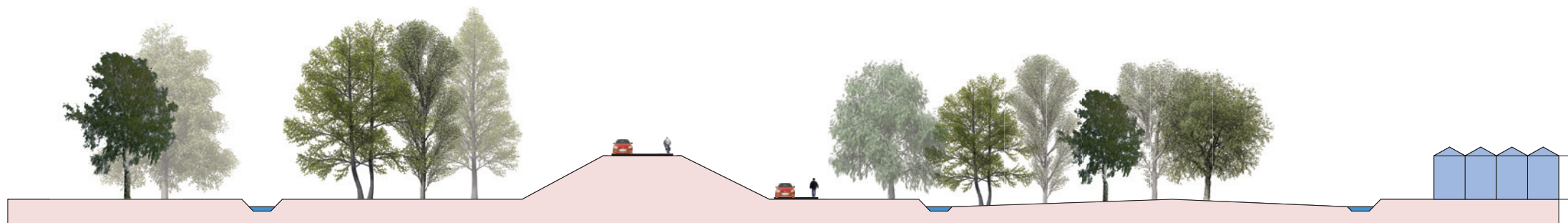
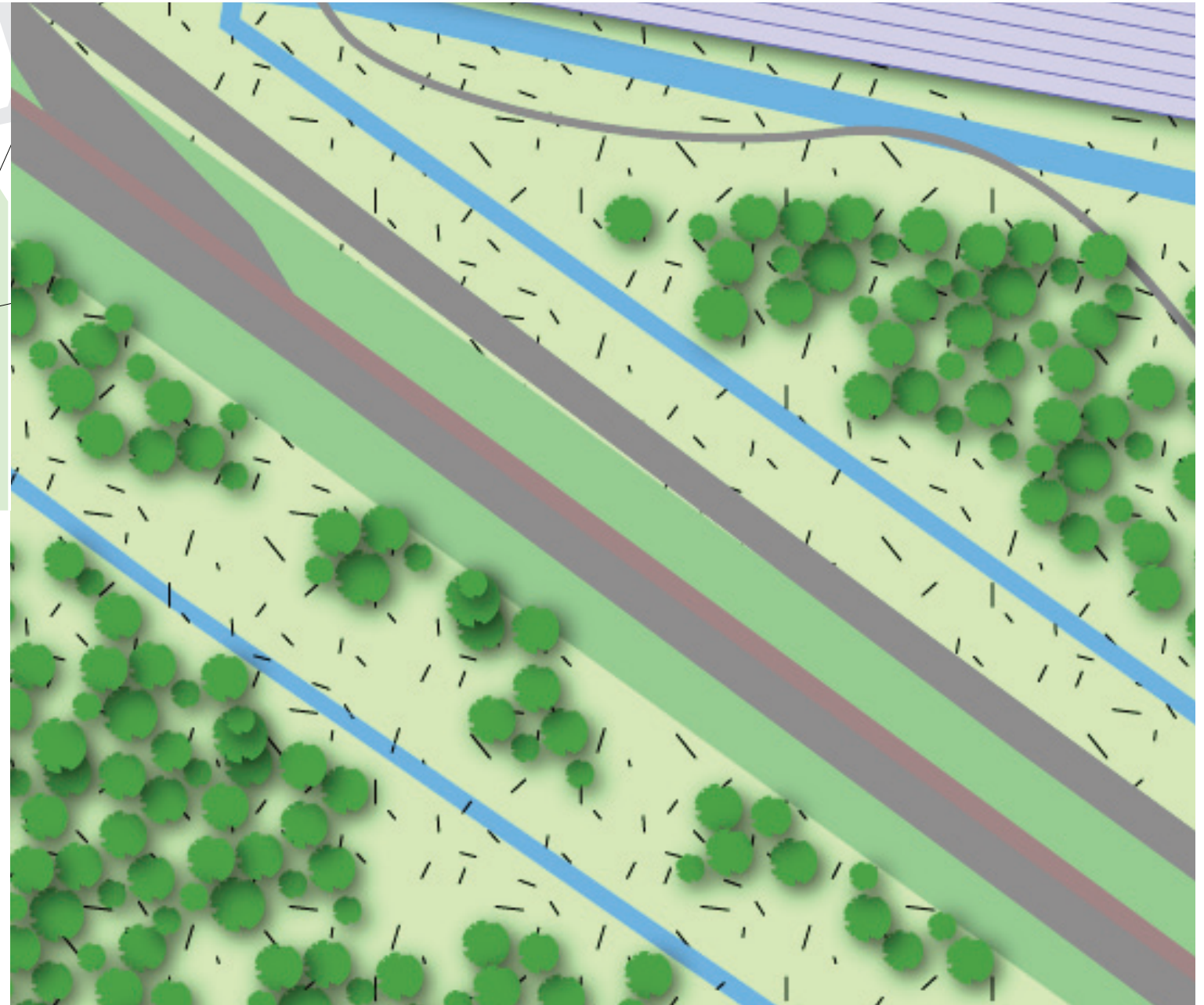
7 X
20 Appartementen
=140

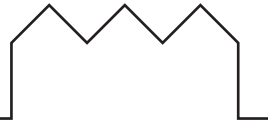
Maasdijk

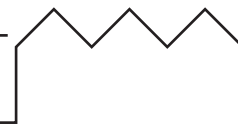
Verplaatsing verkeer naar route langs Nieuwe Waterweg en N467.

Maasdijk wordt recreatieve verbinding en barriere wordt verkleind.

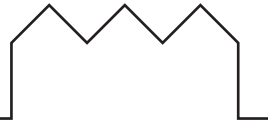

‘De Maasdijk is een drukke verbinding met potentie voor een recreatieve verbinding’

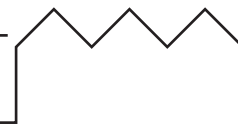

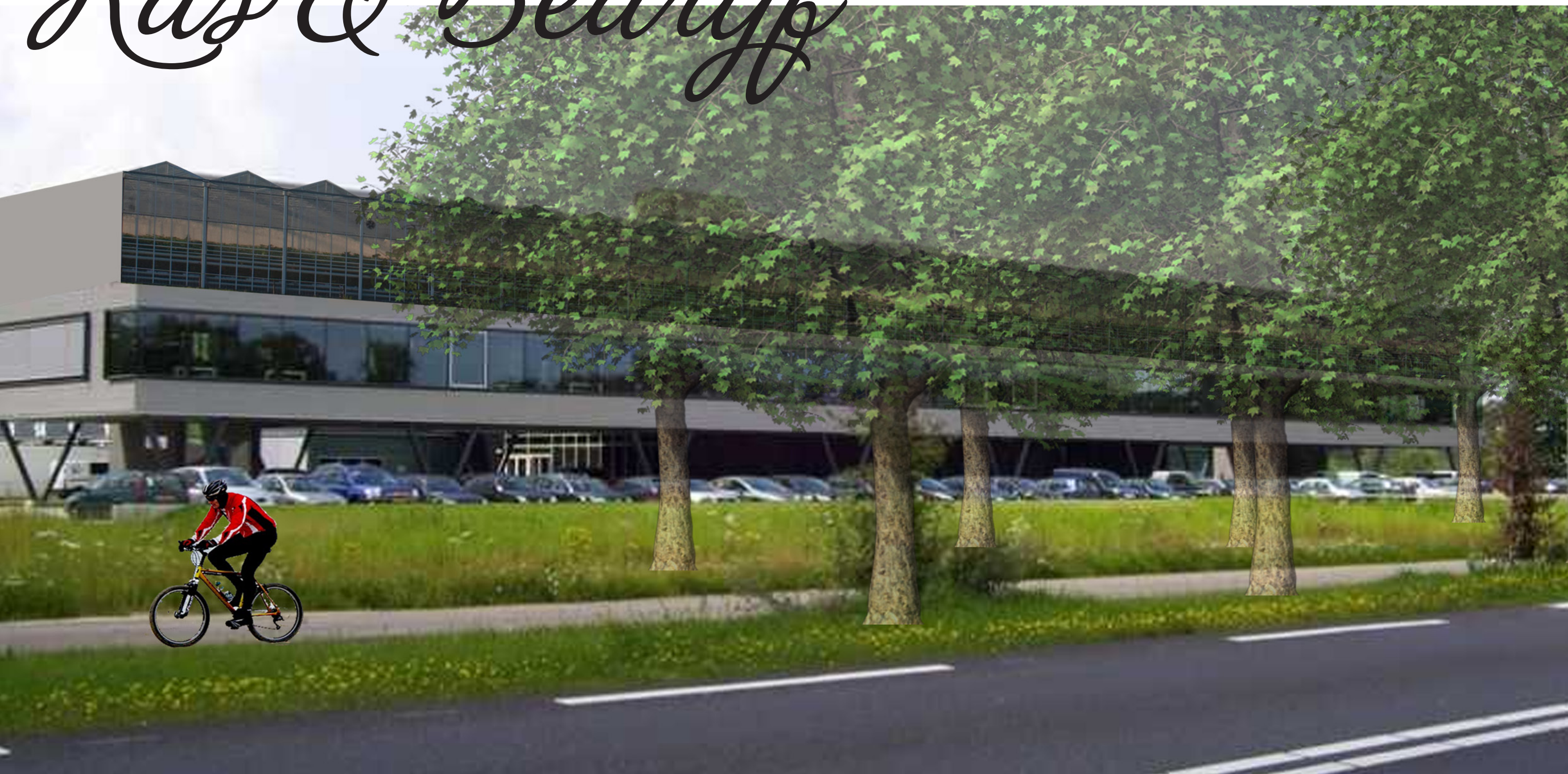
‘Verplaatsing verkeer levert kansen voor recreatie en natuurontwikkeling’

‘In de polder is ruimte voor grotere oppervlaktes voor waterberging’

Kas & Bedrijf

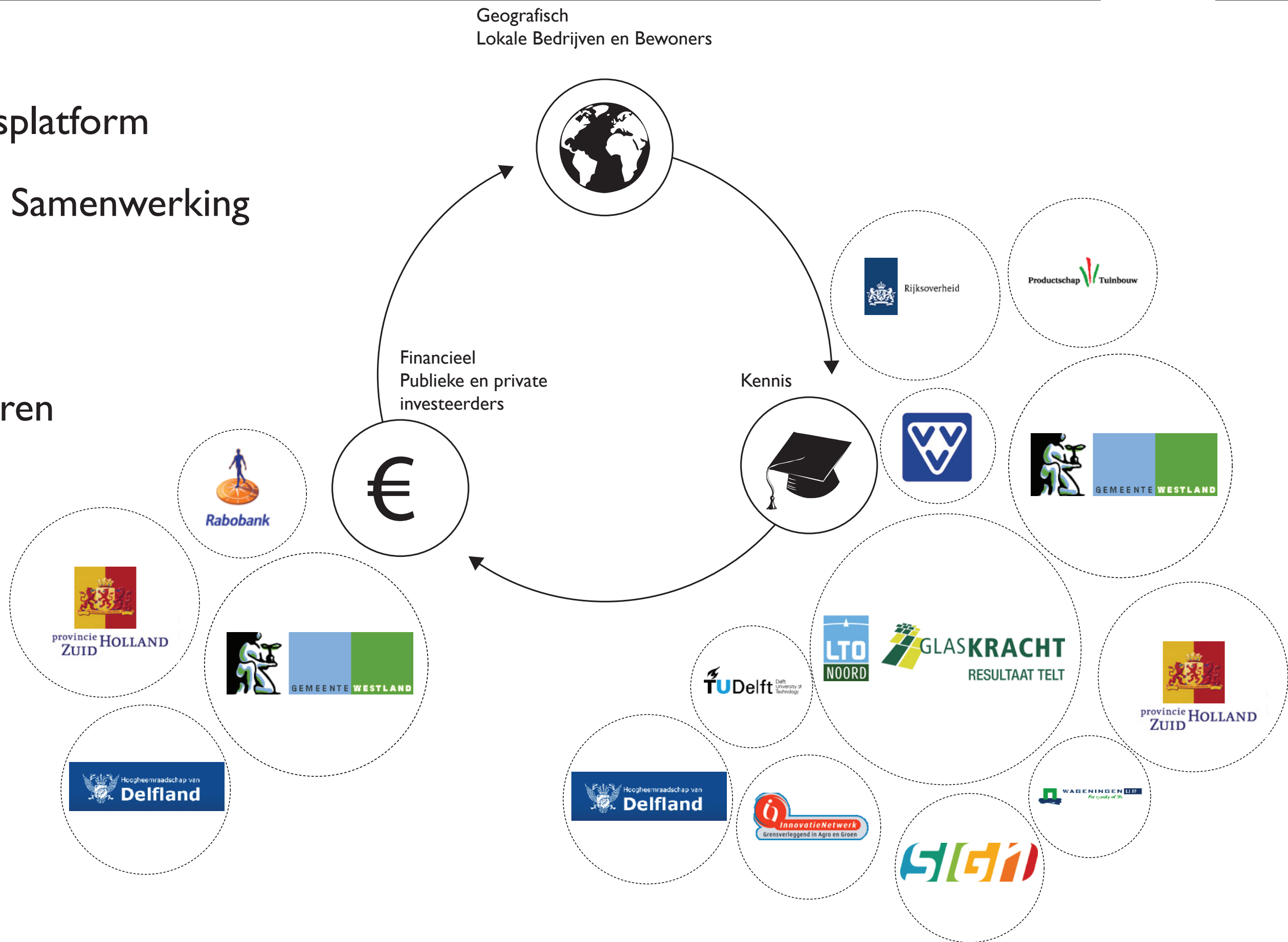
‘Langs de logistieke routes kunnen bedrijven zich presenteren’

Realisatie en draagvlak

Samenwerkingsplatform

Publiek Private Samenwerking (PPS)

Lokale actoren
Kennis actoren
Financiële actoren

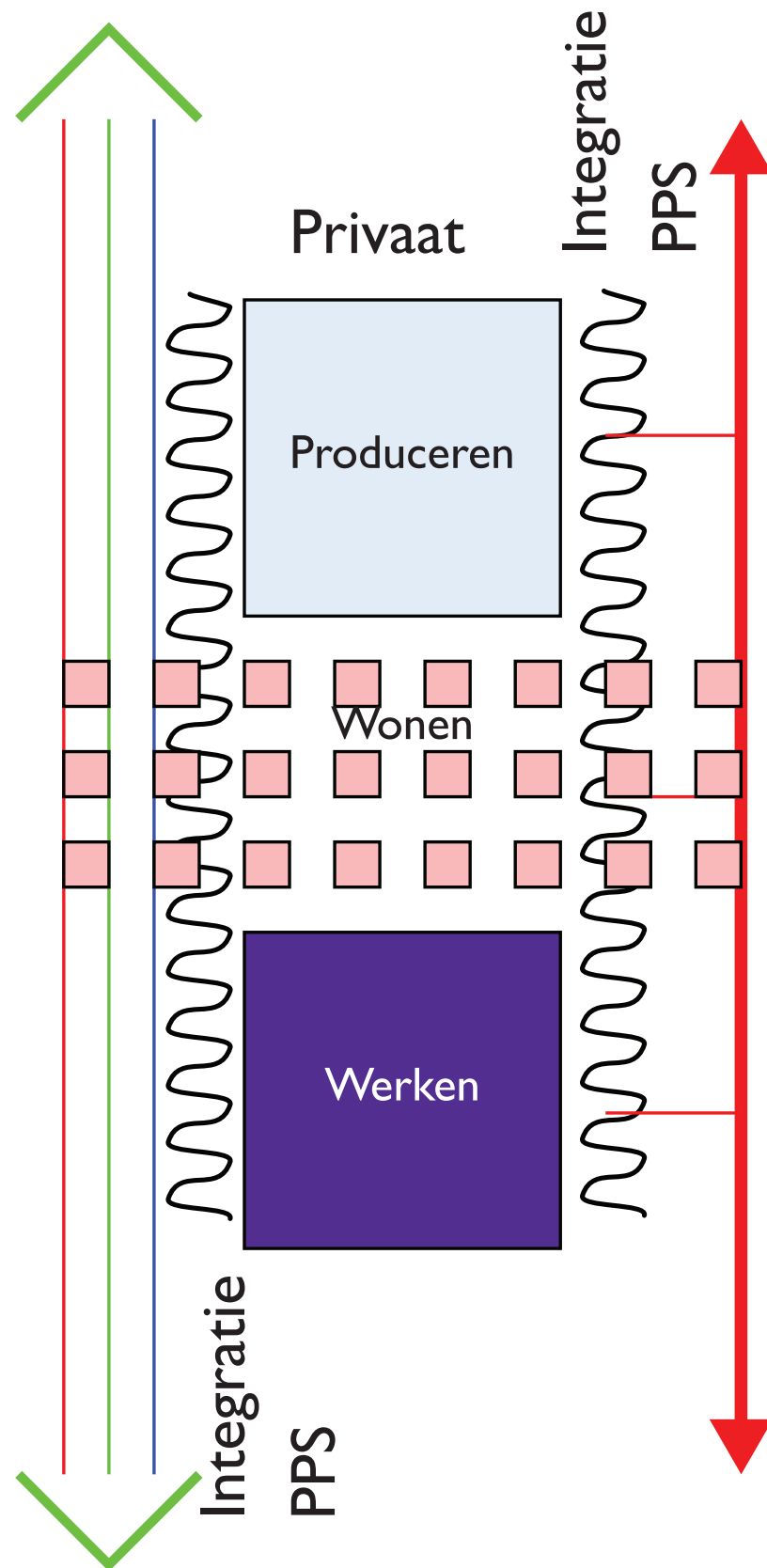

Pilot projecten

Publiek
Corridor

Publiek
Logistiek

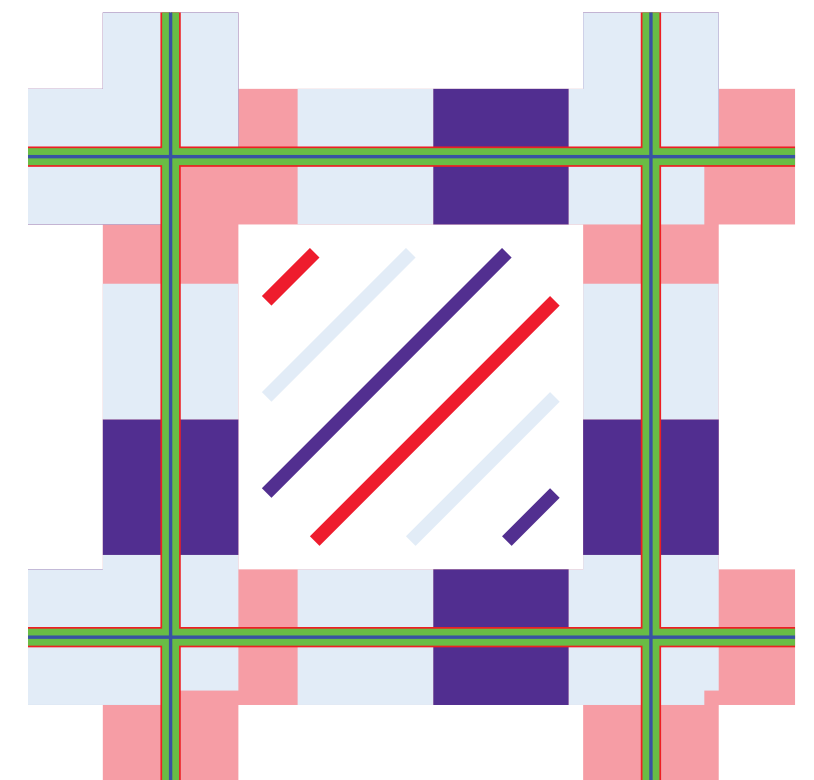
Verantwoordelijkheid publieke organisaties, vormgeven en realiseren corridor.

Daaraan kunnen verschillende private programma's gehecht worden.

In een PPS kan deze corridor vormgegeven worden. Eerst wordt gestart met een pilot project.

Dit project kan als voorbeeld dienen voor het uitwerken van de rest van het raamwerk en ook de tussenliggende gebieden.

Conclusie

Beleving, duurzaamheid en bruikbaarheid staan onder druk in het Westland. Om deze waarden te vernieuwen kan het Westland zich transformeren tot een **Lab voor integraal wonen, werken en produceren**.

Dit kan door het volgende concept.

Routes

Betere recreatieve en logistieke verbindingen

Corridors

Koppeling met programma's wonen, water, natuur
Aders van vernieuwing door Westland

Verandering raamwerk Westland, verbondenheid

Verandering patroon Westland, vernieuwde beleving, duurzamer en bruikbaar voor Kassen

Noodzaak tot **samenwerking** op lokaal **geografisch** nivo, **kennis** nivo en **financieel** nivo.